

Brüssel, 17. aprill 2024
(OR. en)

8679/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0423(COD)

CODEC 1038
ENER 171
CLIMA 148
ENV 400
AGRI 320
IND 206
COMPET 404
RECH 158
RELEX 496
PE 108

KIRJALIK TEAVE

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942
– Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus
(Brüssel, 10.–11. aprill 2024)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

Sellega seoses esitasid keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni (ENVI) esimees Pascal CANFIN (RE, FR) ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni (ITRE) esimees Cristian-Silviu BUȘOI (PPE, RO) vastavalt oma juhitavate komisjonide nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 281) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks, mille kohta Pascal CANFIN (RE, FR) ja Jutta PAULUS (Verts/ALE, DE) olid koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 10. aprillil 2024 toimunud hääletusel eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 281) vastu. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P9_TA(2024)0190

Metaaniheite vähendamine energeetikasektoris

Euroopa Parlamendi 10. aprilli 2024. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (COM(2021)0805 – C9-0467/2021 – 2021/0423(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2021)0805),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 194 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0467/2021),
- võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artikli 192 lõiget 1,
- võttes arvesse Tšehhi Esindajatekoja poolt protokoll nr 2 (subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiarsuse põhimõttele,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 19. mai 2022. aasta arvamust¹,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 12. oktoobri 2022. aasta arvamust²,
- võttes arvesse vastutavate komisjonide poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 15. märtsi 2024. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 40,
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ühisarutelusid vastavalt kodukorra artiklile 58,

¹ ELT C 323, 26.8.2022, lk 101.

² ELT C 498, 30.12.2022, lk 83.

- võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0162/2023),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha³;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

³ Käesolev seisukoht asendab 9. mail 2023. aastal vastu võetud muudatusettepanekud (ELT C, C/2023/1081, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1081/oj>).

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. aprillil 2024. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/..., milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli **192 lõiget 1**,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ ELT C 323, 26.8.2022, lk 101.

² ELT C 498, 30.12.2022, lk 83.

³ Euroopa Parlamendi 10. aprilli 2024. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Metaani üldine osatähtsus kliimamuutuste süvendamisel on väiksem üksnes süsinikdioksiidi (CO₂) omast ning metaani arvele langeb umbes kolmandik praegusest soojenemisest. Metaani kogus atmosfääris on viimase kümnendi vältel kogu maailmas järsult suurenenud.
- (2) ***Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) raames loodud valitsustevaheline kliimamuutuste eksperdirühm (IPCC) avaldas oma kuuendas hindamisaruandes järelduse, et 2030. aastaks on vaja inimtekkelistest allikatest pärinevat metaaniheidet oluliselt vähendada, et piirata globaalset soojenemist 1,5 °C-ga. Kõnealune aruanne näitab, et ehkki metaan püsib atmosfääris keskmiselt lühemat aega (10–12 aastat) kui CO₂ (sadu aastaid), on sellest põhjustatud kasvahooneefekt 20 aasta jooksul üle 80 korra suurem kui CO₂ puhul. Täpsemalt, kui 100 aasta jooksul on metaani globaalse soojendamise potentsiaal IPCC andmetel 29,8 korda suurem kui CO₂-l, siis 20-aastase ajavahemiku jooksul on see 82,5 korda suurem.***
- (3) ***Euroopa Keskkonnaameti Euroopa õhukvaliteeti käsitlevas 2020. aasta aruandes on märgitud, et metaan põhjustab troposfääriosooni teket ja õhusaastet. Metaaniheite vähendamine ei tuleks kasuks mitte ainult keskkonnale ja kliimale, vaid aitaks samuti edendada inimeste tervise kaitset.***
- (4) ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) ning kliima ja puhta õhu kaitse koalitsiooni viimaste hinnangute kohaselt on ÜRO kestliku arengu eesmärkidele vastavatest olemasolevatest sihipärastest meetmetest ja lisameetmetest lähtuvalt võimalik metaaniheite 45-protsendilise vähendamisega aastaks 2030 vähendada 2045. aastaks üleilmset soojenemist 0,3 °C võrra.

- (5) ***Rahvusvahelise Energiaagentuuri internetipõhise andmeteenuse „World Energy Balances“ andmetel on liit maailma suurim fossiilenergia importija ja seega märkimisväärne ülemaailmse metaaniheite põhjustaja.***
- (6) Euroopa rohelises kokkuleppes on ühendatud ulatuslikud üksteist vastastikku tugevdavad meetmed ja algatused, mille eesmärk on saavutada liidus ***hiljemalt*** 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Komisjon märkis oma 11. detsembri 2019. aasta teatises Euroopa rohelise kokkuleppe kohta, et gaasisektori dekarboniseerimist hõlbustatakse, muu hulgas meetmete võtmisega seoses energiasektorist pärit metaaniheitega. Komisjon võttis 2020. aasta oktoobris vastu metaaniheite vähendamise ELi strateegia (edaspidi „metaanistrateegia“), milles on sätestatud meetmed metaaniheite vähendamiseks liidus, sealhulgas energeetikasektoris, ja ülemaailmsel tasandil. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1119⁴ on sätestatud eesmärk saavutada ***hiljemalt*** 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus ning kehtestatud siduv eesmärk vähendada liidus kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. ***Käesoleva määruse ettepanekule lisatud mõjuhinnangust järeldub, et metaani käsitleva seadusandliku ettepaneku eelistatud poliitikavariandi ja õigusaktide paketi „Eesmärk 55“ eelduste kohaselt on võimalik sotsiaalsest ja keskkonnaalasest seisukohast kulutõhusalt vähendada 77 % kogu nafta, gaasi ja söega seotud 2023. aastaks prognoositud metaaniheitest. See aitaks kaasa globaalse soojenemise piiramisele 1,5 °C-ni ning võimaldaks liidul võtta metaaniheite vastu võitlemisel tulemuslikult juhtrolli ja kindlustada oma energiajulgeolekut.***

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

- (7) Määrusega (EL) 2021/1119 kehtestatud 2030. aastaks seatud eesmärgid liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842⁵ kohased siduvad riiklikud heite vähendamise eesmärgid hõlmavad ka metaaniheidet. Siiski puudub praegu liidu õigusraamistik, millega nähtaks ette konkreetsed meetmed inimtekkelistest allikatest pärineva metaaniheite vähendamiseks energeetikasektoris. Peale selle, kuigi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/75/EL⁶ hõlmab metaaniheidet seoses mineraalõli ja gaasi rafineerimisega, ei hõlma see muudest energeetikasektoris toimuvatest tegevustest tulenevat metaaniheidet.
- (8) Sellega seoses tuleks käesolevat määrust kohaldada metaaniheite vähendamise suhtes nafta ja maagaasi tootmisahela algusosa uuringutel ja tootmisel, **mitteaktiivsete puuraukude, ajutiselt suletud puuraukude ja mahajäetud puuraukude puhul**, maagaasi kogumisel ja töötlemisel, gaasi ülekandmisel, jaotamisel ja maa-alusel hoiustamisel ning **maagaasi** veeldusjaamades. Käesolevat määrust tuleks kohaldada ka aktiivsete allmaa- ja pealmaasöekaevanduste ning suletud või mahajäetud **allmaasöekaevanduste** suhtes.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

- (9) Liidu asjakohase õigusraamistikuga tuleks kehtestada normid nafta-, gaasi- ja söesektoris metaaniheite täpseks mõõtmiseks, *seireks*, sellest aru andmiseks ja selle kontrollimiseks, samuti sellise heite vähendamiseks, sealhulgas lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute ning atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise piirangute kaudu, *ühtlasi tuleks tagada töötajate kaitse metaaniheite eest. Käesolevas määruses sätestatud* normid peaksid aitama suurendada fossiilenergia liitu importimise läbipaistvust *ja aitama kaasa metaaniheite* vähendamise lahenduste ulatuslikumale kasutuselevõtule kogu maailmas. *Globaalse soojendamise potentsiaali puhul tuleks kasutada 20- ja 100-aastast ajavahemikku.*
- (10) Käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine nõuab reguleeritud üksustelt tõenäoliselt investeringuid ning selliste investeringutega seotud kulusid tuleks tariifide kehtestamisel arvesse võtta ja lähtuda seejuures tõhususpõhimõtetest. *Vajalikud kulud ei tohiks tuua lõppkasutajatele ja -tarbijatele kaasa ebaproportsionaalset finantskoormust.*

- (11) Iga liikmesriik peaks määrama vähemalt ühe pädeva asutuse, kes jälgib, et käitajad, ettevõtjad, kaevanduste käitajad ja importijad järgiksid tulemuslikult käesolevas määruses sätestatud kohustusi, ning teavitama komisjoni sellisest määramisest ja kõikidest sellega seotud muudatustest. Kõnealustele pädevatele asutustele **tuleks anda piisavad rahalised vahendid ja inimressursid ning** nad peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada **■** käesoleva määruse järgimine **kooskõlas konkreetselt neile antud ülesannetega. Pädevad asutused peaksid looma kontaktpunkti.** Tulenevalt energeetikasektori tegevuse ja metaaniheite piiriülesusest peaksid pädevad asutused tegema omavahel ja komisjoniga koostööd. Sellega seoses peaksid komisjon ja pädevad asutused looma käesoleva määruse kohaldamiseks üheskoos ametiasutuste võrgustiku, et edendada tihedat koostööd ja kehtestada vajalik kord teabe ja parimate tavade vahetamiseks ning konsultatsioonide võimaldamiseks.
- (12) Selleks et tagada käesoleva määruse sujuv ja tulemuslik rakendamine, peaks komisjon toetama liikmesriike Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/240⁷ loodud tehnilise toe instrumendi kaudu, pakkudes kohandatud tehnilist oskusteavet reformide, sealhulgas energeetikasektoris metaaniheite vähendamist edendavate reformide kavandamiseks ja elluviimiseks. Kõnealune tehniline tugi võiks hõlmata näiteks haldussuutlikkuse suurendamist, õigusraamistike ühtlustamist ja asjakohaste parimate tavade jagamist.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

- (13) Käitajad, ettevõtjad, kaevanduste käitajad ja importijad peaksid pakkuma pädevatele asutustele mis tahes vajalikku abi, et tagada kõnealuste asutuste ülesannete täitmine. Peale selle peaksid käitajad, ettevõtjad, kaevanduste käitajad ja importijad pädevate asutuste määratud ajavahemiku või mis tahes muu pädevate asutustega kokku lepitud ajavahemiku jooksul võtma kõik pädevate asutuste kindlaks määratud vajalikud meetmed.
- (14) Pädevad asutused peaksid **ühe** peamise mehhanismina kasutama inspekteerimist, sealhulgas dokumentide ja andmete läbivaatamist, heitkoguste mõõtmist ja kohapealset kontrolli. Inspekteerimine peaks toimuma korrapäraselt pädevate asutuste poolt tehtud hindamiste alusel, mis käsitlevad **iga tegevuskohaga seotud ohte, näiteks keskkonnoahte. Pädevad asutused peaksid võtma arvesse loodud kontrollimehhanisme ja parimaid tavasid, mis on neile kättesaadavad.** Peale selle tuleks inspekteerimist teha põhjendatud kaebuste ja nõuetele mittevastavuse juhtumite kontrollimiseks ning selle tagamiseks, et komponentide parandamine või asendamine **ja leevendusmeetmete võtmine** toimub kooskõlas **käesoleva määrusega, samuti selle korrapäraseks kontrollimiseks, et importijad järgivad** käesolevat määrust. Kui pädevad asutused teevad kindlaks käesoleva määruse tõsise rikkumise, peaksid nad esitama teate parandusmeetmete kohta, mida käitaja, ettevõtja, **kaevanduse käitaja või importija** on kohustatud võtma. **Alternatiivina peaks pädevatel asutustel olema võimalik otsustada anda käitajale, ettevõtjale, kaevanduse käitajale või importijale korraldus esitada pädevalt asutustelt heakskiidu saamiseks parandusmeetmed rikkumise kõrvaldamiseks.** Pädevad asutused peaksid inspekteerimisandmeid säilitama ja tegema asjakohase teabe vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/4/EÜ⁸ üldsusele kättesaadavaks.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

- (15) *Käesoleva määruse rikkumise olulisuse kindlakstegemiseks peaksid pädevad asutused võtma arvesse keskkonnakahju ning mõju inimeste ohutusele ja tervisele ning tõeäosust, et rikkumine mõjutab olulisel määral andmete usaldusvärsust ja kindlust seoses käesoleva määruse kohaste seire- ja aruandluskohustustega.*
- (16) Kuna mõni metaaniheite allikas paikneb linna- või elamupiirkonna läheduses ja *need mõjutavad tervist, keskkonda ja kliimat*, peaks füüsilistel ja juriidilistel isikutel **o**lema võimalus esitada pädevatele asutustele igakülgset põhjendatud kaebusi *käesoleva määruse võimaliku rikkumise kohta. Sellega seoses peaks olema võimalik kasutada Euroopa e-õiguskeskkonna portaali, et majutada liikmesriikide poolt kättesaadavaks tehtud asjakohast teavet, eelkõige pädevate asutuste kontaktandmeid, kaebuste menetlemise kõige olulisemaid etappe ning õigusi ja põhinorme, millest lähtutakse*. Pädevad asutused peaksid kaebuse esitajat hoidma menetluse käigu ja tehtud otsustega kursis ning kaebuse esitajale tuleks edastada lõppotsus mõistliku aja jooksul pärast kaebuse esitamist.

- (17) Tugev kontrolliraamistik **suurendab** esitatud andmete usaldusväärsust. Peale selle nõuab metaaniheite mõõtmise üksikasjalikkus ja tehniline keerukus käitajate, ettevõtjate, kaevanduste käitajate ja importijate esitatud metaaniheiteandmete nõuetekohast kontrollimist. Ehkki enesekontroll on võimalik, tagab kolmanda isiku tehtav kontroll suurema sõltumatuse ja läbipaistvuse. Ühtlasi võimaldab see rakendada ühtlustatud pädevust ja eksperditeadmisi tasemel, mis ei pruugi olla kõikidele avaliku sektori asutustele kättesaadav. Kontrollijad peaksid olema akrediteerimisasutuses volitatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 765/2008⁹ **või muul määrusega (EÜ) nr 765/2008 võrreldaval viisil**. Sõltumatud ■ kontrollijad peaksid seega tagama, et käitajate, **ettevõtjate**, kaevanduste käitajate ja **importijate** koostatud heitearuanded on täpsed ning kooskõlas käesolevas määruses sätestatud nõuetega. **Kontrollimine peaks olema kooskõlas asjakohaste kontrollijaid käsitlevate Euroopa või muude rahvusvaheliste standardite ja metoodikaga, ning selle puhul tuleks võtta igakülgset arvesse kontrollitud toimingute laadi. Kontrollijad** peaksid heitearuannetes sisalduvad andmed läbi vaatama, et hinnata andmete usaldusväärsust, tõepärasust ja täpsust. **Andmete täpsuse tagamiseks peaksid kontrollijad, kui see on asjakohane, tegema tegevuskoha etteteatatud ja etteteatamata kontrolle.** Kontrollijad peaksid olema pädevatest asutustest lahus ja peaksid olema sõltumatud käitajatest, **ettevõtjatest**, kaevanduste käitajatest ja **importijatest**, kes peaksid andma kontrollijatele mis tahes vajalikku abi kontrolli võimaldamiseks ja hõlbustamiseks, eelkõige seoses tegevuskohtadele ligipääsu ning dokumentide ja andmete esitamisega.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

- (18) ***Oma ülesannete täitmisel ja käesolevast määrusest tulenevate volituste kasutamisel*** peaksid komisjon, pädevad asutused ***ja kontrollijad võtma arvesse rahvusvaheliselt kättesaadavaks tehtud teavet, näiteks*** rahvusvahelise metaaniheite vaatluskeskuse (IMEO) poolt kättesaadavaks tehtud teavet, mis on eelkõige seotud andmete koondamise ja analüüsi metoodikaga ning selle metoodika ja statistikaprotsessi kontrollimisega, mida ***käitajad, ettevõtjad, kaevanduse käitajad ja importijad*** on kasutanud oma heitearuannetes esitatud andmete kvantifitseerimiseks. Asjaomased võrdluskriteeriumid võivad hõlmata ***nafta- ja gaasisektori metaaniheite vähendamise partnerluse (OGMP) aruandlusraamistikku***, tehnilisi juhenddokumente ja ***aruandevorme***. ■
- (19) IMEO loodi 2020. aasta oktoobris liidu eestvedamisel partnerluses UNEPi, kliima ja puhta õhu kaitse koalitsiooni ning Rahvusvahelise Energiaagentuuriga ja seda esitleti G20 tippkohtumisel 2021. aasta oktoobris. IMEO ülesanne on koguda, kooskõlastada, kontrollida ja avaldada andmeid inimtekkelistest allikatest pärineva metaaniheite kohta üleilmsel tasandil. IMEO ***võiks varajase avastamise ja hoiatamise süsteemi abil osaleda suuremahulise heite tekitajate kindlakstegemisel***.

- (20) Liit on ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni¹⁰ ja selle konventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe¹¹ (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) osalisena kohustatud esitama igal aastal inimtekkelistest allikatest pärinevate kasvuhoonegaaside heite koondinventuuriaruande, mis põhineb liikmesriikide riiklikel kasvuhoonegaaside inventuuriandmetel, mille saamiseks on kasutatud heal taval põhinevat IPCC aktsepteeritud metoodikat.
- (21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999¹² kohaselt peavad liikmesriigid esitama komisjonile kasvuhoonegaaside inventuuriandmed ja oma riikliku prognoosi. Vastavalt kõnealusele määrusele tuleb aruandmisel lähtuda ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni aruandlussuunistest ning seejuures võetakse allika tasandil tehtud otsuste mõõtmiste tulemuste asemel sageli aluseks standardsed heitekoefitsiendid, mis tähendab ebakindlust heite päritolu, sageduse ja ulatuse suhtes.

¹⁰ EÜT L 33, 7.2.1994, lk 13.

¹¹ ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

- (22) ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni aruandlussätete kohased riikide andmed esitatakse konventsiooni sekretariaadile vastavalt eri aruandlustasanditele, nagu on kirjeldatud IPCC suunistes. Sellega seoses soovitab IPCC üldjuhul kasutada kõrgema tasandi meetodit nende heiteallikate puhul, mis mõjutavad oluliselt riigi kasvuhoonegaaside inventuuri koondandmetes kajastatud absoluuttaset, suundumust või määramatust.
- (23) Metodoloogilise keerukuse aste on igal tasandil erinev. On olemas kolm tasandit. Esimese tasandi meetodi puhul kasutatakse tavaliselt IPCC standardseid heitekoefitsiente ning kõige üldisemaid ja vähem eristatud tegevusandmeid. Kõrgematel tasanditel rakendatakse üldjuhul keerukamat meetodit ning allika-, tehnoloogia-, piirkonna- või riigipõhiseid heitekoefitsiente, mis põhinevad sageli mõõteandmetel ja nõuavad tavaliselt paremini eristatud tegevusandmeid. Täpsemalt tuleb teise tasandi puhul standardsete heitekoefitsientide asemel kasutada riigipõhiseid koefitsiente, samas kui kolmanda tasandi puhul lähtutakse eraldi andmetest või mõõtmistulemustest iga rajatise kohta ning kohaldatakse üksikrajatise tasandil tehtavat alt üles suunatud põhjalikku hindamist allika liikide kaupa. IPCC märkis oma 2019. aasta täpsustuses, mis käsitles 2006. aasta suunised kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, et esimeselt tasandilt kolmandale tasandile üleminekul suureneb metaaniga seotud heitkoguste mõõtmise usaldusväärsus.

- (24) Liikmesriikides kohaldatakse eri tavasid seoses sellega, millisel tasandil antakse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile aru energeetikaga seotud metaaniheitest. Suurte heiteallikate kohta teisel tasandil aru andmine on kooskõlas IPCC aruandlussuunistega, kuna teise tasandi meetodeid käsitatakse kõrgema tasandi meetodina. Mitmes liikmesriigis on söe-, gaasi- ja naftasektori metaaniheite puhul endiselt väga levinud aru andmine kõige madalamal ehk esimesel tasandil. Seega on hindamismetoodika ja energeetikaga seotud metaaniheitest aru andmine liikmesriigiti erinev.
- (25) Praegu on vabatahtlikud sektorisesed algatused paljudes riikides jätkuvalt peamine meede metaaniheite kvantifitseerimiseks ja vähendamiseks. Üks oluline sektorisesene algatus energiasektoris on OGMP, mis kujutab endast metaaniheite mõõtmise ja selle kohta aru andmise vabatahtlikku algatust, mille käivitasid 2014. aastal UNEP ning kliima ja puhta õhu kaitse koalitsioon ning mille juhatuses on esindatud komisjon. OGMP keskendub parimate tavade kehtestamisele, et parandada metaaniheite kvantifitseerimist ja haldamist käsitleva ülemaailmse teabe kättesaadavust ning edendada leevendusmeetmeid metaaniheite vähendamiseks. OGMP töösse standardite ja metoodika väljatöötamisel on kaasatud nii valitsused, kodanikuühiskond kui ka äriühingud. Praeguseks **■** on *UNEPi OGMP 2.0 liikmeks saanud üle 115 äriühingu, kelle varad asuvad rohkem kui 60 riigis viiel kontinendil ning kelle toodang moodustab üle 35 % ■ maailma* nafta ja gaasi toodangust ning *üle 70 % veeldatud maagaasi voogudest*. OGMP 2.0 raamistik on metaaniheite dünaamilise standardi viimane versioon, mida võib käsitada sobiva alusena usaldusväärsetel teaduslikel standarditel põhinevate metaaniheite standardite jaoks.

- (26) Seetõttu on vaja parandada metaaniheite mõõtmist ja esitatavate andmete, sealhulgas liidus toodetud ja tarbitud energiaga seotud metaaniheite peamisi allikaid käsitlevate andmete kvaliteeti. Peale selle tuleks tagada allika tasandi andmete kättesaadavus ja metaaniheite usaldusväärne kvantifitseerimine ning seeläbi suurendada nii aruandluse usaldusväärsust kui ka asjakohaste leevendusmeetmete ulatust.
- (27) **Käitajatelt ja ettevõtjatelt** tuleks **kvantifitseerimise** ja aruandluse tulemuslikkuse tagamiseks nõuda metaaniheite **kvantifitseerimist** ja selle kohta aru andmist allikate kaupa ning liikmesriikidele koondandmete kättesaadavaks tegemist, et liikmesriikidel oleks võimalik suurendada oma inventuuride ja aruannete täpsust. Lisaks on vaja aruandes esitatud andmeid tulemuslikult kontrollida. Käitajate ja ettevõtjate halduskoormuse minimeerimiseks peaksid nad esitama aruande vaid üks kord aastas.
- (28) Käesolev määrus, mis tugineb OGMP 2.0 raamistiku asjaomastele osadele, aitab kaasa metaaniheite seire piisavaks aluseks olevate kindlate ja usaldusväärsete andmete kogumisele ning näeb vajaduse korral ette lisameetmete võtmise metaaniheite edasiseks kärpimiseks.

- (29) OGMP 2.0 raamistik hõlmab aruandlust viiel tasandil. Allika tasandil aru andmine algab 3. tasandist, mida peetakse võrreldavaks ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kohase kolmanda tasandiga. See võimaldab kasutada üldisi heitekoefitsiente. OGMP 2.0 4. taseme aruandluse puhul nõutakse metaaniheite otsesest mõõtmist allika tasandil ja see võimaldab kasutada konkreetseid heitekoefitsiente. OGMP 2.0 raamistiku 5. tasandi aruandluse puhul nõutakse lisaks metaaniheite kvantifitseerimisele allika tasandil täiendavat tegevuskoha tasandil mõõtmist. Peale selle kohustuvad äriühingud OGMP 2.0 raamistikus esitama metaaniheite otsese mõõtmise tulemused kasutusel olevate varade puhul kolme aasta jooksul ja mittekasutatavate varade puhul viie aasta jooksul pärast OGMP 2.0 raamistikuga liitumist. Tähtajad, mille jooksul käitajad ja ettevõtjad peavad käesoleva määruse kohaselt nõutavaid aruandeid esitama tuleks kehtestada lähtuvalt OGMP 2.0 raames allika tasandil aruandluse puhul kasutatud lähenemisviisist ja asjaolust, et suur arv liidu äriühinguid liitus OGMP 2.0 raamistikuga. Allika tasandil kvantifitseerimise kõrval võimaldab tegevuskoha tasandil kvantifitseerimine hinnata, kontrollida ja kooskõlastavalt võrrelda allika tasandil saadud hinnangulisi väärtusi tegevuskohtade andmete koondamise teel ning suurendada seeläbi esitatud heiteandmete usaldusväärsust. Sarnaselt OGMP 2.0 raamistikule tuleks nõuda mõõtmisi tegevuskoha tasandil, et võimaldada allika tasandil kvantifitseerimise kooskõlastust.
- (30) Liidu kasvuhoonegaaside inventuuri andmete kohaselt, mis põhinevad määruse (EL) 2018/1999 kohaselt esitatud kasvuhoonegaaside riiklikel inventuuridel, on üle poole energeetikasektori otsesest metaaniheitest tingitud metaani tahtmatust atmosfääri laskmisest. Nafta ja gaasi puhul moodustab selline tahtmatu metaaniheide suurima osa metaaniheitest.

- (31) Metaani tahtmatu lekkimine atmosfääri võib toimuda puurimise ja ammutamise, samuti töötlemise, hoiustamise, ülekandmise ja lõpptarbijale jaotamise käigus. Sellised lekkesed võivad esineda ka mitteaktiivsete puuraukude, **ajutiselt suletud puuraukude või lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude** puhul. Osa metaaniheitest tuleneb selliste tehniliste komponentide nagu liitmike, äärikute ja ventiilide defektide või tavapärase kulumise tõttu või komponentide kahjustada saamisel, näiteks õnnetuse tagajärjel. Lekkeid surveeadmete seintest võib põhjustada ka korrosioon.
- (32) Käitajad peaksid **metaaniheite** vähendamiseks võtma kõik **asjakohased leevendusmeetmed**, mis võimaldavad neil oma tegevuse käigus metaaniheidet minimeerida.
- (33) Konkreetsemalt kasutatakse leketest tuleneva metaaniheite vähendamiseks kõige sagedamini lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid, mis viiakse läbi selleks, et **esmaselt** lekkesed kindlaks teha ja **need siis** kõrvaldada **või lekkivad komponendid asendada**. Seepärast peaksid käitajad tegema **perioodilisi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid**, sealhulgas metaani atmosfääri laskvate komponentide puhul, et **kontrollida seadmete talitlushäireid**.

- (34) Sel eesmärgil tuleks kehtestada ühtlustatud lähenemisviis, millega tagatakse liidus kõikidele käitajatele võrdsed tingimused. See lähenemisviis peaks hõlmama lekete lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid käsitlevaid miinimumnõudeid ning võimaldama samal ajal liikmesriikidele ja käitajatele piisavalt paindlikkust. See paindlikkus on oluline, et võimaldada innovatsiooni ja uute **komponentide**, uue lekete tuvastamise ja kõrvaldamise tehnoloogia ning uue tuvastamismeetodi väljatöötamist, vältides seega keskkonnakaitset kahjustavat tehnoloogilist kinnistumist. Jätkuvalt arendatakse uut lekete tuvastamise ja kõrvaldamise tehnoloogiat ja uut tuvastamismeetodit ning liikmesriigid peaksid soodustama innovatsiooni selles sektoris, et oleks võimalik võtta kasutusele **kõige väiksema heitega ja ühtlasi kõige kulutõhusamad komponendid** ning kõige täpsema lekete tuvastamise ja kõrvaldamise **tehnoloogia ning tuvastamismeetod**.

- (35) Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid käsitlevad kohustused peaksid kajastama häid tavasid. Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute peamine eesmärk peaks olema võimalike **lekete võimalikult kiire** leidmine ja kõrvaldamine ning **lekkiva komponendi parandamine või asendamine**, mitte nende kvantifitseerimine, ning suurema lekkeriskiga piirkondi tuleks kontrollida sagedamini. Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute sageduse kindlaksmääramisel **ja** komponendi parandamise või asendamise **otsuse** tegemisel tuleks lähtuda mitte üksnes vajadusest parandada või asendada komponent, kust lekkiv metaan ületab metaaniheitekünnise, vaid ka käitamisega seotud kaalutlustest, mille juures võetakse arvesse ohutusriske. Seega peaks pädevatel asutustel olema olukorras, kus on tuvastatud suurem ohutusrisk või metaaniheite risk, lubatud soovitada asjaomaste komponentide puhul sagedasemaid Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid **või komponentide asendamist tehnoloogiaga, mis on vähem lekkealdis**. Kõiki lekkeid, sõltumata nende suurusest, tuleks **uurida ja kontrollida**, sest väikesed lekked võivad suurenedada. Lekete kõrvaldamisele peaks järgnema kõrvaldamise tulemuslikkuse kinnitamine. Et võimaldada metaaniheite tuvastamiseks uute, täiustatumate **komponentide või uue** tehnoloogia kasutamist, tuleks kindlaks määrata metaanikao suurus mille juures või mille ületamisel on lekete kõrvaldamine **kohustuslik**, ent jätta käitajatele tuvastamisseadme valikuks vabad käed. Kui see on asjakohane, peaks olema võimalik kasutada **tuvastamistehnoloogiat, näiteks** pidevat seiret, **osana lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringutest, tingimusel et see vastab käesoleva määruse kõrgtehnoloogilise tuvastamistehnoloogia nõuetele. Parimate tulemustega käitajatel, kes toodavad või töötlevad gaasi või naftat, peaks olema võimalik kohaldada erinevaid Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu sagedusi, kui käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud ja pädevad asutused on selle heaks kiitnud.**

- (36) *Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute läbiviimisel tuleks kasutada asjakohast kättesaadavat tehnoloogiat ja tuvastamismeetodit, et teha lekkes kindlaks järgmiselt: maapealsete ja merepinnast kõrgemal asuvate komponentide puhul võimalikult lähedal igale üksikule võimalikule heiteallikale; allmaakomponentide puhul esmalt maapinna ja atmosfääri vahel ning kui tuvastatakse võimalik leke, siis teise etapina heiteallikale võimalikult lähedal; avamerekomponentide puhul, mis asuvad allpool merepinda või merepõhjast madalamal, kasutatakse parimat kaubanduslikult kättesaadavat tuvastamistehnikat.*
- (37) *Allmaakomponentide puhul tehakse lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid tavaliselt kaheetapilise protsessina. Esimene etapp seisneb esimeses lekete tuvastamises ja selle tulemusena tehakse kindlaks, kas on vajalik kaevamine või puurimine, kui torujuhe on vahetult ligipääsetav. Käitajad kaevavad või puurivad maapinda, kui lekke suurus vastab vähemalt esimesele lekete tuvastamise künnisele. Teine etapp seisneb teiseses lekete tuvastamises ja selle tulemusena tehakse kindlaks lekete kõrvaldamise vajadus. Käitajad kõrvaldavad lekke, kui selle suurus vastab vähemalt teisele lekete tuvastamise künnisele.*
- (38) *Minimaalsete tuvastuspiiridega tagatakse, et tuvastamisseadmed on piisavalt tundlikud, et tuvastada lekkeid, nagu on nõutud käesolevas määruses. Komisjon peaks kõigi komponentide kategooriate puhul kindlaks määrama kõnealused minimaalsed tuvastuspiirid ja kasutatava tuvastamistehnika, võttes arvesse eri liiki komponente ja lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid, samuti lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute esimeses etapis allmaakomponentide suhtes kohaldatavad tuvastamise künnised.*

- (39) *Komponendi parandamine või asendamine peaks toimuma viivitamata või võimalikult kiiresti pärast lekke tuvastamist, mille suurus vastab vähemalt käesolevas määruuses määratletud künnisele. Kuigi võib osutuda vajalikuks lähtuda erakorralistest ohutus-, haldus- ja tehnilistest kaalutlustest, tuleks esitada tõendid, millega põhjendatakse komponendi parandamise või asendamise võimalikku viibimist. Komponendi parandamise või asendamise jaoks tuleks kasutada parimat kaubanduslikult kättesaadavat tehnoloogiat, mis pakub pikaajalist kaitset tulevaste lekete eest.*
- (40) *Väikestes ühendatud võrkudes, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/944,¹³ võivad süsteemi seiskamise korral tekkida varustuskindluse ja võrgu stabiilsuse probleemid. Seepärast tuleks selliste varustuskindluse riskide vältimiseks teha parandamise või asendamise töid süsteemi kavandatud seiskamise ajal.*
- (41) **█** *Kuna atmosfääri laskmisel on suur mõju kasvuhoonegaaside heitele, tuleks see keelata, välja arvatud hädaolukorra või rikke puhul või teatavate konkreetsete juhtumite puhul, mille käigus on mingil määral atmosfääri laskmine möödapääsmatu ja hädavajalik. Tagamaks, et käitajad ei kasuta atmosfääri laskmiseks kavandatud seadmeid, tuleks vastu võtta tehnoloogiastandardid, mis võimaldavad vähemsaastavate alternatiivide kasutamist.*

¹³ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).*

- (42) *Tõrvikpõletamist* käsitatakse rutiinse tõrvikpõletamisena kui selle põhjuseks on asjaolu, *et puuduvad nõuetekohased* rajatised või sobivad geoloogised tingimused nafta, gaasi ja *sõe* tavapärase tootmise käigus *toodetud gaasi* tagasijuhtimiseks või selle kohapeal kasutamiseks või turule suunamiseks. Rutiinne tõrvikpõletamine peaks olema keelatud. Tõrvikpõletamine peaks olema lubatud, kui tegemist on atmosfääri laskmise ainsa alternatiiviga ja atmosfääri laskmine ei ole keelatud. *Rutiinse tõrvikpõletamise lõpetamine suurendaks ka maagaasi kättesaadavust gaasiturudel*. Atmosfääri laskmine on keskkonnale kahjulikum kui tõrvikpõletamine, sest vabanenud gaas sisaldab tavaliselt suures **■** koguses metaani, tõrvikpõletamisel saab metaanist aga oksüdeerumise tulemusel CO₂, *millel on väiksem globaalse soojendamise potentsiaal. Seetõttu tuleks juhul, kui muud valikut ei ole, eelistada tõrvikpõletamist atmosfääri laskmisele*.
- (43) Tõrvikpõletamise kasutamisel atmosfääri laskmise alternatiivina peavad tõrvikpõletamise seadmed olema võimelised põletama metaani tõhusalt. Sel põhjusel tuleks olukordade puhul, kus tõrvikpõletamine on lubatud, näha ühtlasi ette põletustõhususe nõue *ning järkjärgult tuleks kasutuselt kõrvaldada tõrvikpõletamise seadmed, mille hävitamise ja eemaldamise tõhususe tase on kavandatud alla 99 %*. Samuti tuleks nõuda *automaatsüüteseadme või püsisüüteleegi* kasutamist, kuna need on süütamiseks töökindlamad, sest neid ei mõjuta tuul.
- (44) Atmosfääri laskmisele või tõrvikpõletamisele tuleks alati eelistada metaani tagasijuhtimist, kohapeal kasutamist või turule suunamist. Atmosfääri laskmist kasutavad käitajad peaksid esitama pädevatele asutustele tõendid selle kohta, et metaani ei olnud võimalik tagasi juhtida, kohapeal kasutada, hiljem kasutamiseks hoiustada, turule suunata ega tõrvikpõletada, ning tõrvikpõletamist kasutavad käitajad peaksid esitama pädevatele asutustele tõendid selle kohta, et metaani ei olnud võimalik tagasi juhtida, kohapeal kasutada, hiljem kasutamiseks hoiustada ega turule suunata.

- (45) Käitajad peaksid teavitama pädevaid asutusi suurematest atmosfääri laskmise juhtumitest ja tõrvikpõletamise juhtumitest viivitamata ning esitama **kõnealustele asutustele igal aastal** kõikide atmosfääri laskmise juhtumite ja tõrvikpõletamise juhtumite kohta põhjalikumad aruanded. Samuti peaksid nad tagama, et atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise seadmed ja vahendid vastavad liidu õiguses sätestatud standarditele.
- (46) Mitteaktiivsetest, **ajutiselt suletud ning lõplikult suletud ja mahajäetud** puuraukudest pärinev metaaniheide põhjustab tervise-, ohutus- ja keskkonnaohte. Seepärast peaks selliste puuraukude ja puurimiskohtade puhul jätkuvalt kohaldama aruandlus- ja seirekohustust, **sealhulgas kvantifitseerimist ja rõhu seireseadmete olemasolu korral rõhuseiret**, ning need kohad tuleks **lõplikult sulgeda**, tervendada ja puhastada, **kui see on kohaldatav**. Sellistel juhtudel peaks liikmesriikidel olema olulisim roll, eelkõige **loetelude koostamiseks ning, kui vastutavat isikut ei ole võimalik kindlaks teha, metaaniheite kohta aru andmiseks ja** leevenduskavade koostamiseks **selgete tähtaegade jooksul**.
- (47) **Lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude kohta tuleks esitada piisavad dokumendid, mis tõendavad metaaniheite puudumist kõigi puuraukude puhul, mis suleti lõplikult ja jäeti maha 30 aasta jooksul enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, ning kui sellised dokumendid on olemas, siis puuraukude kohta, mis suleti lõplikult ja jäeti maha rohkem kui 30 aastat enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva. Sellised dokumendid peaksid sisaldama vähemalt heitekoefitsienti, mis lähtub proovipõhisest kvantifitseerimisest, või usaldusväärseid tõendeid püsiva maa-aluse isolatsiooni kohta vastavalt rahvusvahelisele standardile ISO 16530–1:2017, mida kohaldatakse nafta- ja maagaasitööstuses puuraugu terviklikkuse suhtes.**

- (48) *Kui pädevatele asutustele esitatakse usaldusväärsed tõendeid avamerel asuvast mitteaktiivsest puuraugust, ajutiselt suletud puuraugust või lõplikult suletud ja mahajäetud puuraugust pärineva olulise metaaniheite koguse kohta, ning tõendeid on kinnitanud sõltumatu kolmas isik, peaksid pädevad asutused tegema otsuse ajutiselt suletud puuraukude suhtes kehtestatud kohustuste kohaldamise kohta seoses kõnealuse puurauguga.*
- (49) *Liikmesriikide territooriumil paiknevate mitteaktiivsete puuraukude, ajutiselt suletud puuraukude ning lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude arv on väga erinev ning mõnes liikmesriigis on selliseid puurauke väga palju. Sellistel liikmesriikidel peaks olema lubatud kohaldada järkjärgulisemat lähenemisviisi kõnealuste puuraukude loetelu koostamisega seotud kohustuste täitmisel, et tagada kõnealuse loeteluga seotud kulude ja halduskoormuse proportsionaalsus.*
- (50) *Kuna metaanilekke avamere puuraukudest pinnale jõudmise tõenäosus sõltub mitmest tegurist ja kaldub sügavamas vees vähenema ning kuna avamere puuraukude uurimine ja nendega seotud sekkumine nõuab seda rohkem ressursse, mida suurem on sügavus ja kaugus kaldast, tuleks sügavamatel asuvate avamere puuraukude puhul kaaluda erandeid teatavatest käesoleva määruse kohastest kohustustest, kui on olemas usaldusväärsed tõendid selle kohta, et kõnealuste puuraukude võimaliku metaaniheite mõju kliimale on väga tõenäoliselt tühine.*

- (51) Liidu kasvuhooonegaaside inventuuri andmetest nähtub, et söekaevanduste metaaniheide on liidu energeetikasektoris suurim eraldiseisev metaaniheite allikas. 2019. aastal moodustas söesektorist pärit otseheide 31 % kogu metaaniheitest; see oli peaaegu võrdne naftast ja maagaasist tuleneva metaani otseheite summaarse osakaaluga, mis oli 33 %.
- (52) Praegu puuduvad kogu liitu hõlmavad erinormid söesektorist pärit metaaniheite piiramiseks vaatamata sellele, et heite vähendamiseks on olemas eri tehnoloogilisi lahendusi. Puuduvad konkreetselt söesektoris kohaldatavad liidu ja rahvusvahelised seire-, aruandlus- ja kontrollistandardid. Liidus moodustab söetööstusest pärit metaaniheidet käsitlev aruandlus osa liikmesriikide kasvuhooonegaaside heite aruandlusest. Allmaasöekaevanduste andmed sisalduvad ka Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistris, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 166/2006¹⁴.
- (53) Hiljutised uurimused näitavad, et metaaniheide on seotud peamiselt maa-aluse kaevandamistegevusega nii aktiivsetes, suletud kui ka mahajäetud kaevandustes. Aktiivsetes allmaasöekaevandustes kontrollitakse õhu metaanisisaldust sellest tuleneva tervise- ja ohutusrisiki tõttu pidevalt. Allmaasöekaevandustes toimub metaaniheide valdavalt ventilatsioonisüsteemi ja ärastus- või gaasitustamissüsteemi kaudu, mida kasutatakse kahe peamise viisina metaanisisalduse vähendamiseks söekaevanduse õhukanalites.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri *loomist* ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1).

- (54) Pärast tootmise lõpetamist ja söekaevanduse sulgemist või mahajätmist vabaneb sealt endiselt metaani, mida nimetatakse mahajäetud kaevanduste metaaniheiteks. Selline metaaniheide toimub tavaliselt täpselt teada olevatest punktallikatest, näiteks ventilatsioonišahtidest ja rõhulangetusavadest. Suuremate kliimaeesmärkide ja energiatootmises vähem süsinikuheidet tekitavatele energiaallikatele ülemineku valguses on tõenäoline, et mahajäetud kaevanduste metaaniheide liidus suureneb. Hinnanguliselt jätkub metaani vabanemine ülejutamata söekaevandustest isegi kümme aastat pärast kaevandamise lõpetamist tasemel, mis moodustab umbes 40 % sulgemise ajal täheldatud tasemest. Peale selle toimub mahajäetud kaevanduste metaaniheite töötlemine eri omanikest ning kasutusõigustest **ja kohustustest** tulenevalt liidus killustatult. Seepärast peaksid liikmesriigid koostama loetelu suletud **allmaasöekaevandustest** ja mahajäetud **allmaasöekaevandustest, mille käitamine on lõppenud pärast ... [70 aasta jooksul enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]** ning **█** kindlaks tehtud vastutavaid isikuid tuleks kohustada paigaldama metaaniheite mõõtmise seadmed.

- (55) Liidus toodetakse aktiivsetes pealmaasöekaevandustes pruunsütt ja nende metaaniheide on väiksem kui allmaasöekaevanduste puhul. ***Liidu pruunsöekaevandused on peamiselt pealmaasöekaevandused, välja arvatud üks allmaapruunsöekaevandus ühes liikmesriigis.*** Liidu kasvuhoonegaaside inventuuri kohaselt vabanes aktiivsetest pealmaakaevandustest 2019. aastal 166 kilotonni metaani, allmaasöekaevandustest aga 828 kilotonni metaani. Pealmaasöekaevanduste metaaniheite mõõtmine on keeruline, kuna metaan hajub suurele alale. Seepärast mõõdetakse pealmaasöekaevandusest pärit metaaniheidet harva, ehkki selleks vajalik tehnoloogia on olemas. Pealmaasöekaevandustest pärit metaaniheite leidmiseks saab kasutada maardlapõhiseid söe heitekoefitsiente, täpsema tulemuse saamiseks aga kaevanduse- või lasundipõhiseid heitekoefitsiente, kuna söemaardla eri lasundite metaanisisaldus võib olla erinev. Heitekoefitsientide leidmiseks võib mõõta gaasisaldust uuringupuuraugu südamikukihtidest võetud proovides. Kaevanduste käitajad peaksid seega kvantifitseerima pealmaasöekaevandustest pärinevat metaaniheidet kõnealuste heitekoefitsientide abil.
- (56) ***Täielikult üleujutatud allmaasöekaevanduste metaaniheide väheneb aja jooksul märkimisväärselt, sest hüdrogeoloogilised tingimused stabiliseeruvad pärast söekaevanduse sulgemist ja üleujutuse lõppu. Seepärast peaks olema võimalik sellised söekaevandused kvantifitseerimiskohustustest vabastada, kui see on igakülgsest põhjendatud.***

- (57) Kaevanduste käitajad peaksid tegema allmaasöekaevanduste ventilatsioonišahtidest vabaneva metaaniheite pidevat mõõtmist ja seda kvantifitseerima ning pidevalt mõõtma ärastusjaamades atmosfääri lastavat ja tõrvikpõletavat metaani. Pealmaasöekaevanduste puhul tuleks kasutada spetsiifilisi heitekoefitsiente. Nad peaksid esitama kõnealused andmed pädevatele asutustele.
- (58) Metaaniheidet saab kõige tõhusamalt vähendada aktiivsetes ja suletud **allmaasöekaevandustes** ning mahajäetud allmaasöekaevandustes. Aktiivsetes pealmaasöekaevandustes ning suletud või mahajäetud pealmaasöekaevandustes takistab metaaniheite tulemuslikku vähendamist praeguse tehnoloogia piiratus. Selleks, et toetada teadus- ja arendustegevust sellise metaaniheite vähendamist võimaldava tehnoloogia väljatöötamiseks tulevikus, tuleks kõnealuse metaaniheite ulatust siiski üksikasjalikult ja tulemuslikult jälgida, sellest aru anda ja seda kontrollida.
- (59) **Aktiivsetes allmaasöekaevandustes** toodetakse kas kütte- või kooksisütt. Küttesütt kasutatakse peamiselt energiaallikana, kooksisütt aga kütusena ja reagentina terasetootmise protsessis. Metaani heitkoguseid tuleks mõõta, neist aru anda, neid kontrollida **ning nende suhtes tuleks võtta leevendusmeetmeid** nii küttesöe- kui ka kooksisöekaevandustes. **Leevendusmeetmeid tuleks rakendada atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise järkjärgulise lõpetamise teel. Leevendusmeetmed ei tohiks põhjustada töötajate ohutuse halvenemist.**

- (60) Aktiivsete allmaasõekaevanduste puhul tuleks leevendusmeetmeid rakendada ***selliste*** tõrvikpõletamisseadmete järkjärgulise kõrvaldamise kaudu, mille hävitamise ja eemaldamise tõhususe tase on kavandatud alla 99 %. Kuigi suletud või mahajäetud allmaasõekaevanduste üleujutamine võib metaaniheidet ära hoida, ei tehta seda süstemaatiliselt ja sellega kaasnevad keskkonnaohud. Kõnealustes sõekaevandustes tuleks samuti järk-järgult kasutuselt kõrvaldada ka tõrvikpõletamisseadmed, mille hävitamise ja kõrvaldamise tõhususe tase on kavandatud alla 99 %. Kuna geoloogilised piirangud ja keskkonnakaalutlused ei võimalda kasutada mahajäetud allmaasõekaevanduste puhul universaalset lähenemisviisi, peaksid liikmesriigid kehtestama omaenda leevenduskava, võttes seejuures arvesse nimetatud piiranguid ja mahajäetud kaevanduste metaaniheite vähendamise tehnilist teostatavust.
- (61) ***Aktiivsete sõekaevanduste metaaniheite vähendamiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud võtta kasutusele metaaniheite vähendamisstiimulite süsteeme, mille suhtes kohaldatakse kohaldatavaid riigiabi norme. Need süsteemid võiksid eelkõige stimuleerida investeringuid metaani kogumisse ja võrku sisestamisse ning ventilatsioonišahtidest ja tõrvikpõletamisest tuleneva metaaniheite vähendamisse. Liikmesriikidel peaks olema lubatud võtta kasutusele spetsiaalseid tasude ja maksete süsteeme, et hõlbustada investeringuid metaaniheite vähendamisse, muu hulgas osana riigiabi programmidest, mille eesmärk on söetootmisvõimsuse kasutusest kõrvaldamine, vastavalt kohaldatavatele riigiabi normidele.***

- (62) *Suletud või mahajäetud kaevandustes tuleks lubada rakendada olemasolevaid parimaid leevendustavasid, nagu geotermiliste ja soojuse salvestamise projektide arendamine üleujutatud söekaevandustes, hüdroenergia rakenduste arendamine üleujutamata söekaevandustes, metaani kogumine degaseerimise teel, ohutuse seisukohast oluliste degaseerimisseadmete kasutamine, kaevandusgaasi kasutamine energia tootmiseks või kaevandusvee tõkestamine ja muud võimalikud kasutusviisid.*
- (63) Liit sõltub kivisöe tarbimisel 70 %, nafta tarbimisel 97 % ja maagaasi tarbimisel 90 % ulatuses impordist. ***Kuigi Euroopa osakaal ülemaailmsest inimtekkelistest allikatest pärinevast metaaniheitest on hinnanguliselt ainult ligikaudu 6 %, suurendab fossiilkütuste tarbimine ja impordisõltuvus märkimisväärselt liidu metaaniheidet.***
- (64) Metaaniheite mõju üleilmsele soojenemisele on piiriülene. Ehkki mõni fossiilenergiat tootev kolmas riik on hakanud võtma riigisiseseid meetmeid metaaniheite vähendamiseks oma energeetikasektoris, ei kohaldata paljude kolmandate riikide tootjate ja eksportijate suhtes nende koduturul mingeid norme. Neil on oma ***metaaniheite*** vähendamiseks vaja selgeid stiimuleid. Seepärast tuleks läbipaistev teave liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja kivisöe tootmisega seotud metaaniheite kohta teha kättesaadavaks turgudele ja laiemale üldsusele.

- (65) Praegu on rahvusvahelise metaaniheite kohta vähe täpseid, ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kohase kolmanda tasandi või sellega samaväärse meetodi kasutamisel põhinevaid andmeid. Paljud fossiilenergiat eksportivad kolmandad riigid ei ole siiani esitanud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile täielikke inventuuriandmeid. Lisaks on tõendeid selle kohta, et nafta- ja gaasitootmisest tulenev üleilmne metaaniheide on viimase 20 aasta jooksul oluliselt suurenenud, *nimelt 65 megatonnilt 80 megatonnini* aastas.
- (66) Nagu metaanistrateegias märgitud, on liit pühendunud koostööle oma energiapartneritega ja muude tähtsamate fossiilenergiat importivate *ja eksportivate* kolmandate riikidega, et tegeleda metaaniheite probleemiga üleilmsel tasandil. Metaaniheite alane energiadiplomaatia on juba andnud olulisi tulemusi. Septembris 2021 teatasid liit ja Ameerika Ühendriigid üleilmse metaaniheite vähendamise kohustuse võtmisest, *millele pandi alus 2021. aasta novembris toimunud ÜRO kliimamuutuste konverentsil (COP 26)*. Üleilmne metaaniheite vähendamise lubadus kujutab endast poliitilist kohustust *teha koostööd, et* vähendada 2030. aastaks *ühiselt* üleilmset metaaniheidet 30 % võrreldes 2020. aasta tasemega *ning võtta selle eesmärgi saavutamiseks ulatuslikke riigisiseseid meetmeid*. See hõlmab samuti kohustust võtta järk-järgult kasutusele parim võimalik inventuurimetoodika metaaniheite kvantifitseerimiseks. Üleilmse metaaniheite vähendamise lubadusega on *ühinenud juba* enam kui 100 riiki ■ , kelle arvele langeb peaaegu pool maailma inimtekkelistest allikatest pärinevast metaaniheitest. ■

- (67) IMEO-l on oluline roll üleilmse metaaniheite läbipaistvuse suurendamisel energiasektoris **ning komisjon peaks jätkama koostööd IMEOga.**
- (68) Selliste üleilmsete kohustuste võtmiseni viiva diplomaatilise töö jätkamise kõrval, mille eesmärk on saavutada ülemaailmsete kohustuste võtmine **metaaniheite märkimisväärseks vähendamiseks**, aitab liit samuti kaasa **kõikidele jõupingutustele, mis on seotud** kõnealuse heite märkimisväärse vähendamisega kogu maailmas ning eelkõige riikides, kes tarnivad fossiilenergiat liitu.
- (69) Seepärast tuleks toornafta, maagaasi ja söe liitu importijatelt nõuda, et nad esitaksid **asjaomastele pädevatele asutustele** teabe meetmete kohta, mille liitu eksportijad ja kolmandate riikide tootjad on võtnud seoses metaaniheite mõõtmise, selle kohta aru andmise, selle kontrollimise ja vähendamisega, eelkõige selliste regulatiivsete ja vabatahtlike meetmete kohta, mida nad kohaldavad toornaftat, maagaasi ja sütt tarnivate kolmandate riikide tootjate metaaniheite piiramiseks, näiteks lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringud ning metaani atmosfääri laskmise juhtumite ja tõrvikpõletamise juhtumite kontrollimise ja vähendamise meetmed. Importijate suhtes kohaldatavates teavet käsitlevates nõuetes kirjeldatud mõõtmis- ja aruandlustasandid peaksid vastama tasanditele, mida kohaldatakse liidu käitajate suhtes. Lisaks ei tohiks **importijate** kohustus esitada teavet metaaniheite kontrolliga **seotud** meetmete kohta olla koormavam kui liidu käitajate vastav kohustus.

Liikmesriigid peaksid edastama kõnealuseid meetmeid käsitleva teabe komisjonile. Selle teabe põhjal peaks liit looma metaaniheite läbipaistvusandmebaasi, mis **sisaldab muu hulgas liidu tootjate ning** toornafta, maagaasi ja söe **ettevõtjate ja importijate** esitatud teavet, ning seda haldama **■ ■**. Toornafta, maagaasi ja söe importijad saaksid sellist andmebaasi kasutada teabeallikana oma ostuotsuste tegemisel, samuti oleks see teabeallikaks teistele sidusrühmadele ja üldsusele. **Lisaks** metaaniheite läbipaistvusandmebaasile **peaks komisjon välja töötama metaaniheiteprofiilid, mis sisaldavad liidu turule lastava toornafta, maagaasi ja söega seotud metaaniheite andmeid. Nimetatud profiilid** peaksid **hõlmama ka hinnangut** jõupingutustele, mida liidu tootjad, importijad ja kolmandate riikide tootjad ja fossiilenergia liitu eksportijad on teinud oma metaaniheite mõõtmiseks ja sellest aru andmiseks ning selle vähendamiseks. **Nimetatud profiilid** peaksid **lisaks** sisaldama teavet mõõtmise, aruandluse, kontrolli ja vähendamisega **seotud regulatiivsete meetmete kohta, mida on võtnud** kolmandad riigid, kus toodetakse toornaftat, maagaasi ja sütt.

(70) Lisaks peaks komisjon looma üleilmse metaaniseire vahendi, mis annab teavet energiaallikatest tulenevate suurt metaaniheidet tekitavate sündmuste esinemise, ulatuse ja asukoha kohta, **ning kiirreageerimismehhanismi liidus või väljaspool seda aset leidvate suuremahulist heidet põhjustavate sündmuste käsitlemiseks. Sellega seoses peaks komisjon võtma arvesse mis tahes igakülgset põhjendatud teavet, mida ta on saanud liikmesriikidelt või kolmandatelt isikutelt suuremahulist heidet põhjustavate sündmuste kohta. Liikmesriike tuleks julgustada sellist teavet komisjoniga jagama. Kõnealused vahendid** peaksid veelgi aitama kaasa tegelike ja tõendatavate tulemuste saavutamisele metaaniheidet reguleerivate meetmete rakendamisel liidu **ettevõtjate** ja liitu fossiilenergia **tarnijate poolt. Nimetatud vahendid peaksid saama põhineda olemasolevatel rahvusvahelistel vahenditel või raamistikel ning** need peaksid koondama andmeid mitmelt sertifitseeritud andmepakkujalt ja andmeteenuuse osutajalt, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/696¹⁵ loodud liidu kosmoseprogrammi komponendist Copernicus ja IMEO-lt. Sellised vahendid peaksid andma teavet, mida komisjon kasutab asjaomaste kolmandate riikidega peetavates kahepoolsetes dialoogides metaaniheite poliitika ja meetmete **üle**.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/696, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL (ELT L 170, 12.5.2021, lk 69).

- (71) *Metaaniheite läbipaistvusandmebaas, metaaniheiteprofiilid, üleilmne metaaniseire vahend ja kiirreageerimismehhanism* peaksid **ühiselt kaasa aitama** läbipaistvuse suurendamisele ostjate jaoks **liidus, võimaldades** neil teha teadlikke **tarne**otsuseid ning **edendades** võimalusi metaaniheite vähendamise lahenduste ulatuslikumaks kasutuselevõtuks kogu maailmas. Peale selle peaksid need vahendid looma kolmandate riikide **ettevõtjatele** lisastiimuli metaaniheite mõõtmise ja selle kohta aru andmise rahvusvaheliste standardite, näiteks OGMP 2.0 raamistikus vastu võetud standardite järgimiseks või tulemuslike mõõtmis-, aruandlus- ja leevendusmeetmete võtmiseks ning kontrollimise võimaldamiseks. ■
- (72) *Uued lepingud, mille liidu importijad sõlmivad toornafta, maagaasi või söe tarnimiseks, peaksid tugevdama kolmandates riikides selliste metaaniheite seiret, seda käsitlevat aruandlust ja selle kontrollimist reguleerivate normide kasutuselevõttu, mis on samaväärsed käesolevas määruses sätestatutega. Tuleks kehtestada normid, mis võimaldaksid kolmandate riikide tarnijatel ja liidu importijatel tõendada selliste meetmete samaväärsust käesoleva määruse nõuetega seoses liitu imporditava toornafta, maagaasi või söega. Kuigi selliseid klausleid ei saa lisada kehtivatesse lepingutesse, on võimalik need lisada uutesse lepingutesse või olemasolevatesse lepingutesse, mida uuendatakse, isegi kui see toimub vaikimisi. Seda silmas pidades oleksid ettevõtjatele kasulikud komisjoni soovitatud näidisklauslid.*

(73) *Metaaniheite seire, aruandluse ja kontrollimise samaväärsust peaks olema võimalik saavutada mitte ainult üksikettevõtjate kohaldatavate meetmetega, vaid ka kolmanda riigi tasandil sellist seiret, aruandlust ja kontrollimist reguleerivate õigusraamistike kaudu. Seepärast tuleks komisjonile anda volitused kehtestada nõuded seoses tõenditega, mida kolmandad riigid peavad samaväärsusega seoses esitama, tehes aktiivselt koostööd kõigi eksportivate kolmandate riikidega ning võttes nõuetekohaselt arvesse kõnealustes kolmandates riikides esinevaid erinevaid asjaolusid ja rahvusvahelisest õigusest tulenevaid liidu kohustusi. Komisjonil peaks samuti olema õigus kindlaks määrata ja tühistada samaväärsus konkreetsete kolmandate riikide puhul, kui see on asjakohane.*

- (74) *Selleks et tagada liitu toornaftat, maagaasi või sütt tarnivate importijate ning kolmandate riikide tootjate või eksportijate kohustuste nõuetekohane täitmine, tuleks ette näha vahendid, sealhulgas suuremahulist heidet põhjustavaid sündmusi käsitlevad dialoogid, seire, aruandluse ja kontrolli samaväärsust käsitlevad otsused ning koostööraamistike vastuvõtmine. Komisjonil peaks olema võimalik pakkuda välja vahendeid koostööks kolmandate riikidega. Nimetatud vahendite heakskiitmise suhtes tuleks kohaldada aluslepingute asjakohaseid sätteid.*
- (75) *Komisjon ei tohiks alustada kolmandate riikidega dialoogi suuremahulist heidet põhjustavate sündmuste üle, peaks hoiduma samaväärsust käsitlevate otsuste vastuvõtmisest ning ei peaks soovitama läbirääkimiste alustamist koostööraamistiku loomiseks, kui sellega kaasneks oht, et hoitakse kõrvale Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 29 või Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 215 alusel vastu võetud piiravatest meetmetest, mis käsitlevad toornafta, maagaasi ja söe importi.*
- (76) *Kui metaaniheite läbipaistvusandmebaas, metaaniheiteprofüülid, üleilmne metaaniseire vahend ja kiirreageerimismehhanism on kasutusele võetud, peaks komisjon kehtestama toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukuse arvutamise meetoodika. Kõnealune meetoodika tuleks teha üldsusele kättesaadavaks. Selle põhjal peaks komisjon hindama metaanimahukuse eri tasemete võimalikku mõju energiavarustuskindlusele ja liidu majanduse konkurentsivõimele.*

- (77) *Komisjonile tuleks anda õigus kehtestada kohustuslikud maksimaalsed metaanimahukuse väärtused ja klassid, mis on seotud liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmisega, tuginedes toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukuse arvutamise metoodikale ning metaanimahukuse maksimumväärtuste kehtestamise võimaliku mõju hindamisele. Nimetatud väärtused tuleks kehtestada tasemel, mis edendab üleilmse metaaniheite vähendamist, säilitades samal ajal energiavarustuskindluse liidu ja liikmesriikide tasandil, tagades mittediskrimineeriva kohtlemise ja kaitstes liidu majanduse konkurentsivõimet.*
- (78) *Selleks et tagada käesoleva määruse ühtlustatud rakendamine ning luua ühine tehniline raamistik kõigile nafta-, gaasi- ja söesektori osalistele, peaks komisjon kaaluma võimalust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1025/2012¹⁶ kohaselt taotleda, et asjaomased Euroopa standardiorganisatsioonid koostaksid harmoneeritud standardid metaaniheite mõõtmiseks ja kvantifitseerimiseks nafta-, gaasi- ja söesektoris, samuti lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute ning atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise seadmete jaoks. Nimetatud standardid peaksid muutuma käesoleva määruse kohaldamisel kohustuslikuks, et tagada ühtlustatud lähenemisviis käitajate, ettevõtjate ja kaevanduste käitajate ning käesoleva määruse järgimise tagamisega seotud isikute, eelkõige komisjoni, pädevate asutuste ja kontrollijate puhul. Kui harmoneeritud standardeid ei ole võimalik kehtestada või need ei taga vastavust käesoleva määruse nõuetele, peaks komisjonil olema õigus võtta vastu tehnilised nõuded, mis hõlmavad vajalikke nõudeid. Kuni selliste standardite või tehniliste nõuete kohaldamise alguskuupäevani peaksid käitajad, ettevõtjad ja kaevanduste käitajad järgima uusimaid tööstusharu tavasid ja kasutama parimat kättesaadavat tehnoloogiat.*

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

- (79) Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Karistuste puhul peaks võimalik olema, et need hõlmavad trahve ja sunniraha. Kõnealused karistused peaksid märkimisväärse hoiatava mõju avaldamiseks olema asjakohased lähtuvalt rikkumise laadist, rikkumisest saadud majanduslikust kasust ning keskkonnakahju liigist ja suurusest, **ning inimeste ohutusele ja tervisele avalduvast mõjust**. Karistuse määramisel peaksid asjaomased asutused igakülgsest arvesse võtma kõnealuse rikkumise laadi, raskusastet ja kestust. Karistusi tuleks **määrata mittediskrimineerival** viisil ning kooskõlas liidu, **rahvusvahelise** ja liikmesriigi õigusega. Tuleks rakendada kohaldatavaid menetluslikke tagatise ja järgida Euroopa Liidu põhiõiguste harta põhimõtteid.
- (80) Järjepidevuse huvides tuleks koostada loetelu rikkumise liikidest, mille puhul tuleks kohaldada karistusi. Lisaks, et hõlbustada karistuste järjekindlat kohaldamist kõigis liikmesriikides, tuleks kasutusele võtta ühised soovituslikud mitteammendavad karistuste kohaldamise kriteeriumid. Karistuste hoiatava mõju suurendamiseks tuleks ette näha võimalus avaldada liikmesriikide määratud karistustega seotud teave, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) 2016/679¹⁷ ja (EL) 2018/1725,¹⁸ **kui karistused on määratud füüsilistele isikutele**.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprill 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (81) Tulenevalt sätetest, mille kohaselt on tariifide kehtestamisel vaja arvesse võtta reguleeritud üksuste investeeringuid, tuleks muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2019/942,¹⁹ et teha Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Ametile (ACER) ülesandeks teha kättesaadavaks näitajate ja võrdlusväärtuste kogum, mis võimaldab sarnaste projektide puhul võrrelda metaaniheite mõõtmise, *kvantifitseerimise, seire*, selle kohta aru andmise, *selle kontrollimise* ja vähendamisega seotud investeeringute ühikukulusid.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/942, millega asutatakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ELT L 158, 14.6.2019, lk 22).

(82) Et võimaldada kindlaks määrata kooksisöekaevandustes toimuva atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise järkjärgulise lõpetamise elemendid, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust kooksisöekaevanduste ventilatsioonišahtidest metaani atmosfääri laskmise piirangute kehtestamisega. Peale selle tuleks selleks, et võimaldada nõuda importijatelt vajalikuks osutunud lisateavet, anda komisjonile õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, et muuta või täiendada importijate esitatavat teavet käsitlevaid nõudeid. ***Selleks et kehtestada metoodika liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmisega seotud metaanimahukuse arvutamiseks tootja tasandil ning kehtestada asjakohased maksimaalsed metaanimahukuse väärtused ja klassid, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks. Selleks et tagada käesoleva määruse ühtlustatud rakendamine, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et täiendada käesolevat määrust harmoneeritud standardite ja tehniliste nõuete vastuvõtmisega.*** On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²⁰ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

²⁰ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (83) Käesoleva määruse ühetaoliste rakendamistingimuste tagamiseks tuleks komisjonile anda rakendusvolitused võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 291 vastu üksikasjalikke norme seoses metaaniheidet käsitlevate aruandevormidega, ***minimaalsete tuvastamispiiride ja tuvastamistehnikaga ning lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute esimeses etapis kohaldatavate künnistega, samuti kolmandates riikides võetavate seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmete samaväärsust käsitlevate menetluste ja nõuete ning üksikotsustega.*** Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²¹.
- (84) ***Komisjon peaks tegema käesoleva määruse kohaldamise üle järelevalvet ja selle läbi vaatama ning esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohta aruande. Kõnealuses aruandes tuleks eelkõige hinnata käesoleva määruse tulemuslikkust ja tõhusust, saavutatud metaaniheite vähendamise taset ning seda, kas on vaja täiendavaid või alternatiivseid meetmeid. Kõnealuse aruande puhul tuleks arvesse võtta asjaomaseid liidu õigusakte seonduvates valdkondades. Sõltuvalt selles aruandes esitatud järeldustest ja osana käesoleva määruse läbivaatamisest võib komisjon kaaluda asjakohasel juhul seadusandlike ettepanekute esitamist.***

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (85) Kuna käesoleva määruse eesmärged, nimelt kehtestada norme liidu energeetikasektoris metaaniheite täpse mõõtmise, *kvantifitseerimise*, *seire*, selle kohta aru andmise ja selle kontrollimise ning metaaniheite vähendamise kohta, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetmete ulatuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesolevas määruses on sätestatud normid liidu energeetikasektoris tekkiva metaaniheite täpseks mõõtmiseks, *kvantifitseerimiseks, seireks*, selle kohta aru andmiseks ja selle kontrollimiseks, samuti sellise heite vähendamiseks, sealhulgas lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute, *kõrvaldamise kohustuste* ning atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise piirangute kaudu. Samuti on käesolevas määruses sätestatud normid, mis käsitlevad vahendeid, millega tagatakse läbipaistvus ■ metaaniheite osas.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmise suhtes:
 - a) nafta ja ■ maagaasi uuringud ja tootmine ning maagaasi kogumine ja töötlemine;
 - b) *mitteaktiivsed puuraugud, ajutiselt suletud puuraugud ning lõplikult suletud ja mahajäetud puuraugud;*
 - c) *maagaasi ülekande- ja jaotussüsteemid, välja arvatud lõpptarbimiskoha arvestisüsteemid ning jaotusvõrgu ja arvestisüsteemi vahelised tarneliinide osad, mis asuvad lõpptarbijate kinnistul*, samuti maa-alune hoiustamine ja toimingud maagaasi ■ veeldusjaamades, ■ ning
 - d) aktiivsed allmaa- ja pealmaasöökaevandused ning suletud *allmaasöökaevandused* ja mahajäetud allmaasöökaevandused.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse **ka** väljaspool liitu tekkiva metaaniheite suhtes, **mis on seotud liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söega, nagu on osutatud 5. peatükis.**

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „metaaniheide“ – kogu otseheide kõikidest komponentidest, mis hõlmab ■ atmosfääri laskmisest, tõrvikpõletamise käigus mittetäielikust põlemisest või ■ leketest tulenevat heidet;
- 2) „komponent“ – **nafta-, maagaasi- või söerajatistes või -taristus kasutatava seadme osa või element, mille kaudu võib tekkida metaaniheide;**
- 3) „käitaja“ – **füüsiline või juriidiline isik, kes käitab vara või kellel on selle üle kontroll või kellele on liikmesriigi õiguse kohaselt antud määrav majanduslik otsustusõigus vara tehnilise toimimise üle;**
- 4) „vara“ – äri- või käitusüksus, mis võib hõlmata mitut rajatist või tegevuskohta, sealhulgas kasutuselolev vara ja mittekasutatav vara;
- 5) „kasutuselolev vara“ – käitaja kontrolli all kasutatav vara;
- 6) „mittekasutatav vara“ – vara, mis ei ole käitaja kontrolli all kasutuses;
- 7) „tegevuskoht“ – **selliste komponentide kogum, mis on omavahel mingil viisil seotud vara alaosadena;**
- 8) „ülekanne“ – **ülekanne, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) .../ ...²²⁺ artikli 2 punktis 17;**

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv (EL) .../..., mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi, maagaasi ja vesiniku siseturgude ühiseid norme ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2023/1791 ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/73/EÜ (ELT ... ELI:....).

- 9) *„ülekandesüsteemi haldur“ – ülekandesüsteemi haldur, nagu see on määratletud direktiivi (EL) .../ ...⁺⁺ artikli 2 punktis 18;*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis 2021/0425(COD) sisalduva direktiivi number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse direktiivi kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis 2021/0425(COD) sisalduva direktiivi number.

- 10) „jaotamine“ – jaotamine, nagu see on määratletud direktiivi (EL) .../...⁺ artikli 2 punktis 19;
- 11) „jaotussüsteemi haldur“ – jaotussüsteemi haldur, nagu see on määratletud direktiivi (EL) .../...⁺ artikli 2 punktis 20;
- 12) „kaevanduse käitaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes käitab söekaevandust või kellel on selle üle kontroll või kellele on liikmesriigi õiguse kohaselt antud määrav otsustusõigus söekaevanduse tehnilise toimimise üle;
- 13) „kontroll“ – kontrollija tegevus käitajate, ettevõtjate ja kaevanduse käitajate poolt käesoleva määruse kohaselt edastatud aruannete vastavuse hindamiseks käesoleva määruse nõuetele;
- 14) „kontrollija“ – juriidiline isik, ■ kes teeb kontrollitoiminguid ja kes on kontrolliaruande väljaandmise ajal akrediteeritud riiklikus akrediteerimisasutuses vastavalt määrusele (EÜ) nr 765/2008, või ilma et see piiraks kõnealuse määruse artikli 5 lõike 2 kohaldamist, füüsiline isik, kes on muul viisil volitatud kontrolli tegema;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada 2021/0425 (COD) number.

- 15) „allikas“ – komponent või geoloogiline formatsioon, kust vabaneb aeg-ajalt või pidevalt atmosfääri metaani kas tahtlikult või tahtmatult;
- 16) „heitekoefitsient“ – koefitsient, mille abil väljendatakse kvantitatiivselt gaasi ■ heitekogust tegevusühiku kohta ning mis põhineb *kas* mõõteandmete valimil *või muudel kvantifitseerimismeetoditel*, mille abil saadud keskmistatud väärtus kajastab heite representatiivset määra konkreetsel tegevustasemel konkreetses käitamistingimustes;
- 17) „üldine heitekoefitsient“ – iga heiteallika liigi jaoks standardiseeritud heitekoefitsient, mis on saadud inventuuriandmete või andmebaaside põhjal ning mille väärtust ei ole otseste mõõtmistega kontrollitud;
- 18) „spetsiifiline heitekoefitsient“ – *heiteallika liigi* heitekoefitsient, mis on saadud otseste mõõtmiste teel;
- 19) „otsene mõõtmine“ – metaaniheite *mõõtmine* allika tasandil ■ *sellist mõõtmist võimaldava mõõteseadmega*;

- 20) „kvantifitseerimine“ – *tegevused metaaniheite koguse määramiseks otseste mõõtmistega, või kui otsesed mõõtmised ei ole teostatavad, muude meetodite põhjal, nagu modelleerimisvahendid ja muud üksikasjalikud tehnilised arvutused, või selliste meetodite kombinatsioon;*
- 21) „metaaniheide tegevuskoha tasandil“ – kõikide konkreetse *tegevuskoha* allikate metaaniheide;
- 22) „tegevuskoha tasandil mõõtmine“ – ■ mõõtmine, *mis annab täieliku ülevaate kogu metaaniheitest tegevuskoha tasandil, sealhulgas torustiku puhul selle segmentides*, ning mille puhul kasutatakse tavaliselt liikuvale platvormile, näiteks sõidukile, droonile, õhusõidukile, laevale, satelliidile või kasutades muule vahendile paigaldatud andureid, näiteks *fikseeritud andureid või punktandurite püsivõrke;*
- 23) „ettevõtja“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes viib läbi vähemalt ühte järgmistest *tegevustest*: nafta ja maagaasi ■ uurimine ja tootmine, maagaasi kogumine ja töötlemine või gaasi ülekandmine, jaotamine ja maa-alune hoiustamine, *sealhulgas veeldatud maagaasi puhul;*
- 24) „maagaasi veeldusjaam“ – direktiivi ... artiklis 2 punktis 33 määratletud maagaasi veeldusjaam⁺;
- 25) „lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring“ – uuring metaanilekete ■ ja *muu* tahtmatu *metaaniheite* allikate kindlakstegemiseks ja *tuvastamiseks ning asjaomaste komponentide parandamiseks või asendamiseks;*
- 26) „1. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring“ – *lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring, mis toimub vastavalt artikli 14 lõigetes 2, 7 ja 8 ning I lisa 1. osas sätestatud nõuetele 1. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute kohta;*

⁺ ELT: palun sisestada tekstid dokumendis 2021/0425(COD) sisalduva direktiivi number.

- 27) *„2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring“ – lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring, mis toimub vastavalt artikli 14 lõigetes 2, 7 ja 8 ning I lisa 1. osas sätestatud nõuetele 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute kohta;*
- 28) *„tootmiskoht“ – koht, kus naftat või maagaasi maapõuest ammutatakse ja kus töötlemist ei toimu;*
- 29) *„töötlemiskoht“ – koht, kus toornafta ja maagaasi töötlemiseks kasutatakse selliseid protsesse nagu toornafta ja maagaasi eraldamine veest;*
- 30) *„seiskamine“ – olukord, kus tegevuskoht või selle osa komponendid ei tööta enam tavapäraustes käitamistingimustes ja käitamine peatatakse ning kus enne parandamist või hoolduse alustamist on vaja rõhku vähendada täies või osalises ulatuses;*
- 31) *„atmosfääri laskmine“ – põletamata jääva metaani **otsene** õhkuheide* **■** ;
- 32) *„tõrvikpõletamine“ – metaani kõrvaldamine kontrollitud põletamise kaudu selleks ette nähtud seadmes;*
- 33) *„rutiinne tõrvikpõletamine“ – tõrvikpõletamine tavapärase nafta- või maagaasitootmise käigus, kui ei ole nõuetekohaseid rajatisi või sobivaid geoloogilisi tingimusi metaani tagasijuhtimiseks, kohapeal kasutamiseks või turule suunamiseks, välja arvatud hädaolukorrast või rikkest tingitud tõrvikpõletamine;*
- 34) *„tõrvikpõletustorn“ – tõrvikpõletamiseks kasutatava süütepõletiga varustatud seade;*

- 35) „hädaolukord“ – ootamatu ajutine harvaesinev olukord, mille puhul metaaniheide on paratamatu ja vajalik, et hoida ära *kohest* ja ulatuslikku kahjulikku mõju inimeste ohutusele, tervisele või keskkonnale, ning mis ei hõlma olukordi, mis tulenevad järgmistest asjaoludest või on nendega seotud:
- a) käitaja ei ole paigaldanud asjakohast seadet, mille võimsus oleks eeldatava või tegeliku tootmiskiiruse ja -rõhu jaoks piisav;
 - b) käitaja ei ole piiranud tootmist olukorras, kus tootmiskiirus ületab asjaomase seadme või kogumissüsteemi võimsust, välja arvatud juhtumid, kus ülemäärane tootmine on põhjustatud hädaolukorrast, rikkest või plaanivälisest remondist mõnes järgnevas etapis ega võlta kauem kui kaheksa tundi alates järgnevas etapis täheldatud võimsusprobleemist teavitamist;
 - c) korraline hooldus;
 - d) käitaja hooletus;
 - e) ühe ja sama seadme korduv töötamast lakkamine, nimelt neli või enam korda eelneva 30 päeva jooksul;
- 36) „riike“ – seadme ootamatu vältimatu töötamast lakkamine või katkiminek, mille üle puudub käitajal mõistlik kontroll ja mis oluliselt häirib käitamist, ent mille puhul ei ole tegu seadme töötamast lakkamise või katkiminekuga, mis oleks täielikult või osaliselt tingitud puudulikust hooldusest, hooletust käitamisest või muust ennetatavast põhjusest;

- 37) *„hävitamise ja eemaldamise tõhusus“ – pärast põlemise lõppu hävinud või eemaldatud metaani massiprotsent võrreldes tõrvikpõletustorni juhitava metaani kogusega;*
- 38) *„mitteaktiivne puurauk“ – maismaal või avamerel asuv nafta või gaasi uuringu- või tootmispuurauk, kus vähemalt ühe aasta jooksul ei ole toimunud uuringu- või tootmistegevust, välja arvatud ajutiselt suletud puuraugud ning lõplikult suletud ja mahajäetud puuraugud;*
- 39) *„ajutiselt suletud puurauk“ – maismaal või avamerel asuv nafta- või gaasipuurauk või puurimiskoht, kuhu on paigaldatud puuraugutõkked tootmises oleva maardla isoleerimiseks ning kus juurdepääs puuraugule on endiselt tagatud;*

- 40) *„lõplikult suletud ja mahajäetud puurauk“ – maismaal või avamerel asuv nafta- või gaasipuurauk või puurimiskoht, mis on suletud ja mida ei saa uuesti avada, kus kogu tegevus on lõpetatud ja kust kõik puurauguga seotud seadmed on eemaldatud kohaldatavate regulatiivsete nõuete kohaselt ning mille kohta on võimalik esitada dokumendid, nagu see on ette nähtud V lisa 1. osa punktis 3;*
- 41) „puhastamine“ – saastunud vee ja pinnase puhastamise protsess;
- 42) „tervendamine“ – protsess, mille käigus taastatakse nafta- või gaasipuuraugu või -puurimiskoha pinnasetingimused ja taimkate sarnasena sellele, millised need olid enne häirimist;
- 43) „sõekaevandus“ – koht, kus toimub või on toimunud söe kaevandamine, sealhulgas maa-alad, kaeveõõned, maa-alused käigud, šahtid, kaldkäigud, tunnelid, koristusalad, konstruktsioonid, rajatised, seadmed, masinad ja tööriistad, mis paiknevad maa peal või maa all ja mida kasutatakse mis tahes viisil ja meetodil pruunsöe, subbituminoosse söe, bituminoosse söe või antratsiidi kaevandamiseks maapõues asuvast looduslikust lasundist, sealhulgas kaevandatava söe ettevalmistamiseks, või mis on tekkinud sellise töö tulemusena;
- 44) „aktiivne sõekaevandus“ – sõekaevandus, mille puhul enamik tulust saadakse pruunsöe, subbituminoosse söe, bituminoosse söe või antratsiidi kaevandamisest ja kus on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:
- a) kaevanduse rajamine on pooleli;
 - b) seal on toodetud sütt viimase 90 päeva jooksul;
 - c) kaevanduse ventilaatorid **töötavad**;

- 45) „allmaasöekaevandus“ – söekaevandus, kus maapinda rajatakse söe tootmiseks tunnel söekihini, kus seejärel kaevandatakse sütt selliste allmaa-söekaevandamiseseadmetega nagu lõikemasinad ja masinad pika või lühikese eega pidevkaevandamiseks, ning kaevandatud süsi toimetatakse maapinnale;
- 46) „pealmaasöekaevandus“ – söekaevandus, kus süsi asub maapinna lähedal ja seda saab kaevandada seda katvate kivimi- ja pinnasekihtide eemaldamise teel;
- 47) „ventilatsioonišaht“ – vertikaalkaevetõõs, mida kasutatakse maa alla värske õhu juhtimiseks või allmaasöekaevandusest metaani ja muude gaaside eemaldamiseks;
- 48) „ärastusjaam“ – jaam, millega kogutakse söekaevanduse gaasiärastussüsteemi kaudu metaani;
- 49) „ärastussüsteem“ – süsteem, mis võib hõlmata mitut metaaniallikat ja mille abil eemaldatakse söekihist või ümbritsevatest kivimikihtidest metaanirikas gaas ning transporditakse see ärastusjaama;
- 50) „kaevandamisjärgne tegevus“ – tegevus, mis viiakse läbi pärast söe kaevandamist ja maapinnale toimetamist, sealhulgas söe käitlemine, töötlemine, ladustamine ja transport;
- 51) „pidev mõõtmine“ – mõõtmine, mille puhul näit registreeritakse vähemalt kord minutis;

- 52) „söelasund“ – ala, kus esineb **märkimisväärse kontsentratsioonis ja kaevandatavas** koguses sütt ja mis on määratletud vastavalt geoloogiliste maardlate dokumenteerimist käsitlevale liikmesriigi metoodikale;
- 53) ■ „suletud söekaevandus“ – söekaevandus, **kus söetootmine on lõppenud, mis on suletud kooskõlas** kohaldatavate loaõuete ja muude menetlustega **ning mille jaoks käitajal, omanikul või loahoidjal on endiselt kehtiv luba või muu õigusdokument, millega talle pannakse vastutus söekaevanduse eest**;
- 54) „mahajäetud söekaevandus“ – söekaevandus, kus **söe tootmine on lõppenud, kuid mille puhul** ei ole võimalik kindlaks teha käitajat, omanikku või loahoidjat, **kellel on kohustused, mis tulenevad kehtivast loast või mis tahes muust õigusdokumendist, millega talle pannakse vastutus söekaevanduse eest**, või mis ei ole suletud normide kohaselt;
- 55) **„mahajäetud söekaevanduse alternatiivne kasutusviis“ – maa-aluse kaevandustaristu ja söekaevandamise seadmete kasutamine muul kui söetootmise eesmärgil**;

- 56) *„söekaevandamise seadmed“ – seadmed, mis jäävad seotuks metaani sisaldavate kihtidega, näiteks ventilatsioonikanalid ja äravoolutorud;*
- 57) *„kooksisöekaevandus“ – söekaevandus, kus keskmiselt vähemalt 50 % kolme viimase kättesaadavate andmetega aasta toodangust on kooksisüsi, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1099/2008²³ B lisas;*
- 58) *„tootja“ – ettevõtja, kes äritegevuse raames toodab toornaftat, maagaasi või sütt, tootes seda maapõuest alal, kus selleks on antud luba, töödeldes seda või transportides seda läbi ühendatud taristu kõnealusel loaga hõlmatud alal;*
- 59) *„importija“ – füüsiline või juriidiline isik, kes laseb äritegevuse käigus liidu turule kolmandast riigist pärit toornaftat, maagaasi või sütt, sealhulgas kõik füüsilised või juriidilised isikud, kelle asukoht on liidus ja kes on määratud tegema 5. peatüki kohaselt nõutavaid toiminguid ja formaalsusi;*
- 60) *„eksportija“ – importija lepinguline vastaspool igas lepingus, mis on sõlmitud toornafta, maagaasi või söe tarnimiseks liitu;*
- 61) *„metaaniheiteprofiil“ – metaaniheite läbipaistvusandmebaasis avaldatav individuaalne teave ja andmelehed, mis käsitlevad liikmesriike, kolmandaid riike ja kohaldataval juhul liidu tootjaid või importijaid ning kolmandate riikide tootjaid või importijaid, samuti kolmandate riikide tootjaid või eksportijaid, kes tarnivad toornaftat, maagaasi või sütt liitu või viivad toornaftat, maagaasi või sütt liidu turule, kui see on kohaldatav;*

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1099/2008 energiastatistika kohta (ELT L 304, 14.11.2008, lk 1).

- 62) „suuremahulist heidet põhjustav sündmus“ – liidus või väljaspool liitu esinev sündmus, mille tulemusena tekib tegevuskohas asuvast ühest allikast või mitmest omavahel lähedalt seotud allikast heide mahuga üle 100 kg metaani tunnis;
- 63) „kooskõlastav menetlus“ – allika tasandil kvantifitseerimisel põhinevate metaaniheidet kajastavate tulemuste ja tegevuskoha tasandil mõõdetud metaaniheite statistiliselt olulise lahknevuse põhjuste uurimine ja seletamine.

Artikkel 3

Käitajatele tekkinud kulud

1. Direktiivi (EL) 2019/944 artikli 57 ja direktiivi (EL).../...⁺ X peatüki kohased reguleerivad asutused võtavad ülekandesüsteemi haldurite, jaotussüsteemi haldurite, maagaasi veeldusjaamade käitajate ja teiste reguleeritud üksuste, sealhulgas kohaldataval juhul maa-aluste gaasihoidlate käitajate jaoks kohustuslike ülekande- ja jaotustariifide ning meetoodika **■** kehtestamisel või heakskiitmisel arvesse käesoleva määruse nõuete täitmiseks tehtud kulutusi ja investeeringuid sedavõrd, kui võrd need vastavad võrreldava struktuuriga tõhusa reguleeritud üksuse vastavatele kulutustele ja investeeringutele **ning on läbipaistvad.**

Reguleerivad asutused võivad lõikes 2 osutatud investeeringute ühikukulusid kasutada käitajatele tekkinud kulude võrdlusalusena.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada teksti 2021/0425 (COD) number.

2. Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER) kehtestab iga kolme aasta järel selliste näitajate ja neile vastavate võrdlusväärtuste kogumi, mis võimaldavad sarnaste projektide puhul võrrelda metaaniheite, **sealhulgas leketest, atmosfääri laskmisest või tõrvikpõletamisest tuleneva heite** mõõtmise, **kvantifitseerimise, seire**, selle kohta aru andmise, **selle kontrollimise** ja vähendamise seotud investeeringute ühikukuludid, ning teeb selle üldsusele kättesaadavaks.

Lõikes 1 osutatud asjaomased reguleerivad asutused ning asjaomased reguleeritud üksused esitavad ACERile kõik käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud võrdluseks vajalikud andmed.

2. peatükk

Pädevad asutused ja sõltumatu kontroll

Artikkel 4

Pädevad asutused

1. Iga liikmesriik määrab ühe või mitu pädevat asutust, kes vastutavad käesoleva määruse kohaldamise järelevalve ja selle kohaldamise täitmise tagamise eest.

Liikmesriigid teatavad komisjonile oma pädevate asutuste nimed ja kontaktandmed hiljemalt ... [6 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamata kõikidest oma pädevate asutuste nime ja kontaktandmete muudatustest.

2. Komisjon teeb pädevate asutuste loetelu üldsusele kättesaadavaks ja ajakohastab seda korrapäraselt, **kui liikmesriik teavitab teda muudatustest.**

3. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused **loovad kontaktpunkti ning** neil on käesolevas määruses sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud volitused ja ressursid.

Artikkel 5

Pädevate asutuste ülesanded

1. Pädevad asutused võtavad **oma ülesannete täitmisel** vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse järgimine.
2. Käitajad, **ettevõtjad**, kaevanduste käitajad **ja importijad** osutavad pädevatele asutustele mis tahes vajalikku abi, et pädevatel asutustel oleks võimalik või hõlpsam käesolevas määruse kohaseid ülesandeid täita; eelkõige seoses dokumentide või andmete esitamisega, **tegevuskohale ligipääsuga ning merel asuva tegevuskoha puhul transpordiga sihtkohta või tagasi.**
3. Pädevad asutused teevad omavahel ja komisjoniga koostööd ning **võivad teha koostööd** ka kolmandate riikide asutustega, et tagada käesoleva määruse järgimine. Komisjon **loob** koostöö edendamiseks pädevate asutuste võrgustiku ning kehtestab vajaliku korra teabe ja parimate tavade vahetamiseks seoses järelevalve, reguleerimise ja kohustuse täitmisega ning konsultatsioonide võimaldamiseks. **Seda tegevust toetavad pädevates asutustes loodud kontaktpunktid.**
4. Pädevad asutused teevad käesoleva määruse kohaselt avalikustamisele kuuluvad aruanded selleks määratud veebisaidil vabalt juurdepääsetaval, allalaaditaval ja **masinloetavas** vormingus üldsusele tasuta kättesaadavaks.

Kui teave jäetakse esitamata direktiivi 2003/4/EÜ artiklis 4 **või kohaldataval juhul isikuandmete kaitset käsitlevas liidu õiguses** esitatud ühel või mitmel põhjusel, märgivad pädevad asutused ära esitamata jäetud teabe liigi ja esitamata jätmise põhjused.

Artikkel 6

Inspekterimine

1. **Inspekterimine hõlmab** käitajate ja kaevanduste käitajate **korrapärast** inspekterimist ning **käitajate, ettevõtjate, kaevanduste käitajate ja importijate erakorralist inspekterimist, nagu** on sätestatud käesolevas **artiklis**.
2. Inspekterimine hõlmab asjakohasel juhul kohapealset kontrolli või kohapealseid auditeid, käesoleva määruse nõuetele vastavust tõendavate dokumentide ja andmete läbivaatamist, metaaniheite tuvastamist ja mõõtmist ning pädevate asutuste võetavaid või nende nimel kohaldatavaid mis tahes järelmeetmeid, mille eesmärk on kontrollida ja edendada **■** vastavust käesoleva määruse nõuetele.

Kui inspekterimise tulemusena on kindlaks tehtud käesoleva määruse nõuete tõsine rikkumine, esitavad pädevad asutused lõikes 5 osutatud aruande osana teate parandusmeetmete kohta, mida käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja **või importija** on kohustatud võtma, **esitades kõnealuste meetmete selged tähtjad**.

Alternatiivina võivad pädevad asutused otsustada anda käitajale, ettevõtjale, kaevanduse käitajale või importijale korralduse esitada asjaomasele pädevale asutusele heakskiidu saamiseks parandusmeetmete kogum nende tuvastatud oluliste rikkumiste kõrvaldamiseks ühe kuu jooksul pärast inspekterimise kuupäeva lõppu. Nimetatud tegevused tuleb lisada lõikes 5 nimetatud aruandesse.

3. **Esmakordne korrapärane inspekterimine viiakse lõpule hiljemalt ... [21 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].** Pärast **█** esmakordset **korrapärast** inspekterimist töötavad pädevad asutused välja **riskihindamisel põhinevad** korrapärase inspekterimise programmid. **Pädev asutus võib otsustada korrapärase inspekterimise ulatuse ja sageduse üle**, tuginedes **iga tegevuskohaga seotud ohtude, näiteks keskkonnaohu, sealhulgas kogu metaaniheite kui saasteaine kumulatiivse mõju, inimeste ohutuse ja tervisega seotud ohtude ning käesoleva määruse tuvastatud rikkumiste** hindamisele.

Inspekterimiste vaheline periood ei tohi ületada **kolme** aastat. Kui inspekterimise tulemusena on kindlaks tehtud käesoleva määruse oluline rikkumine, toimub järgnev inspekterimine **10 kuu** jooksul.

4. ***Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 kohaldamist***, viivad pädevad asutused läbi erakorralisi inspekteerimisi:

- a) artiklis 7 osutatud põhjendatud kaebuste ja nõuetele mittevastavuse juhtumite uurimiseks võimalikult varakult pärast kuupäeva, mil pädevad asutused sellisest kaebusest või mittevastavusest teada said, ***kuid hiljemalt kümne kuu jooksul pärast sellist kuupäeva***;
- b) veendumaks, ***kui pädevad asutused peavad seda asjakohaseks***, et komponentide parandamine või asendamine on toimunud vastavalt artiklile 14 ning et on ***rakendatud leevendusmeetmeid vastavalt artiklitele 18, 22 ja 26***;
- c) ***nõuete järgimise tagamiseks, kui on tehtud artikli 14 lõike 5 kohane erand***;
- d) ***kontrollimaks, kui pädevad asutused peavad seda asjakohaseks, kas ettevõtjad ja importijad järgivad käesolevat määrust***.

5. Pädevad asutused koostavad pärast iga inspekteerimist aruande, kus esitatakse inspekteerimise õiguslik alus, järgitud menetlusetapid ja asjakohased tulemused ning soovitused ■ edasiste ***meetmete*** kohta, mida käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja või ***importija*** peab võtma, ***sealhulgas nende elluviimise tähtajad***.

Kui see on asjakohane, võivad pädevad asutused koostada ühe aruande, mis hõlmab sama käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja või importija varade, tegevuskohtade või komponentide mitut inspekteerimist, tingimusel et need inspekteerimised viiakse läbi enne järgmist korrapärast inspekteerimist.

Aruanne tehakse asjaomasele käitajale, *ettevõtjale, kaevanduse käitajale või importijale* teatavaks ja üldsusele kättesaadavaks kahe kuu jooksul pärast inspekteerimiskuupäeva. Inspekteerimise puhul, mis toimus artikli 7 kohaselt esitatud kaebuse tulemusena, teavitavad pädevad asutused kaebuse esitajat aruandest pärast selle üldsusele kättesaadavaks tegemist.

Pädevad asutused teevad aruande üldsusele kättesaadavaks kooskõlas direktiiviga 2003/4/EÜ. Kui teave *jätetakse esitamata* kõnealuse direktiivi artiklis 4 esitatud ühel või mitmel põhjusel, märgivad pädevad asutused aruandes ära esitamata jäetud teabe liigi ja esitamata jätmise põhjused.

6. *Kui lõikes 5 osutatud aruandes jõutakse järeldusele, et käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja või importija ei täida käesoleva määruse nõudeid, võtab viimane kõik vajalikud meetmed, et viia oma tegevus käesoleva määrusega vastavusse. Meetmed võetakse viivitamata* pädevate asutuste kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul **■** .
7. *Liikmesriigid võivad sõlmida ametlikke kokkuleppeid liidu või muude liikmesriikide asjaomaste institutsioonide, organite, asutuste või teenistustega ning muude asjakohaste valitsustevaheliste organisatsioonide ja avalik-õiguslike asutustega, kui see on võimalik, et kasutada eksperditeadmisi oma pädevate asutuste toetamiseks neile käesoleva artikliga pandud ülesannete täitmisel.*

Käesoleva lõike kohaldamisel ei peeta valitsustevahelist organisatsiooni või avalik-õiguslikku asutust asjakohaseks, kui tema objektiivsus võib olla ohustatud huvide konflikti tõttu.

Artikkel 7

Kaebused

1. Iga füüsiline või juriidiline isik **võib esitada pädevale asutusele kirjaliku kaebuse** käesoleva määruse **võimaliku** rikkumise **kohta** käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja **või importija** poolt.
2. Kaebus peab olema igakülgsest põhjendatud ja sisaldama piisavalt tõendeid väidetava rikkumise kohta **■** .
3. Kui ilmneb, et kaebuses ei ole esitatud piisavalt tõendeid selleks, et uurimine oleks põhjendatud, teavitavad pädevad asutused kaebuse esitajat **mõistliku aja jooksul, kuid hiljemalt kahe kuu jooksul** alates kaebuse kättesaamisest, uurimise algatamata jätmise otsuse põhjustest.

Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui ebapiisavalt põhjendatud kaebusi esitatakse korduvalt ja pädevad asutused käsitavad neid seetõttu kuritarvitusena.

4. Ilma et see piiraks **lõike 3 ja** kohaldatava liikmesriigi õiguse kohaldamist, hoiavad pädevad asutused kaebuse esitajat menetluse käiguga kursis ning, kui see on kohaldatav, teavitavad teda muudest asjakohastest õiguskaitsevõimalustest, näiteks võimalusest pöörduda asjaomase riigi kohtusse või mis tahes muust riigisisisest või rahvusvahelisest kaebuste lahendamise korrast.

5. Ilma et see piiraks kohaldatava liikmesriigi õiguse kohaldamist, kehtestavad pädevad asutused võrreldavate menetluste alusel ligikaudsed tähtajad kaebusi käsitlevate otsusteni jõudmiseks ja teevad need tähtajad üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 8

Kontroll ja kontrolliaruanne

1. Kontrollijad teevad kontrolli, et hinnata, kas heitearuanded, mille käitajad, ettevõtjad, kaevanduste käitajad **või importijad** neile esitavad, vastavad käesoleva määruse nõuetele. Kõnealune kontroll hõlmab kõigi kasutatud andmeallikate ja meetodika läbivaatamist, et hinnata nende heitearuannete andmeallikate ja meetodika usaldusväärsust, tõepärasust ja täpsust, eelkõige järgmist:
- a) heitekoefitsientide valik ja kasutamine;
 - b) metaani heitkoguste kindlakstegemiseks kasutatav meetodika, arvutused, proovid või statistilised jaotused;
 - c) mõõtmise või aruandluse sobimatuse oht;
 - d) käitajate, ettevõtjate, kaevanduse käitajate **või importijate** rakendatavad mis tahes kvaliteedikontrolli või kvaliteedi tagamise süsteemid.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrolli tegemiseks kasutavad kontrollijad, **kui see on kohaldatav**, metaaniheite **mõõtmist ja** kvantifitseerimist ning vähendamist käsitlevaid standardeid **ja tehnilisi nõudeid**, mis **on kehtestatud artikli 32** kohaselt.

Kui see on kohaldatav, **esitavad käitajad, ettevõtjad, kaevanduste käitajad ja importijad** kuni kõnealuste ■ standardite **ja tehniliste nõuete kohaldamise** kuupäevani ■ kontrollijatele teavet nende poolt kontrollimise eesmärgil kasutatud **asjakohaste standardite, sealhulgas** Euroopa või muude rahvusvaheliste standardite **või metoodika kohta**.

Samuti hõlmab kontrollijate tegevus, **kui see on asjakohane, etteteatatud ja etteteatamata** kohapealset kontrolli, et hinnata kasutatud andmeallikate ja metoodika usaldusväärsust, tõepärasust ja täpsust.

3. **Käesolevas artiklis osutatud kontrollimine viiakse kooskõlla kontrollijaid käsitlevate Euroopa või muude rahvusvaheliste standardite ja metoodikaga, et piirata käitajate, ettevõtjate, kaevanduste käitajate või importijate ja pädevate asutuste koormust, ning selle puhul võetakse arvesse kontrollitud tegevuste laadi ja komisjoni sellekohaseid suuniseid.**

4. Kui kontrollija jõuab pärast hindamist piisava kindlusega järeldusele, et heitearuanne vastab käesoleva määruse nõuetele, koostab kontrollija kontrolliaruande, millega tõendatakse heitearuande nõuetekohasust ja milles esitatakse tehtud kontrolli kirjeldus.

Kontrollija koostab kontrolliaruande üksnes juhul, kui usaldusväärsed, tõepärased ja täpsed andmed ja teave võimaldavad metaaniheite tuvastada piisava kindlusega ning kui esitatud andmed on hinnanguliste andmetega kooskõlas, täielikud ning järjekindlad.

Kui hindamise tulemusena jõuab kontrollija järeldusele, et heitearuanne ei vasta käesoleva määruse nõuetele, teavitab kontrollija sellest järeldusest käitajat, ettevõtjat, kaevanduse käitajat **või importijat** ning **annab** käitajale, ettevõtjale, kaevanduse käitajale **või importijale tunnustatud standardite alusel põhjendatud tagasisidet. Käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja või importija** esitab kontrollijale muudetud heitearuande viivitamata ning kontrollija kehtestatud tähtaja jooksul.

5. Käitajad, ettevõtjad, kaevanduste käitajad **ja importijad** osutavad kontrollijatele mis tahes vajalikku abi kontrolli võimaldamiseks ja hõlbustamiseks, eelkõige seoses **tegevuskohale** ligipääsu ning dokumentide ja andmete esitamisega.

Artikkel 9

Kontrollijate sõltumatus ja akrediteerimine *või neile loa andmine*

1. Kontrollijad on käitajatest, *ettevõtjatest*, kaevanduste käitajatest ja *importijatest* sõltumatud *ning* teevad käesoleva määruse kohast kontrolli üldsuse huvides. Seepärast ei või kontrollija ega sama juriidilise isiku mis tahes osa olla käitaja, *ettevõtja*, kaevanduse käitaja *või importija* ega ka käitaja, *ettevõtja*, kaevanduse käitaja *või importija* omanik ega ka käitaja, *ettevõtja*, kaevanduse käitaja *või importija* omanduses.

Kontrollijatel ei tohi olla käitajate, *ettevõtjate*, kaevanduse käitajate *või importijatega* suhteid, mis võiksid mõjutada nende sõltumatust ja erapooletust.

2. *Juriidilisest isikust* kontrollijaid akrediteerib riiklik akrediteerimisasutus kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008.

Kui käesoleva määrusega ei ole kehtestatud konkreetseid sätteid kontrollijate akrediteerimise kohta, kohaldatakse määrust (EÜ) nr 765/2008.

3. *Käesoleva määruse kohaldamisel võivad liikmesriigid otsustada anda füüsilisele isikule loa tegutseda kontrollijana. Nendele kontrollijatele annab loa riiklik asutus, mis ei ole määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 4 lõike 1 kohaselt määratud riiklik akrediteerimisasutus.*

4. ***Kui liikmesriik otsustab kohaldada lõiget 3, tagab ta, et asjaomane riiklik asutus vastab käesolevale määrusele, ning esitab komisjonile ja teistele liikmesriikidele kõik dokumentaalsed tõendid, mis on vajalikud selle lõike alusel loa saanud kontrollijate pädevuse tõendamiseks.***

Artikkel 10

Teabe kasutamine ja jagamine

1. ***Käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel võtavad komisjon, pädevad asutused ja kontrollijad arvesse üldsusele kättesaadavat rahvusvahelise metaaniheite vaatluskeskuse (IMEO) või metaaniheite vähendamise partnerluse (OGMP) või muud asjakohast rahvusvaheliselt kättesaadavat teavet, eelkõige teavet järgmise kohta ■ :***
- a) metaaniheiteandmete koondamine vastavalt asjakohasele statistikameetodile;
 - b) tööstuses metaaniheiteandmete kvantifitseerimiseks kasutatava meetodika ja statistikaprotsesside kontrollimine ***ja valideerimine***;
 - c) andmete koondamise ja analüüsi meetodika väljatöötamine kooskõlas hea teadus- ja statistikatavaga, et tagada metaaniheite täpsem hindamine koos määramatuse asjakohase kirjeldusega;

- d) ■ esitatud andmete avaldamine koondkujul põhiallikate ja aruandlustasandite kaupa ning **võimaluse korral** kasutuselolevate ja mittekasutatavate varade alusel liigendatuna kooskõlas konkurentsi- ja konfidentsiaalsusnõuetega;
- e) andmeallikate vahelistest suurematest tuvastatud ebakõladest aru andmine, **et aidata töötada välja usaldusväärsem teaduslik metoodika**;
- f) **varajase avastamise ja hoiatamise süsteemi abil kindlaks tehtud suuremahulist heidet põhjustavatest sündmustest teatamine**.

2. Komisjon esitab rahvusvahelisele metaaniheite vaatluskeskusele **üldsusele kättesaadavad** metaaniheiteandmed, **mida ta peab asjakohaseks** ning mille pädevad asutused on käesoleva määruse kohaselt talle kättesaadavaks teinud.

3. peatükk

Metaaniheide nafta- ja gaasisektoris

Artikkel 11

Reguleerimisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse ■ artikli **1 lõike 2** punktides a, b ja c osutatud tegevuste suhtes.

Artikkel 12

Seire ja aruandlus

1. Käitajad esitavad pädevatele asutustele hiljemalt ■ ...[12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]■ aruande, mis sisaldab kõiki allikaid hõlmavaid allika tasandil **tehtud kvantifitseerimisest** saadud metaaniheiteandmeid, mille hinnangulise väärtuse leidmiseks on kasutatud **vähemalt** üldisi ■ heitekoefitsiente. **Nimetatud aruanne võib osa või kõigi allikate puhul sisaldada allika tasandil tehtud kvantifitseerimisest saadud metaaniheiteandmeid vastavalt lõikes 2 sätestatud nõuetele.**
2. **Liidus asuvad käitajad ja ettevõtjad esitavad selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus vara asub, aruande, mis sisaldab allika tasandil tehtud kvantifitseerimisest saadud metaaniheiteandmeid:**
 - a) **kasutuseloleva vara kohta hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], ning**
 - b) **mittekasutatava vara kohta hiljemalt ... [30 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], kui nendest varadest ei ole punkti a kohaselt teatatud.**

Kui otsene mõõtmine ei ole võimalik, hõlmab aruandlus ■ spetsiifiliste heitekoefitsientide kasutamist, mis põhinevad allika tasandil kvantifitseerimisel või proovide võtmisel.

3. ***Liidus asuvad käitajad ja ettevõtjad*** esitavad ***selle liikmesriigi*** pädevatele asutustele, ***kus vara asub***, aruande, mis sisaldab allika tasandil tehtud ***kvantifitseerimisest saadud metaaniheiteandmeid, mida täiendavad tegevuskoha tasandil mõõdetud metaaniheiteandmed, et võimaldada allika tasandil saadud hinnanguliste väärtuste hindamist ja nendega võrdlemist tegevuskoha kaupa koondatuna:***

- a) kasutuselolevate varade puhul ***hiljemalt ... [30 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga aasta 31. maiks, ning***
- b) ***mittekasutatavate varade puhul hiljemalt ... [48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga aasta 31. maiks, kui nendest varadest ei ole punkti a kohaselt teatatud.***

Enne aruande esitamist pädevatele asutustele tagavad ***käitajad ja ettevõtjad***, et aruannet on hinnanud kontrollija ja et see sisaldab artikli 8 kohaselt koostatud kontrolliaruannet.

4. Käesoleva artikliga ette nähtud aruanded hõlmavad viimast kättesaadavate andmetega kalendriaastat ning sisaldavad vähemalt järgmist teavet:
- a) heiteallikate liik ja asukoht;
 - b) üksikasjalikud andmed iga heiteallika **■** liigi kohta, *mis esitatakse metaani tonnides ja CO₂ ekvivalenttonnides, kasutades valitsustevahelise kliimamuutuste eksperdirühma (IPCC) kuuendas hindamisaruandes määratletud globaalse soojendamise potentsiaali*;
 - c) üksikasjalik teave kvantifitseerimismetoodika kohta **■** ;
 - d) kõik kasutuselolevate varadega seotud metaani heitkogused;
 - e) omandiosa suurus ja omandiosa suurusega korrutatud metaani heitkogused mittekasutatavate varade puhul;
 - f) loetelu juriidilistest isikutest, kellel on käitajana kontroll mittekasutatavate varade üle.

Komisjon sätestab rakendusaktidega *käesoleva artikli* kohase aruandevormi, *võttes arvesse juba olemasolevaid riiklikke inventuuriaruandeid ning OGMPi uusimaid tehnilisi juhenddokumente ja aruandevorme*. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 35 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Kui see on kohaldatav, kasutavad käitajad ja ettevõtjad kuni asjakohaste rakendusaktide vastuvõtmiseni eelneva, kesk- ja järgneva etapi tegevuse puhul OGMP 2.0 tehnilisi juhenddokumente ja aruandevorme.

5. *Käesolevas artiklis osutatud mõõtmised ja kvantifitseerimised tehakse kohaldataval juhul kooskõlas artiklis 32 kehtestatud standardite ja tehniliste nõuetega. Kuni nende standardite või tehniliste nõuete kohaldamise alguskuupäevani järgivad käitajad ja ettevõtjad uusimaid tööstusharu tavasid ja kasutavad parimat kättesaadavat tehnoloogiat metaaniheite mõõtmiseks ja kvantifitseerimiseks. Sellega seoses võivad liidus asuvad käitajad ja ettevõtjad sel eesmärgil kasutada uusimaid OGMP 2.0 tehnilisi juhenddokumente, mis on heaks kiidetud hiljemalt ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäeval].*

Käitajad ja ettevõtjad esitavad pädevatele asutustele ja kontrollijatele teabe kasutatud standardite, sealhulgas Euroopa või muude rahvusvaheliste standardite, või meetodika kohta.

6. *Liidus asuvad käitajad ja ettevõtjad võrdlevad metaaniheite allika tasandil kvantifitseerimise tulemusi ja tegevuskoha tasandil mõõdetud metaaniheidet. Kui allika tasandil kvantifitseerimise tulemuste ja tegevuskoha tasandil mõõdetud metaaniheite lahknevused on statistiliselt olulised, teevad käitajad ja ettevõtjad järgmist:*

- a) *pädevaid asutusi teavitatakse viivitamata enne aruandeperioodi lõppu;*
- b) *võimalikult kiiresti ja hiljemalt järgmisel aruandeperioodil viiakse läbi kooskõlastav menetlus ning teavitatakse pädevat asutust kooskõlastava menetluse tulemustest, sealhulgas vajaduse korral kõigist tõendusmaterjalidest ja tõendavatest dokumentidest.*

Kooskõlastava menetluse käigus käsitletakse lahknevuste võimalikke põhjuseid, sealhulgas vähemalt metaaniheite allika tasandil kvantifitseerimiseks ja tegevuskoha tasandil mõõtmiseks kasutatud tehnoloogia ja meetodi täpsust ja asjakohasust, või tulemustes ilmnevat mis tahes andmete määramatust, mis on tingitud valitud meetodist, tehnoloogiast või tulemuste ekstrapoleerimisest.

Kooskõlastava menetluse rakendamisel kaaluvad käitajad ja ettevõtjad täiendavat allika tasandil kvantifitseerimist või tegevuskoha tasandil mõõtmist, et esitada vajalikud tõendid lahknevuste põhjuste selgitamiseks. Kooskõlastava menetluse tulemuste põhjal teevad käitajad ja ettevõtjad vajaduse korral numbrilisi parandusi allika tasandil kvantifitseerimise või tegevuskoha tasandil mõõtmise tulemustes.

Kui pädevad asutused leiavad, et käitaja või ettevõtja poolt esimese lõike punkti b kohaselt esitatud teave ei selgita piisavalt lahknevuste põhjuseid, võivad pädevad asutused nõuda käitajalt või ettevõtjalt lisateabe esitamist või täiendavate meetmete võtmist.

7. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/943²⁴ kohaselt konfidentsiaalseks peetava teabe puhul märgivad asjaomased käitajad või ettevõtjad aruandes ära esitamata jäetud teabe liigi ja esitamata jätmise põhjuse.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (ELT L 157, 15.6.2016, lk 1).

8. Pädevad asutused teevad käesolevas artiklis osutatud aruanded artikli 5 lõike 4 kohaselt üldsusele ja komisjonile kättesaadavaks kolme kuu jooksul pärast seda, kui asjaomased käitajad või ettevõtjad on need esitanud.

Artikkel 13

Üldine vähendamiskohustus

Käitajad võtavad kõik **asjakohased leevendusmeetmed** metaaniheite ärahoidmiseks ja minimeerimiseks oma tegevuses.

Artikkel 14

Lekete tuvastamine ja kõrvaldamine

1. Käitajad esitavad pädevatele asutustele hiljemalt ... [9 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] **olemasolevate tegevuskohtade puhul ja hiljemalt kuus kuud pärast uute tegevuskohtade käitamise algust** lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmi.

Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programm sisaldab selliste lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute **ja tegevuste** üksikasjalikku kirjeldust, **sealhulgas konkreetseid ajakavasid**, mis tuleb läbi viia kooskõlas käesoleva artikliga, **I lisa 1 ja 2. osaga ning kohaldataval juhul artiklis 32 kehtestatud asjakohaste standardite ja tehniliste nõuetega. Kui lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmis tehakse muudatusi, esitavad käitajad pädevatele asutustele ajakohastatud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmi niipea kui võimalik.**

Kuni artikli 32 kohaselt kehtestatud standardite või tehniliste nõuete kohaldamise alguskuupäevani järgivad käitajad lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute puhul uusimaid tööstusharu tavasid ja kasutavad nende jaoks parimat kaubanduslikult kättesaadavat tehnoloogiat. Käitajad esitavad pädevatele asutustele ja kontrollijatele teabe kasutatud standardite, sealhulgas rahvusvaheliste standardite, või metoodika kohta.

Pädevad asutused võivad käitajalt nõuda lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmi muutmist lähtuvalt käesoleva määruse nõuetest.

- 2. Käitajad algatavad esimese kõiki nende vastutusalasse kuuluvaid komponente käsitleva 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu kooskõlas lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmiga võimalikult kiiresti pärast ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].*

Igal juhul viivad käitajad esimese 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu olemasolevates tegevuskohtades läbi hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Ilma et see piiraks I lisa 1. osas kehtestatud sageduste kohaldamist, võivad käitajad 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid, mis on tehtud ajavahemikul ... [24 kuud enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kuni ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev], pidada esimeseks 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuks.

Üheksa kuu jooksul alates uute tegevuskohtade kasutuselevõtu kuupäevast teevad käitajad esimese kõiki nende vastutusalasse kuuluvaid komponente käsitleva 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu kooskõlas lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmiga.

Pärast esimest 2. tüüpi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringut teevad käitajad 1. ja 2. tüüpi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid järgmise sagedusega:

- a) pealmaa- ja allmaakomponentide puhul, välja arvatud jaotus- ja ülekandevõrgud, vastavalt I lisa 1. osa punktis 1 sätestatud miinimumsagedustele;*
- b) jaotus- ja ülekandevõrkude komponentide puhul vastavalt I lisa 1. osa punktis 2 sätestatud miinimumsagedustele;*
- c) kõigi avamerekomponentide puhul vastavalt I lisa 1. osa punktis 3 sätestatud miinimumsagedustele;*
- d) kõigi muude komponentide puhul vastavalt I lisa 1. osa punktis 4 sätestatud miinimumsagedustele.*

3. Ilma et see piiraks käesoleva artikli kohast 2. tüüpi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute tegemise kohustust, võivad käitajad juhul, kui tuleb teha 1. tüüpi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring, otsustada teha selle asemel 2. tüüpi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu.

4. *Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute raames võivad käitajad kasutada kõrgetasemelist tuvastamistehnoloogiat, tingimusel et:*
- a) *pädevad asutused kiidavad heaks selle kasutamise lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmi raames;*
 - b) *mõõtmise toimub iga üksiku võimaliku heiteallika tasandil, ning*
 - c) *kõrgetasemeline tuvastamistehnoloogia vastab lõigetes 7 ja 8 sätestatud nõuetele ja on kooskõlas I lisa 2. osas sätestatud nõuetega.*
5. *Erandina käesoleva artikli lõike 2 neljandast lõigust, kui naftat või maagaasi tootvad või töötlevad käitajad esitavad kooskõlas artikliga 12 viie eelneva aasta jooksul käitaja esitatud ja kontrollija hinnatud mõõtmiste põhjal tõendid selle kohta, et lekkeid esineb vähem kui 1 % kõigist nende komponentidest ja alakomponentidest igas tegevuskohas ning et nende leketega seotud metaani koguheide moodustab vähem kui 0,08 % gaasi kogumahust või 0,015 % töödeldud või ammutatud nafta kogumassist, võib pädevate asutuste nõusolekul tegevuskohas, kus lekkeid ei tuvastatud, kohaldada komponentide suhtes erinevaid lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute sagedusi järgmistel tingimustel:*
- a) *kõikide töötlemiskohtades asuvate komponentide puhul tehakse 1. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring vähemalt iga 12 kuu järel;*
 - b) *vähemalt 25 % puhul kõikidest töötlemiskohtades asuvatest komponentidest tehakse 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring iga 12 kuu järel, tagades, et kõiki komponente kontrollitakse vähemalt iga 48 kuu järel;*

- c) *kõikide tootmiskohtades asuvate komponentide 1. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring tehakse vähemalt iga 36 kuu järel;*
- d) *kõikide tootmiskohtades asuvate komponentide 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuring tehakse vähemalt iga 60 kuu järel.*

Kui pärast käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt tehtud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid lehib igas tegevuskohas vähemalt 1 % kõigist komponentidest ja alakomponentidest või nende leketega seotud metaani koguheide moodustab üle 0,08 % gaasi kogumahust või 0,015 % töödeldud või ammutatud nafta kogumassist, kohaldatakse asjaomase käitaja suhtes kõnealuses tegevuskohas lõikes 2 sätestatud kohustusi.

Pädev asutus teavitab komisjoni käesoleva lõike kohaselt tehtud eranditest ja viib läbi artikli 6 lõikes 4 osutatud erakorralisi inspekteerimisi.

6. *Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute tegemiseks kasutatakse tuvastamiseseadmeid, mis võimaldavad lekkeid kindlaks teha järgmiselt iga komponendiliigi puhul:*

- a) *pealmaakomponentide ja merepinnal asuvate komponentide puhul tasemel, mis on võimalikult lähedal igale üksikule võimalikule heiteallikale;*
- b) *allmaakomponentide puhul esmalt maapinna ja atmosfääri vahel ning kui tuvastatakse leke, nagu on kindlaks määratud lõike 7 kohaselt vastu võetud rakendusaktiga, siis teise etapina heiteallikale võimalikult lähedal;*
- c) *avamerekomponentide puhul, mis asuvad allpool merepinda või merepõhjast madalamal kasutatakse parimat kaubanduslikult kättesaadavat tuvastamistehnikat.*

7. *Hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kehtestab komisjon rakendusaktiga järgmise:*
- a) *minimaalsed tuvastamispiirid ja tuvastamistehnika, mida tuleb rakendada eri tuvastamisseadmete puhul, mida kasutatakse punktis 8 sätestatud kõikidele komponentidele esitatavate nõuete täitmiseks;*
 - b) *Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute esimese etapi suhtes kohaldatavad künnised, mida kasutatakse punktis 8 sätestatud allmaakomponentidele esitatavate nõuete täitmiseks.*

Kõnealused minimaalsed tuvastamispiirid, -künnised ja -tehnika põhinevad parimal võimalikul tehnoloogial ja parimal võimalikul tuvastamistehnikal, võttes arvesse komponentide eri liike ning lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 35 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Kuni kõnealuse rakendusakti vastuvõtmiseni kasutavad käitajad lõike 8 nõuete täitmiseks parimat võimalikku tehnoloogiat ja parimat võimalikku tuvastamistehnikat kooskõlas tootja käitamis- ja hooldusspetsifikatsioonidega.

8. Käitajad parandavad või asendavad kõik komponendid, mille puhul on *standardtemperatuuri ja -rõhu juures ning tuvastusseadmete tootja käitamis- ja hooldusspetsifikatsioonide kohaselt kasutades leitud, et nendest eraldub metaani vähemalt järgmisel tasemel:*
- a) *1. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu tulemusena 7000 miljondikku metaanikogusest või 17 grammi metaani tunnis;*
 - b) *2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu tulemusena*
 - i) *500 miljondikku metaanikogusest või 1 grammi metaani tunnis pealmaakomponentide ja merepinnast kõrgemal asuvate avamerekomponentide puhul;*
 - ii) *1000 miljondikku metaanikogusest või 5 grammi metaani tunnis allmaakomponentide puhul lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu teises etapis;*
 - iii) *7000 miljondikku metaanikogusest või 17 grammi tunnis allpool merepinda või merepõhjast madalamal asuvate avamerekomponentide puhul.*

9. **Lõikes 8** osutatud komponentide parandamine või asendamine toimub kohe pärast lekke tuvastamist.

*Kui leket ei ole võimalik kõrvaldada kohe pärast tuvastamist, tehakse seda võimalikult kiiresti ja mitte hiljem kui viis päeva pärast tuvastamist ning see viiakse lõpule 30 päeva jooksul pärast tuvastamist. Kui käitaja saab tõendada, et komponentide parandamine või asendamine ei oleks esimese katse puhul edukas või võimalik viie päeva jooksul või kui käitaja eeldab, et täielik lekete kõrvaldamine ei oleks võimalik 30 päeva jooksul kas ohutusosalastel, **halduslikel** või tehnilistel kaalutlustel, **teavitab** käitaja sellest pädevaid asutusi ning esitab neile hiljemalt 12 päeva pärast tuvastamiskuupäeva asjaomased tõendid koos lekete kõrvaldamise ja seire ajakavadega, mis hõlmavad vähemalt II lisas ette nähtud elemente.*

Nimetatud lekete kõrvaldamise ja seire ajakavad peavad sisaldama kõiki vajalikke tõendeid, mis õigustavad mis tahes viivitust. Need peavad tagama minimaalse keskkonnamõju, võttes samal ajal arvesse asjakohaseid ohutusosalaseid, halduslikke ja tehnilisi kaalutlusi. Pädevad asutused võivad käitajalt nõuda lekete kõrvaldamise ja seire ajakava muutmist lähtuvalt käesoleva määruse nõuetest. Komponentide parandamine või asendamine viiakse igal juhul läbi võimalikult kiiresti.

Käitajate prioriteet on suuremate lekete kõrvaldamine.

Käesolevas lõikes osutatud komponentide parandamise või asendamise jaoks kasutatakse parimat kaubanduslikult kättesaadavat tehnoloogiat, mis pakub pikaajalist kaitset tulevaste lekete eest.

Käesolevas lõikes osutatud **■** ohutusalsed, **halduslikud** ja tehnilised kaalutlused piirduvad järgmisega **■** :

- a) töötajate ja muude **tuvastatud lekke** läheduses viibivate inimeste ohutus;
- b) **mis tahes kahjulik** keskkonnamõju, **kui käitaja suudab tõendada, et selline mõju oleks suurem kui tegevusest tulenev keskkonnakasu, näiteks juhul, kui lekete kõrvaldamise tagajärjel oleks metaaniheite tase kõrgem kui selle tegemata jätmise korral;**
- c) komponendi juurdepääsetavus, **sealhulgas korraline hooldus, loamenetluse nõuded või nõutav halduslik heakskiit;**
- d) komponendi **lekete kõrvaldamiseks vajalike varuosade või asenduskomponentide puudumine, ning**
- e) **gaasivarustuse olukorra oluline halvenemine, mis viib tõenäoliselt kriisitasemeni, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1938²⁵ artikli 11 lõikes 1.**

²⁵ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1938, mis käsitleb gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010 (ELT L 280, 28.10.2017, lk 1).**

10. Kui on täidetud vähemalt üks lõike 9 kuuenda lõigu punktides a–e sätestatud tingimus ja enne komponentide parandamist või asendamist on vaja töö seisata, minimeerivad käitajad lekke 24 tunni jooksul pärast selle tuvastamist ja kõrvaldavad lekke järgmise kavandatud seiskamise lõpuks või aasta jooksul, olenevalt sellest, kumb on varasem, **välja arvatud juhul, kui võib põhjendatult eeldada, et varasema lekete kõrvaldamise tulemusel tekib olukord, kus lekete kõrvaldamise ajal atmosfääri lastud metaani kogus oleks väga tõenäoliselt märkimisväärselt suurem kui kogus, mis lekiks siis, kui lekkeid ei kõrvaldata, või välja arvatud juhul, kui võib põhjendatult eeldada, et varasem lekete kõrvaldamine põhjustab direktiivis (EL) 2019/944 määratletud väikeste ühendatud võrkude varustuskindluse probleeme.**

Käitaja esitab pädevatele asutustele viivitamata kõik vajalikud tõendid, et põhjendada oma otsust lekete kõrvaldamisega viivitada.

Lekete kõrvaldamisega viivitamise ohutusosalastel, halduslikel ja tehnilised kaalutlustelotsuse peavad heaks kiitma pädevad asutused ning see lisatakse lekete kõrvaldamise ja seire ajakavadesse. Pädevad asutused võivad asjaomaselt käitajalt nõuda lekete kõrvaldamise ja seire ajakavade muutmist lähtuvalt käesoleva määruse nõuetest.

11. **Käitajad koostavad viivitamata, ajakohastavad ja teevad pädevatele asutustele täielikult kättesaadavaks andmed kõigi käesoleva artikli kohaste otsuste kohta, mille alusel lekete kõrvaldamine edasi lükatakse, sealhulgas kõik vajalikud tõendid, millega põhjendatakse iga otsust, ning asjakohased lekete kõrvaldamise ja seire ajakavad.**

12. Olenemata lõikest 2 viivad käitajad läbi uuringud komponentide puhul, mille juures täheldati järgmist heidet:

- a) metaaniheite *tase, mis on* varasema lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu kohaselt *standardtemperatuuri ja -rõhu juures vähemalt võrdne lõikes 8 sätestatud künnistega, vahetult* pärast lõike 9 kohaselt teostatud lekete kõrvaldamist ja seejärel hiljemalt 45 päeva möödumisel eesmärgiga veenduda lekete kõrvaldamise edukuses, *ning*
- b) metaaniheite *tase, mis on standardtemperatuuri ja -rõhu juures lõikes 8 sätestatud künnistest madalam* – hiljemalt *kolm* kuud pärast heite tuvastamise kuupäeva, et kontrollida *vähemalt üks kord*, kas metaanikao suurus on muutunud *ja kas lekete kõrvaldamine on vajalik*.

Kui on kindlaks tehtud suurem ohutusrisk või metaanikao risk, võivad pädevad asutused soovitada teha asjaomaste komponentide lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringut sagedamini.

13. Ilma et see piiraks lõike 14 kohase aruandluskohustuse kohaldamist, registreerivad käitajad kõik tuvastatud lekked nende suurusest olenemata ning teevad *korrapäraselt* uuringuid *ja* tagavad, et need kõrvaldatakse vastavalt lõikele 9.

Käitajad säilitavad neid andmeid vähemalt kümme aastat ja esitavad need taotluse korral pädevatele asutustele.

14. Käitajad esitavad **igal aastal** asjaomaste varade asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele **kõik lekete kõrvaldamise ja seire ajakavad ning** aruande, **milles võetakse kokku kõigi eelneva aasta jooksul tehtud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute** tulemused.

Pädevad asutused võivad käitajatelt nõuda kõnealuse aruande või lekete kõrvaldamise ja seire **ajakavade** muutmist lähtuvalt käesoleva määruse nõuetest.

15. Käitajad võivad kõiki käesolevas artiklis sätestatud ülesandeid delegeerida. Ülesannete delegeerimine ei mõjuta käitajate vastutust ega pädevate asutuste tehtava järelevalve tulemuslikkust.

16. Liikmesriigid tagavad, et lekete tuvastamise ja kõrvaldamise teenuse pakkujatel **ja käitajatel** on võimalus osaleda lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringutega seotud sertifitseerimis- ja akrediteerimiskavades või samaväärsetes kvalifitseerimiskavades, sealhulgas sobivates koolitusprogrammides.

17. **Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2008/56/EÜ²⁶ ja 2013/30/EL²⁷ kohaldamist, võivad pädevad asutused otsustada teha erandi käesoleva artikli kohaste nõuete järgimisest avamerel nende territooriumil asuvate gaasi- ja naftakomponentide puhul, mis paiknevad rohkem kui 700 meetri sügavuses vees, kui asjaomane käitaja saab esitada usaldusväärseid tõendeid, et nendest komponentidest lähtuva potentsiaalse metaaniheite mõju kliimale on väga tõenäoliselt tühine.**

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategie raamdirektiiv) (ELT L 164, 25.6.2008, lk 19).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ja millega muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ (ELT L 178, 28.6.2013, lk 66).

Artikkel 15

Atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise piirangud

1. Atmosfääri laskmine on keelatud, välja arvatud käesolevas artiklis sätestatud juhtudel. Rutiinne tõrvikpõletamine on keelatud.
2. Atmosfääri laskmine **või tõrvikpõletamine** on lubatud üksnes ■ hädaolukorras või rikke puhul.
3. **Olenemata lõikest 2, on atmosfääri laskmine ja tõrvikpõletamine lubatud**, kui see on paratamatu ja hädavajalik ■ ning seejuures järgitakse artiklis 16 sätestatud aruandluskohustust.

Atmosfääri laskmist ja tõrvikpõletamist peetakse paratamatuks ja hädavajalikuks järgmistes eriolukordades, kus atmosfääri laskmist **või tõrvikpõletamist, kui see on kohaldatav**, ei ole võimalik täielikult ära hoida **või see on vajalik ohutuse tagamiseks**:

- a) **pneumoseadmete, kompressorite, atmosfäärirõhuga mahutite, mõõteseadmete jaoks proovide võtmise ja kuiva gaasi keskkonnale sobivate tihendite või muude atmosfääri laskmist võimaldavate** komponentide tavapärase töö käigus, tingimusel et seadmed vastavad ■ standarditele või tehnilistele nõuetele, ■ **mis on kehtestatud artikli 32 kohaselt**, ning neid hooldatakse nõuetekohaselt ■ metaanikao minimeerimiseks; ■
- b) puurauku pidama jäänud vedeliku eemaldamisel atmosfäärirõhule viimisega;
- c) mahuti või mõne muu väikesel rõhul anuma vedelikutaseme mõõtmisel või sellest proovi võtmisel, **tingimusel et mahuti või anum vastab standarditele või tehnilistele nõuetele, mis on kehtestatud artikli 32 kohaselt**;

- d) vedelike valamisel mahutist või muust väikesel rõhul anumast transpordivahendisse, **tingimusel et mahuti või anum vastab standarditele või tehnilistele nõuetele, mis on kehtestatud artikli 32 kohaselt;**
- e) lekete kõrvaldamise, hoolduse, **katsetamise ja kasutuselt kõrvaldamise ajal**, sealhulgas lekete kõrvaldamiseks või hoolduseks seadmete läbipuhumisel ja neis rõhu alandamisel; ■
- f) manteloru pea katsetamise ajal;
- g) sulgeseadmega tehtava lekkekatsa ajal;
- h) vähem kui 24 tunni pikkuse tootmiskatsa ajal;
- i) olukorras, kus metaan ei vasta torustiku spetsifikatsioonile, eeldusel, et käitaja analüüsib metaaniproove spetsifikatsioonile vastavuse saavutamise kontrollimiseks kaks korda nädalas ja suunab metaani kogumistorustikku niipea, kui see vastab torustiku spetsifikatsioonile;
- j) torustiku, seadmete ja rajatiste kasutuselevõtmisel ning üksnes nii kaua, kui on vajalik torustikku või seadmesse sattunud lisandite eemaldamiseks;
- k) ■ torustiku puhastusseadmega puhastamisel, lekete kõrvaldamiseks läbipuhumisel, **kasutuselt kõrvaldamisel** ja lekete kõrvaldamiseks või hoolduseks tühjendamisel ning üksnes juhul, kui gaasi ei ole võimalik kokku koguda ega torustiku töötavasse osasse ümber suunata.

4. Kui atmosfääri laskmine on vastavalt lõigetele 2 ja 3 lubatud, võivad käitajad teha seda üksnes juhul, kui tõrvikpõletamine ei ole tehniliselt teostatav **süttivuse puudumise või leegi säilitamise suutmatuse** tõttu või sellega võidakse käitamistegevus või töötajad ohtu seada **või kui see tooks kaasa heite seisukohast halvema keskkonnamõju**. Sellisel juhul esitavad käitajad pädevatele asutustele osana artiklis 16 sätestatud aruandluskohustusest **teate ja** tõendid selle kohta, et tõrvikpõletamise asemel atmosfääri laskmine on vajalik.
5. **Atmosfääri laskmise seadmed asendatakse alternatiivsete heiteta seadmetega, kui need on kaubanduslikult kättesaadavad ning kui need vastavad artikli 32 kohaselt kehtestatud standarditele või tehnilistele nõuetele, mis käsitlevad atmosfääri laskmist võimaldavaid komponente.**
6. **Lisaks lõikes 2 ja 3 sätestatud tingimustele on tõrvikpõletamine** lubatud üksnes juhul, kui metaani ei ole muudest kui majanduslikest kaalutlustest lähtuvalt võimalik tagasi juhtida, kohapeal kasutada, **hiljem kasutamiseks hoiustada** ega turule suunata. Sellisel juhul tõendavad käitajad pädevatele asutustele osana artiklis 16 sätestatud aruandluskohustusest, et metaani tagasijuhtimise, kohapeal kasutamise, **hiljem kasutamiseks hoiustamise** ja turule suunamise asemel tõrvikpõletamise kasutamine on vajalik.
7. **Tegevuskoha rajamise, täieliku asendamise või renoveerimise korral paigaldavad ja kasutavad käitajad üksnes kaubanduslikult kättesaadavaid heiteta pneumoseadmeid, kompressoreid, atmosfäärirõhuga mahuteid, proovide võtmise ja mõõteseadmeid ning kuiva gaasi keskkonnale sobivaid tihendeid. Tegevuskoha osalise asendamise või renoveerimise korral paigaldavad ja kasutavad käitajad asjaomases osas üksnes kaubanduslikult kättesaadavaid heiteta pneumoseadmeid, kompressoreid, atmosfäärirõhuga mahuteid, proovide võtmise ja mõõteseadmeid ning kuiva gaasi keskkonnale sobivaid tihendeid.**

8. *Käitajad järgivad käesolevat artiklit ja viivitamata ning igal juhul mitte hiljem kui ... [18 kuu pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] olemasolevate tegevuskohtade puhul ning mitte hiljem kui 12 kuud pärast uute tegevuskohtade toimimise alguskuupäeva. Kui käitajatel ei ole võimalik käesolevat artiklit järgida erakordse viivituse tõttu, mille põhjuseks on loa või muu asjaomaste asutuste poolse haldusliku heakskiidu hankimise vajadus või kättesaadavate atmosfääri laskmise või tõrvikpõletamise seadmete puudumine, esitavad käitajad pädevatele asutustele asjaomase rakendamise üksikasjaliku kava. See kava hõlmab piisavalt tõendeid käesolevas lõikes ette nähtud tingimuste täitmise kohta. Pädevad asutused võivad nõuda kõnealuse ajakava muutmist.*

Artikkel 16

Atmosfääri laskmise juhtumitest ja tõrvikpõletamise juhtumitest teatamine

1. Käitajad teavitavad pädevaid asutusi atmosfääri laskmise juhtumitest ja tõrvikpõletamise juhtumitest, mis:
 - a) on põhjustatud hädaolukorrast **või** rikkest **või**
 - b) vältavad üksikjuhtumina 24-tunnisel ajavahemikul kokku 8 tundi või kauem.

Esimeses lõigus osutatud teade edastatakse viivitamata pärast juhtumi toimumist ja hiljemalt 48 tunni jooksul alates juhtumi alghetkest või hetkest, mil käitaja sellest teadlikuks sai, ning see vastab III lisas nimetatud elementidele.

Erandina esimesest lõigust *antakse seiskamise ajal toimuvatest kontrollitud tõrvikpõletamistest aru aastaaruandes.*

2. ***Käitajad esitavad pädevatele asutustele vastavalt III lisas esitatud elementidele ja artiklis 12 osutatud asjaomase aruande osana aastaaruanded kõikide käesoleva artikli lõikes 1 ja artiklis 15 osutatud atmosfääri laskmise juhtumite ja tõrvikpõletamise juhtumite kohta.***

Artikkel 17

Tõrvikpõletamise **tõhususe** nõuded

1. ***Tegevuskoha*** rajamisel või ***täielikul või osalisel*** asendamisel või renoveerimisel või uute tõrvikpõletustornide või muude põletusseadmete paigaldamisel paigaldavad käitajad üksnes selliseid tõrvikpõletustorne või põletusseadmeid, milles kasutatakse automaatsüüte- või püsisüütepõletit ning ***mille*** hävitamise ja eemaldamise kavandatud tõhusus on ***vähemalt 99 %*** .
2. Käitajad tagavad, et kõik tõrvikpõletustornid ja muud põletusseadmed vastavad lõike 1 nõuetele ... [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].
3. Käitajad kontrollivad tõrvikpõletustorne ja muid põletusseadmeid iga **15 päeva järel** vastavalt IV lisale, ***välja arvatud juhtudel, kui neid ei kasutata regulaarselt. Kui tõrvikpõletustorne või muid põletusseadmeid ei kasutata regulaarselt, kontrollivad käitajad neid enne iga kasutuskorda.***

Regulaarsete kontrollide alternatiivina võivad käitajad, eeldusel et pädevad asutused selle heaks kiidavad, kasutada kaug- või automatiseeritud seire süsteeme, nii nagu on kindlaks määratud IV lisa punktides 1 ja 2.

Reeglite eiramise tuvastamise korral selgitavad käitajad välja nende eiramise põhjuse ja kõrvaldavad selle kuue tunni jooksul või halbade ilmastikutingimuste või muude äärmuslike tingimuste korral kuue tunni jooksul pärast tingimuste normaliseerumist.

4. *Kui kasutatakse automaatsüüte- või püsisüütepõletit, kasutavad käitajad leegivalveseadmeid, et pidevalt jälgida peapõleti või püsisüütepõleti leeki, tagamaks, et leegi kustumise korral ei toimu atmosfääri laskmist.*

Artikkel 18

Mitteaktiivsed puuraugud, *ajutiselt suletud puuraugud ning lõplikult suletud ja mahajäetud puuraugud*

1. Liikmesriigid koostavad ja teevad hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] üldsusele kättesaadavaks kõikide nende territooriumil paiknevate või nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate *selliste* mitteaktiivsete *puuraukude, ajutiselt suletud puuraukude ning lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude* loetelu, *mis on registreeritud või mille asukoha kohta on olemas teave või tõendid või mille asukohta on võimalik kõigi mõistlike jõupingutustega kindlaks teha*. See loetelu sisaldab vähemalt V lisa *1. osas* esitatud elemente.

Liikmesriigid hoiavad kõnealuse loetelu alles ning ajakohastavad seda, sealhulgas tehes kõik mõistlikud jõupingutused kõigi nende territooriumil paiknevate või nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate tuvastatud mitteaktiivsete puuraukude, ajutiselt suletud puuraukude ning lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude asukoha kindlakstegemiseks ja nende dokumenteerimiseks, tuginedes usaldusväärsele hindamisele, milles on arvesse võetud kõige ajakohasemaid teaduslikke järeldusi ning parimat võimalikku tehnikat.

2. *Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid, kes esitavad komisjonile tõendeid, et nende territooriumil või nende jurisdiktsiooni all on kokku 40 000 või rohkem registreeritud mitteaktiivseid puurauke, ajutiselt suletud puurauke ning lõplikult suletud ja mahajäetud puurauke, vastu võtta kava lõikes 1 osutatud loetelu lõpuleviimiseks ning metaaniheite kvantifitseerimiseks või metaaniheite puudumise näitamiseks seoses kõnealuste puuraukudega, nagu see on kohaldatav, hõlmates vähemalt V lisa 1. osas esitatud elemendid, ning teevad selle üldsusele kättesaadavaks, tingimusel et:*
- a) *hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] on loetellu lisatud vähemalt 20 % nendest puuraukudest, seades esikohale mitteaktiivsed ja ajutiselt suletud puuraukud;*
 - b) *hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] on loetellu lisatud vähemalt 40 % nendest puuraukudest;*
 - c) *iga 12 kuu järel pärast ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] on loetellu lisatud vähemalt veel 15 % nimetatud puuraukudest;*
 - d) *... [72 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] on loetellu lisatud kõik puuraukud.*

Selle kava peab heaks kiitma pädev asutus.

3. *Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, esitatakse pädevatele asutustele aruanded, mis sisaldavad metaaniheite kvantifitseerimist käsitlevat teavet ning rõhuseireseadmete olemasolu korral rõhuseire andmeid kõigi mitteaktiivsete puuraukude ja ajutiselt suletud puuraukude kohta, ... [21 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga aasta 31. maiks.*

Nimetatud aruanded sisaldavad teavet metaani õhku- ja vetteheite mõõtmise ning rõhuseire kohta, kui see on kohaldatav, kasutades artikli 32 kohaselt kehtestatud standardeid või tehnilisi nõudeid. Kuni nende standardite või tehniliste nõuete kohaldamise alguskuupäevani järgivad liikmesriigid kohaldataval viisil metaaniheite kvantifitseerimiseks ja mõõtmiseks uusimaid tööstusharu tavasid ja kasutavad parimat võimalikku tehnoloogiat.

Kui käitajad või liikmesriigid teatavad metaaniheitest rahvusvaheliste või piirkondlike lepingute raames, mille osaline liit või asjaomane liikmesriik on, võivad käesolevas artiklis osutatud aruanded sisaldada nende lepingute raames esitatud teavet.

Aruanded mitteaktiivsete puuraukude ja ajutiselt suletud puuraukude kohta liikmesriikides, kus on kokku 40 000 või enam mitteaktiivset puurauku, ajutiselt suletud puurauku ning lõplikult suletud ja mahajäetud puurauku, esitatakse hiljemalt 12 kuu möödudes iga puuraugu loetellu lisamisest ning seejärel iga aasta 31. maiks.

4. *Kui pädevatele asutustele esitatakse metaaniheite kvantifitseerimist käsitlev teave ning rõhu seireseadmete olemasolu korral rõhuseire andmed, millega tõendatakse, et viimase viie aasta jooksul ei ole teatavast maismaal asuvast ajutiselt suletud puuraugust metaaniheidet toimunud, lõpetatakse selle puuraugu puhul lõike 3 kohaldamine.*

Kui pädevatele asutustele esitatakse metaaniheite kvantifitseerimist käsitlev teave ning vastavate seireseadmete olemasolu korral rõhuseire andmed, millega tõendatakse, et viimase kolme aasta jooksul ei ole teatavast avamerel asuvast mitteaktiivsest puuraugust või avamerel asuvast ajutiselt suletud puuraugust metaaniheidet toimunud, lõpetatakse selle puuraugu puhul lõike 3 kohaldamine.

5. *Kui pädevatele asutustele esitatakse usaldusväärsed tõendeid avamerel asuvast mitteaktiivse puuraugust või ajutiselt suletud puuraugust pärast lõikes 4 osutatud ajavahemikku või alaliselt suletud või mahajäetud puuraugust toimunud olulises koguses metaaniheite kohta ning kui neid tõendeid on kinnitanud sõltumatu kolmas isik, teevad pädevad asutused otsuse käesolevas artiklis ajutiselt suletud puuraukude suhtes kehtestatud kohustuste kohaldamise kohta seoses kõnealuse puurauguga.*
6. *Kui mitteaktiivsete puuraukude, ajutiselt suletud puuraukude või alaliselt suletud puuraukude ja mahajäetud puuraukude puhul avastatakse metaaniheide, võtavad liikmesriigid või lõike 8 kohaselt vastutavad isikud kõik neile kättesaadavad vajalikud meetmed selle puuraugu puhastamiseks, tervendamiseks ja lõplikuks sulgemiseks, nagu on kohaldatav, kui see on tehniliselt teostatav ning võttes arvesse vajalike tööde keskkonnamõju, pidades silmas sellega seotud metaaniheite vähenemist.*

7. Enne pädevatele asutustele esitamist hindab lõikes 3 osutatud aruandeid kontrollija ning need sisaldavad artikli 8 kohaselt koostatud kontrolliaruannet.
8. Liikmesriigid *tagavad*, et käitajad täidavad lõigetes 3–7 ja lõikes 10 sätestatud kohustusi. ***Kui käitaja, omanik, loahoidja või muul moel liikmesriigi õiguse kohaselt puurangu eest vastutav isik esitab pädevale asutusele piisavad ja usaldusväärased tõendid, millega näidatakse, et tal ei ole nimetatud kohustuste täitmiseks piisavaid rahalisi vahendeid või kui vastutavat isikut ei ole võimalik kindlaks teha, kannab selliste kohustuste täitmise eest vastutust liikmesriik.***

9. *Liikmesriigid või lõike 8 kohaselt vastutavad isikud valmistavad hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] mitteaktiivsete puuraukude ja ajutiselt suletud puuraukude puhastamiseks, tervendamiseks ja lõplikuks sulgemiseks ette leevenduskava, mis sisaldab vähemalt V lisa 2. osas esitatud elemente, ning rakendavad selle 12 kuu jooksul pärast lõikes 3 osutatud esimese aruande esitamist.*

Erandina esimesest lõigust, kui liikmesriik või lõike 8 kohaselt vastutav isik on võimeline tõendama, et kõnealuse leevenduskava rakendamine ei ole nimetatud tähtja jooksul võimalik ohutusega seotud, halduslike või tehniliste kaalutluste tõttu, võivad nad selle rakendamist edasi lükata. Leevenduskava sisaldab kõiki tõendeid, mis on selle otsuse õigustamiseks vajalikud. Sellistel juhtudel viiakse rakendamine ellu nii kiiresti kui võimalik, tagades, et leevendusmeetmete lõppkuupäev ei ületa kolme aastat alates lõikes 3 osutatud esimese aruande esitamisest.

Pädevad asutused võivad vastutavalt isikult nõuda leevenduskava muutmist lähtuvalt käesoleva määruse nõuetest.

Liikmesriigid või lõike 8 kohaselt vastutavad isikud ajakohastavad leevenduskava regulaarselt, järgides lõikes 1 osutatud loetelu ja lõikes 3 osutatud aruandeid ning nendest tulenevaid muudatusi või uut teavet ning tuginedes usaldusväärsele hindamisele, milles on arvesse võetud kõige ajakohasemaid teaduslikke järeldusi ning parimat võimalikku tehnikat.

Leevenduskava puhul lähtutakse **lõikes 1 osutatud loetelust ja lõikes 3 osutatud aruannetest**, et määrata kindlaks muu hulgas järgmiste tegevuste prioriteetsus:

- a) puuraukude puhastamine, tervendamine ja lõplik sulgemine;
- b) nendega seotud juurdepääsuteede **või ümbritseva veealuse pinnase endise olukorra taastamine kohaldataval viisil**;
- c) puuraukudest ja eelnevast käitamisest mõjutatud maa-ala, veeressursside, **merepõhja** ja elupaikade taastamine;
- d) **seire** eesmärgiga tagada, et suletud puuraugud **ei ole** metaaniheite allikaks **kooskõlas käesoleva artikliga**.

10. Pädevad asutused vaatavad aruanded ja leevenduskavad, millele käesolevas artiklis osutatakse, läbi ning teevad need üldsusele ja komisjonile ■ kättesaadavaks kooskõlas artikli 5 lõikega 4 kolme kuu jooksul pärast nende esitamist käitaja poolt või leevenduskava lõpuleviimist liikmesriigi poolt.

11. Ilma et see piiraks direktiivide 2008/56/EÜ ja 2013/30/EL kohaldamist, võivad pädevad asutused otsustada teha erandi käesoleva artikli lõike 3 või 9 kohaste nõuete järgimisest, avamerel asuvate gaasi ja nafta puuraukute puhul, mis paiknevad rohkem kui 700 meetri sügavuses vees, kui on võimalik esitada usaldusväärseid tõendeid, et nendest puuraukudest lähtuva potentsiaalse metaaniheite mõju kliimale on väga tõenäoliselt tühine.

12. *Ilma et see piiraks direktiivide 2008/56/EÜ ja 2013/30/EL kohaldamist ning eeldusel, et pädevad asutused annavad oma heakskiidu, võib teha erandi käesoleva artikli lõike 3 või 9 kohaste nõuete järgimisest, nagu on kohaldatav, avamerel asuvate ajutiselt suletud puuraukude ja alaliselt suletud puuraukude ning majajäetud puuraukude puhul, mis asuvad 200–700 meetri sügavuses vees, kui käitaja suudab tõendada, et nendest puuraukudest lähtuva potentsiaalse metaaniheite mõju kliimale on väga tõenäoliselt tühine, osutades enne puurimist või pärast tegevuse käigus toimunud õnnetusi tehtud keskkonnamõju hindamisele.*

4. peatükk

Metaaniheide söesektoris

I jagu

Seire ja aruandlus aktiivsete söekaevanduste puhul

Artikkel 19

Reguleerimisala

1. Käesolevat jagu kohaldatakse aktiivsete allmaa- ja pealmaasöekaevanduste suhtes.
2. Aktiivsest allmaasöekaevandusest tulenev metaaniheide hõlmab järgmist:
 - a) metaaniheide kõikidest kaevanduse käitaja kasutatavatest ventilatsioonišahtidest;
 - b) metaaniheide ärastusjaamadest ja metaaniärastussüsteemist tahtliku või tahtmatu atmosfääri laskmise või tõrvikpõletamisel mittetäieliku põlemise tulemusena;

- c) metaaniheide, mis tekib kaevandamisjärgse tegevuse käigus **söekaevanduse piirkonnas**.
3. Töötava allmaasöekaevanduse metaaniheide hõlmab järgmist:
- a) metaaniheide söekaevanduses kaevandamisprotsessi käigus;
 - b) metaaniheide, mis tekib kaevandamisjärgse tegevuse käigus **söekaevanduse piirkonnas**.

Artikkel 20

Seire ja aruandlus

1. Allmaasöekaevanduse puhul teeb kaevanduse käitaja pidevalt **allika tasandil otseseid** mõõtmisi ja kvantifitseerimist kõikides väljuva õhu ventilatsioonišahtides. **Kaevanduste käitajad esitavad pädevatele asutustele aruande, mis käsitleb metaaniheidet ventilatsioonišahti kohta aastas (metaani kilotonnides), kasutades seadmeid ja metoodikat, mille mõõtmistäpsus on lubatud hälbega 0,5 kilotonni metaani aastas või 5 % teatatud kogusest, olenevalt sellest, kumb väärtus on väiksem.**
2. Ärastusjaama käitaja teeb pidevat atmosfääri lastava ja tõrvikpõletatava metaani **koguheit** **allika tasandil otsest** mõõtmist **ja kvantifitseerimist** sõltumata sellest, mis on sellise atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise põhjused.

3. Pealmaasöekaevanduse puhul kasutab kaevanduse käitaja kaevandamistegevusest tulenevate heitkoguste kvantifitseerimiseks söekaevanduse metaani lasundipõhiseid heitekoefitsiente. Kaevanduse käitaja teeb need heitekoefitsiendid kindlaks kvartaalselt kooskõlas asjakohaste teaduslike standarditega ning võttes arvesse ümbritsevatest kihtidest tulenevat metaaniheidet.
4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud mõõtmine ja kvantifitseerimine tehakse kooskõlas **artikli 32 kohaselt kehtestatud kohaldatavate standardite või tehniliste nõuetega. Kuni nende standardite või tehniliste nõuete kohaldamise alguskuupäevani järgivad kaevanduste käitajad metaaniheite mõõtmiseks ja kvantifitseerimiseks uusimaid tööstusharu tavasid ja kasutavad parimat võimalikku tehnoloogiat. Kaevanduste käitajad esitavad pädevatele asutustele ja kontrollijatele teabe kasutatud standardite, sealhulgas rahvusvaheliste standardite või meetoodika kohta.**

Kui lõigetes 1 ja 2 osutatud pideva **allika tasandil otsese mõõtmise ja kvantifitseerimise** korral osa mõõteseadmest teataval ajavahemikul ei tööta, võib selle ajavahemiku kohta proportsionaalsuse alusel hinnanguliste andmete saamiseks kasutada seadme töötamise ajal võetud näite.

Lõigetes 1 ja 2 osutatud pideva allika tasandil otsese mõõtmise ja kvantifitseerimise jaoks kasutatav seade peab töötama üle 90 % ajast, mille vältel seda kasutatakse **metaaniheite** seireks, ent mis ei hõlma uuesti kalibreerimiseks **ja lekete kõrvaldamiseks** kuluvat seisuaga.

5. **Kui see on asjakohane, hindab kaevanduse** käitaja söega seotud kaevandamisjärgseid metaaniheite koguseid lähtuvalt söega seotud kaevandamisjärgset tegevust iseloomustavatest heitekoefitsientidest, mis põhinevad lasundipõhiste söeproovide andmetel ja mida ajakohastatakse igal aastal, ning järgib seejuures asjakohaseid teaduslikke standardeid.
6. Kaevanduste käitajad ja ärastusjaamade käitajad esitavad pädevatele asutustele hiljemalt ■ ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ning seejärel iga aasta **31. maiks** aruande, mis sisaldab allika tasandil saadud aastaseid metaaniheiteandmeid kooskõlas käesoleva artikliga.

Kõnealune aruanne hõlmab viimast kättesaadavate andmetega kalendriaastat ning sisaldab aktiivsete allmaasöekaevanduste puhul VI lisa 1. osas, aktiivsete pealmaasöekaevanduste puhul VI lisa 2. osas ja ärastusjaamade puhul VI lisa 3. osas kirjeldatud teavet.

Kaevanduste käitajad ja ärastus**jaamade** käitajad tagavad, et käesolevas lõikes käsitletud aruannet on enne pädevatele asutustele esitamist hinnanud kontrollija ja et see sisaldab artikli 8 kohaselt koostatud kontrolliaruannet.

7. Pädevad asutused teevad käesolevas artiklis osutatud aruanded üldsusele ja komisjonile kättesaadavaks kooskõlas artikli 5 lõikega 4 kolme kuu jooksul pärast nende esitamist kaevanduse käitaja poolt.

II jagu

Aktiivsete allmaasöekaevanduste metaaniheite vähendamine

Artikkel 21

Kohaldamisala

Käesolevat jagu kohaldatakse allmaasöekaevandustest tuleneva, artikli 19 lõikes 2 osutatud metaaniheite suhtes.

Artikkel 22

Leevendusmeetmed

1. **Ärastussüsteemidest** pärit metaani **tõrvikpõletamine, mille puhul hävitamise ja eemaldamise tõhususe tase on alla 99 %**, ning sellise metaani **atmosfääri laskmine** on alates 1. jaanuarist 2025 keelatud, välja arvatud hädaolukorra või rikke puhul või olukorras, kus see on paratamatu ja hädavajalik hoolduse tegemiseks **ja välja arvatud lõike 2 kohase atmosfääri laskmise puhul**. Sellistes olukordades võivad ärastusjaamade käitajad kasutada atmosfääri laskmist üksnes juhul, kui tõrvikpõletamine ei ole tehniliselt teostatav või sellega võidakse käitamistegevus või töötajad ohtu seada. Sellisel juhul tõendavad ärastusjaamade käitajad pädevatele asutustele osana artiklis 23 sätestatud aruandluskohustusest, et tõrvikpõletamise asemel atmosfääri laskmine on vajalik.

2. Ventilatsioonišahtide kaudu metaani atmosfääri laskmine söekaevandustes, kus **metaani heitkogused on suuremad kui viis tonni ühe kilotonni kaevandatud söe kohta, on alates 1. jaanuarist 2027 keelatud, välja arvatud koksisöekaevandustes ja välja arvatud hädaolukorra puhul.**

Ventilatsioonišahtide kaudu metaani atmosfääri laskmine söekaevandustes, kus metaani heitkogused on suuremad kui kolm tonni ühe kilotonni kaevandatud söe kohta, on alates 1. jaanuarist 2031 keelatud, välja arvatud koksisöekaevandustes ja välja arvatud hädaolukorra puhul.

Kui üks üksus käitab mitut söekaevandust, kohaldatakse neid künniseid kaevanduse ja käitaja kohta aastas.

Käesoleva lõike kohaselt tehtud mõõtmised ei tohi kaasa tuua töötajate ohutuse halvenemist.

3. Komisjon võtab hiljemalt ... [kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kooskõlas artikliga 34 vastu käesolevat määrust täiendava delegeeritud õigusakti, millega kehtestatakse koksisöekaevanduste ventilatsioonišahetidest metaani atmosfääri laskmise piirangud.
4. **Ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklite 107 ja 108 kohaldamist, võivad liikmesriigid kasutada metaaniheite vähendamiseks stiimulite süsteemi, mis põhineb maksetel, tasudel või karistustel, nagu on osutatud artiklis 33, et tagada, et olemasolevate kaevanduste käitajad täidavad käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustusi.**

Artikkel 23

Atmosfääri laskmise juhtumitest ja tõrvikpõletamise juhtumitest teatamine

1. Ärastusjaamade käitajad teavitavad alates 1. jaanuarist 2025 pädevaid asutusi kõikidest atmosfääri laskmise **juhtumitest** ja kõikidest tõrvikpõletamise juhtumitest, **mille puhul hävitamise ja eemaldamise tõhususe tase on kavandatult alla 99 %** ja mis:
 - a) on põhjustatud hädaolukorrast või rikkest;
 - b) on ärastussüsteemi hoolduse tõttu paratamatud.

See teade edastatakse kooskõlas VII lisaga viivitamata pärast juhtumi toimumist ja hiljemalt 48 tunni jooksul alates juhtumi alghetkest või hetkest, mil käitaja sellest teadlikuks sai.

2. **Pädevad asutused teevad käesoleva artikli kohaselt neile esitatud teabe igal aastal üldsusele ja komisjonile kättesaadavaks kooskõlas artikli 5 lõikega 4.**

III jagu

Suletud mahajäetud *allmaasöekaevanduste* metaaniheide

Artikkel 24

Kohaldamisala

Käesolevat jagu kohaldatakse suletud allmaasöekaevandustest *ja mahajäetud allmaasöekaevandustest*, kus söe tootmine lõpetati *pärast... [70 aastat enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]*, tuleneva järgmise metaaniheite suhtes:

- a) metaaniheide kõikidest ventilatsioonišahetidest, kust endiselt vabaneb metaani;
- b) metaaniheide söe kaevandamise seadmetest, mida enam ei kasutata;
- c) metaaniheide VIII lisa 1. osas kirjeldatud muudest selgelt määratletud punktallikatest.

Artikkel 25

Seire ja aruandlus

1. Liikmesriigid koostavad ja teevad ■ ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ■ üldsusele kättesaadavaks loetelu kõikidest nende territooriumil paiknevatest või nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatest suletud *allmaasöekaevandustest* ja mahajäetud *allmaasöekaevandustest, mille käitamine lõpetati pärast ... [70 aastat enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]*, kusjuures loetelu koostamisel järgitakse VIII lisa 1. osa kohast metoodikat ja see sisaldab vähemalt kõnealuses osas esitatud elemente.

2. *Alates ... [21 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] mõõdetakse metaaniheidet kõigis pärast ... [70 aastat enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] tegevuse lõpetanud suletud allmaasöekaevandustes ja mahajäetud allmaasöekaevandustes.*

Mõõtmisseadmed paigaldatakse kõigisse VIII lisa 1. osa punktis 1.5 loetletud kohtadesse, mille puhul on käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loetelu põhjal täheldatud üle 0,5 tonni metaani eraldumist aastas. Kõnealuste mõõtmisseadmetega teostatakse allika tasandil otsest mõõtmist või kvantifitseerimist vastavalt artikli 32 kohaselt kehtestatud kohaldatavatele standarditele või tehnilistele nõuetele vähemalt kord tunnis ja piisava kvaliteediga, mis võimaldab representatiivselt hinnata aastast metaaniheidet kõikidest VIII lisa 1. osa punktis 1.5 loetletud elementidest, kus on täheldatud metaani eraldumist. Kuni nende standardite või tehniliste nõuete kohaldamise alguskuupäevani järgivad kaevanduste käitajad metaaniheite mõõtmiseks ja kvantifitseerimiseks uusimaid tööstusharu tavaid ja kasutavad parimat võimalikku tehnoloogiat. Kaevanduste käitajad esitavad pädevatele asutustele ja kontrollijatele teabe kasutatud standardite, sealhulgas Euroopa või muude rahvusvaheliste standardite, tehniliste nõuete või meetodika kohta.

Kõnealused mõõtmisseadmed töötavad üle 90 % ajast, mille vältel neid kasutatakse metaaniheite koguste seireks, ent mis ei hõlma uuesti kalibreerimiseks ja lekete kõrvaldamiseks kuluvat seisuaga.

3. *Kui VIII lisa 1. osa punktis 1.5 loetletud elemendi puhul on aastane mõõdetud metaaniheide alla ühe tonni metaani ülejutatud allmaasöekaevanduste puhul kuuel järjestikusel aastal või kuivade allmaasöekaevanduste puhul 12 järjestikusel aastal, siis lõpetatakse selle konkreetse elemendiga seotud seire ja aruandlus.*
4. *Vastutava isiku taotlusel võivad pädevad asutused teha suletud allmaasöekaevandustele ja mahajäetud allmaasöekaevandustele erandi käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 ning VIII lisa 1. osa punktis 1.5 kehtestatud nõuete järgimisest, kui vastutav isik tõendab, et need kaevandused on olnud täiesti üle ujutatud vähemalt kümne aastat ennetaotluse esitamise kuupäeva.*
- Koos taotlusega esitab vastutav isik aruande. Selles aruandes tõendatakse hüdrogeoloogiliste tingimuste stabiliseerumist ning fakti, et kõnealusest söekaevandusest ei ole toimunud olulises koguses metaaniheidet. Pädevad asutused teevad nimetatud aruande liikmesriigi õiguse kohaselt üldsusele kättesaadavaks.*
5. *Kui pädevad asutused saavad usaldusväärseid tõendeid, et suletud allmaasöekaevandusest või mahajäetud allmaasöekaevandusest, nagu on osutatud lõikes 4, on toimunud olulises koguses metaaniheidet, kohaldatakse selle söekaevanduse suhtes lõikes 2 ja 3 sätestatud kohustusi.*

6. Allika tasandil aasta saadud hinnangulisi metaaniheiteandmeid sisaldavad aruanded esitatakse pädevatele asutustele hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ning seejärel iga aasta **31. maiks**.

Need aruanded hõlmavad viimast kättesaadavate andmetega kalendriaastat ja sisaldavad VIII lisa 2. osas kirjeldatud teavet.

Enne kui käesolevas lõikes osutatud aruanded pädevatele asutustele esitatakse, hindab neid kontrollija. Aruanded sisaldavad artikli 8 kohaselt koostatud kontrolliaruannet.

7. Suletud **allmaasöekaevanduste** puhul vastutavad **käesoleva artikli** lõigetes 2–6 osutatud nõuete täitmise eest kaevanduste käitajad **või liikmesriigid**. Mahajäetud **allmaasöekaevanduste** puhul vastutavad **käesoleva artikli** lõigetes 2–6 osutatud nõuete täitmise eest liikmesriigid. **Mahajäetud allmaasöekaevanduste alternatiivsete kasutusviiside puhul vastutab käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 6 osutatud nõuete täitmise eest artikli 26 lõikes 3 osutatud loaomanik.**
8. Pädevad asutused teevad käesolevas artiklis osutatud aruanded üldsusele ja komisjonile kättesaadavaks kooskõlas artikli 5 lõikega 4 kolme kuu jooksul pärast nende esitamist vastutava isiku poolt.

Artikkel 26

Leevendusmeetmed

1. Liikmesriigid koostavad artiklis 25 osutatud loetelu põhjal leevenduskava pärast ... **[70 aastat enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] tegevuse lõpetanud suletud allmaasöekaevanduste ja mahajäetud allmaasöekaevanduste metaaniheite vähendamiseks ning rakendavad seda.**

See leevenduskava esitatakse pädevatele asutustele hiljemalt... [30 kuud pärast **käesoleva määruse jõustumise kuupäeva**]. See sisaldab **rakendamise peamisi eesmärke** ja vähemalt VIII lisa 3. osas esitatud elemente.

2. Artikli 25 lõikes 2 osutatud seadmetest on atmosfääri laskmine ja tõrvikpõletamine alates 1. jaanuarist 2030 keelatud, välja arvatud juhul, kui metaani kasutuselevõtt või heite vähendamine ei ole tehniliselt teostatav või sellega võidakse ohtu seada keskkonnoaohutus, **inimeste** ohutus, **kaasa arvatud** töötajate ohutus, **või tervis**. Sellisel juhul tõendavad kaevanduste käitajad või liikmesriigid osana artiklis 25 sätestatud aruandluskohustustest, et kasutuselevõtu või metaaniheite vähendamise asemel on vajalik atmosfääri laskmine või tõrvikpõletamine.
3. **Mahajäetud allmaasöekaevanduste alternatiivne kasutamine on lubatud pärast loamenetlust, mis on kohandatud asjaomase mahajäetud allmaasöekaevanduse alternatiivse kasutuse konkreetse liigile. Taotleja esitab pädevatele asutustele üksikasjaliku kava metaaniheite vältimiseks võetavate meetmete kohta. Loaomanik täidab artiklis 25 ja käesolevas artikli sätestatud seire-, aruandlus- ja leevendamiskohustusi.**

4. *Ilma et see piiraks kohaldatava valdkondliku liidu õiguse kohaldamist, on suletud allmaasõekaevanduste puhul metaaniheite vähendamiseks lubatud kasutada olemasolevaid parimaid leevendusmeetmeid.*

5. peatükk

Liidu *turule lastud toornafta, maagaasi ja söe* metaaniheide

Artikkel 27

Importijate suhtes kohaldatavad nõuded

1. Importijad esitavad **■** *oma asukoha* liikmesriigi pädevatele asutustele hiljemalt ... [üheksa kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga aasta 31. *maiks* IX lisas sätestatud teabe. *Kui importijad kõnealust teavet täielikult või osaliselt esitada ei suuda, esitavad nad kõnealustele pädevatele asutustele mõistliku põhjenduse teabe esitamata jätmise kohta ja loetlevad meetmed, mida nad on kõnealuse teabe saamiseks võtnud.*

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 34 vastu delegeeritud õigusakt käesoleva määruse *muutmiseks, muutes* nõutud teavet, mille importijad esitavad.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt **■** ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga aasta 31. *augustiks* teabe, mille importijad on esitanud.

Komisjon teeb selle teabe kättesaadavaks kooskõlas artikliga 30.

■

Artikkel 28

Seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmete samaväärsus

- Alates 1. jaanuarist 2027 tõendavad importijad ja esitavad artikli 27 lõike 1 kohaselt aruande oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele, et väljaspool liitu toodetud toornafta, maagaasi või söe tarnimiseks ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] või pärast seda sõlmitud või uuendatud lepingud hõlmavad üksnes toornaftat, maagaasi või sütt, mille suhtes kohaldatakse tootja tasandil selliseid seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmeid, mis on samaväärsed käesolevas määruses sätestatud meetmetega.*
- Lepingute puhul, mis on sõlmitud enne... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] väljaspool liitu toodetud toornafta, maagaasi või söe tarnimiseks, teevad importijad kõik mõistlikud jõupingutused, et nõuda, et toornafta, maagaasi või söe suhtes kohaldataks tootja tasandil selliseid seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmeid, mis on samaväärsed käesolevas määruses sätestatud meetmetega. Need jõupingutused võivad hõlmata kõnealuste lepingute muutmist.*

Alates 1. jaanuarist 2027 teavitavad importijad igal aastal oma asukohaliikmesriigi pädevaid asutusi selliste jõupingutuste tulemustest, tehes seda osana artikli 27 lõike 1 kohaselt esitatavast teabest, ning kui nad seda ei tee, esitavad nad kõnealustele pädevatele asutustele mõistliku põhjenduse teabe esitamata jätmise kohta ja loetlevad meetmed, mida nad on võtnud osana kõnealustest jõupingutustest.

3. *Komisjon annab välja soovitusel, mis sisaldavad vabatahtlikke näidisklausleid teabe kohta, mis tuleb esitada lõigete 1 ja 2 kohaldamisel ning mida toornaftat, maagaasi ja sütt liidu turule laskvad importijad kasutavad kehtivate lepingute muutmisel või uuendamisel või uute lepingute allkirjastamisel toornafta, maagaasi ja söe tarnimiseks.*
4. *Liikmesriikide pädevad asutused kaitsevad käesoleva artikli kohaselt importijatelt saadud teabe konfidentsiaalsust kooskõlas liidu õigusega. Pädevad asutused esitavad selle teabe komisjonile, kes kaitseb sellise teabe konfidentsiaalsust kooskõlas liidu õigusega.*
5. *Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse seire-, aruandlus- ja tõendamismeetmeid samaväärsetena käesolevas määruses sätestatud meetmetega järgmistel juhtudel:*
- a) *toornafta, maagaasi ja söe suhtes kohaldatakse sõltumatu kolmanda isiku kontrolli, mis on samaväärne artiklites 8 ja 9 sätestatuga, ning kolmandas riigis asuv tootja kohaldab:*
- i) *toornafta ja maagaasi puhul seire- ja aruandlusmeetmeid, millega tagatakse metaaniheite kvantifitseerimine ja mis on samaväärsed artiklis 12 sätestatuga, või seiret ja aruandlust OGMP 2.0 raamistiku 5. tasemel;*
- ii) *söe puhul seire- ja aruandlusmeetmeid, mis on samaväärsed artiklis 20 sätestatuga, või*

b) kolmas riik on kehtestanud kõnealuses kolmandas riigis asutatud tootjate ja eksportijate suhtes, kes tarnivad toornaftat, maagaasi või sütt liidu turule, seire, aruandluse ja kontrolli õigusraamistikuga, mis on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava asjaomase õigusraamistikuga, ning kohaldab seda; eeskätt on kolmas riik tõendanud, et nende seire- ja aruandlusnõuetega tagatakse vähemalt allika ja tegevuskoha tasandil kvantifitseerimine ja regulaarne aruandlus, mis on toornafta ja maagaasi puhul samaväärne artiklis 12 sätestatuga ning söe puhul samaväärne artiklis 20 sätestatuga, ning et kehtestatud on tulemuslik kontroll sõltumatu kolmanda isiku poolt, mis on samaväärne artiklites 8 ja 9 sätestatud, ning tulemuslik järelevalve ja täitmine.

6. Lõike 5 punkti b kohaldamisel kehtestab komisjon rakendusaktiga menetluse ja nõuded tõendite kohta, mille kolmas riik peab samaväärsuse kindlakstegemiseks esitama. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 35 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Samaväärsuse kindlakstegemise menetluse võib algatada kolmanda riigi või komisjoni taotlusel.

Komisjon teeb aktiivselt koostööd kõigi kolmandate riikidega, kes liidu turule toornaftat, maagaasi või sütt ekspordivad, et saada nende nõusolek sellise menetluse algatamiseks, võttes arvesse kõnealustest kolmandatest riikidest imporditud kogust ja nende potentsiaali oma metaaniheite vähendamiseks.

Komisjon teeb iga asjaomase kolmanda riigi kohta rakendusaktidega samaväärsuse kindlaks üksnes juhul, kui kolmas riik vastab kõigile käesoleva artikli lõike 5 punktis b sätestatud tingimustele ja esitatakse kõik nõutavad tõendid. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 35 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Komisjon hoidub selliste rakendusaktide vastuvõtmisest, kui selle vastuvõtmisega hoitaks kõrvale ELi toimimise lepingu artikli 215 kohaselt vastu võetud piiravatest meetmetest, millega piiratakse toornafta, maagaasi või söe importi.

Komisjon võib samaväärsuse igal ajal rakendusaktiga tühistada, kui kolmas riik ei vasta enam õiguslikult või praktikas käesoleva artikli lõike 5 punktis b sätestatud tingimustele vähemalt 12 kuu jooksul. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 35 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Enne selle rakendusakti vastuvõtmist teavitab komisjon kolmandat riiki oma mureküsimumustest ja annab talle võimaluse esitada oma seisukohad.

Käesolevas lõikes osutatud rakendusakti ette valmistamisel teavitab komisjon nõukogu direktiivi 2009/119/EÜ²⁸ kohaselt loodud nafta ja naftatoodete koordineerimisrühma, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1938²⁹ kohaselt moodustatud gaasikoordineerimisrühma ja komisjoni loodud elektrivaldkonna koordineerimise rühma ning muid asjaomaseid sidusrühmi. Kõnealused rakendusaktid ei jõustu varem kui 30 kalendripäeva pärast nende vastuvõtmise kuupäeva.

²⁸ Nõukogu 14. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/119/EÜ, millega kohustatakse liikmesriike säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid (ELT L 265, 9.10.2009, lk 9).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1938, mis käsitleb gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010 (ELT L 280, 28.10.2017, lk 1).

7. *Importijad vabastatakse lõigetes 1 ja 2 sätestatud aruandluskohustustest, kui nad impordivad toornaftat, maagaasi või sütt kolmandast riigist, mille samaväärsus on kindlaks tehtud vastavalt lõikele 6.*

8. *Alates... [käsoleva määruse jõustumise kuupäev] teeb komisjon asjakohastel juhtudel ning kohaldatava korra kohaselt ettepaneku luua ja seada liidu jaoks eesmärgiks võtta osa koostööraamistikest nende kolmandate riikidega, kust liit impordib toornaftat, maagaasi või sütt, et toetada kõnealuseid riike sellise seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi loomisel, mis on samaväärne käsolevas määruses sätestatuga. Komisjon ei soovita selliste koostööraamistike elluviimist juhtudel, kus nende raamistikega hoitaks kõrvale ELi toimimise lepingu artikli 215 kohaselt vastu võetud piiravatest meetmetest, millega piiratakse toornafta, maagaasi või söe importi.*

Artikkel 29

Toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukus

1. *Hiljemalt ... [neli aastat pärast käsoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel igal aastal esitavad liidu tootjad vastavalt artikli 27 lõikele 1 nende asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele nende poolt liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukuse, mis on arvutatud kooskõlas käsoleva artikli lõike 4 kohaselt sätestatud metoodikaga, nende poolt ... [käsoleva määruse jõustumise kuupäev] või pärast seda sõlmitud või pikendatud tarnelepingute puhul.*

Enne... [käsoleva määruse jõustumise kuupäev] sõlmitud tarnelepingute puhul teevad liidu tootjad ja vastavalt artikli 27 lõikele 1 importijad kõik mõistlikud jõupingutused, et teatada oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele nende poolt liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukus, mis on arvutatud kooskõlas käsoleva artikli lõike 4 kohaselt sätestatud metoodikaga. Alates... [neli aastat pärast käsoleva määruse jõustumise kuupäeva] esitavad liidu tootjad ja importijad, kes lasevad liidu turule toornaftat, maagaasi või sütt, igal aastal oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele selliste jõupingutuste tulemustest.

2. *Tarnelepingute puhul, mis on sõlmitud või mida on uuendatud pärast ... [kuus aastat pärast käsoleva määruse jõustumise kuupäeva], tõendavad liidu turule toornaftat, maagaasi ja sütt laskvad liidu tootjad ja importijad oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele ... [kuus aastat pärast käsoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel igal aastal, et nende poolt liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmise*

metaanimahukus, mis on arvatud kooskõlas käesoleva artikli lõikes 4 kohaselt sätestatud metoodikaga, on väiksem kui vastavalt lõikele 6 kehtestatud väärtused et edendada üleilmse metaaniheite vähendamist nimetatud toodete puhul.

3. *Lükkmesriikide pädevad asutused kaitsevad käesoleva artikli kohaselt tootjatelt ja importijatelt saadud teabe konfidentsiaalsust kooskõlas liidu õigusega. Pädevad asutused esitavad selle teabe komisjonile, kes kaitseb sellise teabe konfidentsiaalsust kooskõlas liidu õigusega.*

4. *Hiljemalt... [kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] võtab komisjon kooskõlas artikliga 34 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesolevat määrust, sätestades metoodika liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukuse arvutamiseks tootja tasandil. Kõnealuse metoodika puhul võetakse arvesse erinevaid tootmisprotsesse ja tegevuskohtade tingimusi, samuti olemasolevaid rahvusvahelisi metoodikaid ja parimaid tavasid metaanimahukuse arvutamiseks. Kõnealune metoodika peab olema mittediskrimineeriv ning põhinema läbipaistvatel ja objektiivsetel kriteeriumidel. Selliste delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel teavitab komisjon nafta ja naftatoodete koordineerimisrühma, gaasikoordineerimisrühma, elektrivaldkonna koordineerimise rühma ja muid asjaomaseid sidusrühmi.*

5. *Hiljemalt... [viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] hindab komisjon tootja tasandil liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmisega seotud metaanimahukuse maksimaalsete väärtuste eri tasemete võimalikku mõju ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande. Kõnealune aruanne sisaldab hinnangut üleilmse metaaniheite võimaliku vähendamise kohta, energiavarustuskindlusele liidu ja liikmesriikide tasandil ning liidu majanduse konkurentsivõimele avalduva mõju kohta ning võimalikele üleilmsetele ja piirkondlikele turumoonutustele. Kõnealune aruanne sisaldab ka turuhinnangut praeguste ja tulevaste, kuni 2049. aastani nii pikaajaliste lepingute kui ka hetkeostude kaudu liitu tehtavate tarnete metaanimahukuse kohta. Hindamise käigus analüüsitakse olukorda liikmesriikide kaupa, võttes arvesse enne... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] võetud lepingulisi kohustusi, energiataristuvõimekust ja võimalikke piiranguid.*

6. *Lõikes 5 osutatud hindamise ja objektiivsete kriteeriumide alusel võtab komisjon kooskõlas artikliga 34 vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat määrust, sätestades tootja tasandil liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söega seotud maksimaalsed metaanimahukuse väärtused. Nimetatud delegeeritud õigusaktid on kooskõlas liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukuse arvutamise metoodikaga kooskõlas käesolevas artiklis sätestatuga. Nimetatud delegeeritud õigusaktides määratakse kindlaks ka erinevad metaanimahukuse klassid toornafta, maagaasi ja söe jaoks. Nimetatud maksimaalsed metaanimahukuse väärtused määratakse toornafta, maagaasi ja söe puhul eraldi kindlaks, hõlmates parimaid tulemusi saavutavat klassi või klasse. Nimetatud maksimaalsete metaanimahukuse väärtuste ja metaanimahukuse klasside puhul võetakse arvesse erinevaid allikaid, tootmisprotsesse ja tegevuskohtade tingimusi ning need kehtestatakse tasemel, millega edendatakse liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söega seotud üleilmse metaaniheite vähendamist, säilitades samal ajal energiavarustuskindluse liidu ja liikmesriikide tasandil, tagades liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe mahtude tasakaalustatud jaotuse ja mittediskrimineeriva kohtlemise ning kaitstes liidu majanduse konkurentsivõimet.*

Artikkel 30

Metaaniheite läbipaistvusandmebaas ja metaaniheiteprofiilid

1. Komisjon loob hiljemalt [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] metaaniheite läbipaistvusandmebaasi, **mis sisaldab asjakohast teavet liikmesriikide ja kolmandate riikide, ettevõtjate ja importijate kohta ning liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe mahtude kohta**, eelkõige teavet, mis on talle esitatud vastavalt artikli 12 lõikele 8, artikli 18 lõikele 10, artikli 20 lõikele 7, artikli 23 lõikele 2, artikli 25 lõikele 8, **artikli 27 lõikele 2, artikli 28 lõikele 4 ja artikli 29 lõikele 3**.
2. Peale lõikes 1 osutatud teabe sisaldab see andmebaas **vähemalt** järgmist teavet:
 - a) loetelu riikidest, kus **toornaftat, maagaasi või sütt** toodetakse ja kust see liitu eksporditakse;

- b) iga punktis a osutatud *liikmesriigi või kolmanda riigi* kohta *järgmine teave*:
- i) teave selle kohta, kas riigi energeetikasektoris on kehtestatud metaaniheidet käsitlevad kohustuslikud regulatiivsed meetmed, mis hõlmavad käesoleva määrusega ette nähtud meetmeid, mis on seotud metaaniheite mõõtmise, selle kohta aru andmise **■**, selle kontrollimise ja vähendamise energeetikasektoris, *eeskätt piirangud atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise kohta*;
 - ii) teave selle kohta, kas riik on kirjutanud alla ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) raames vastu võetud Pariisi kokkuleppele *ja kas ta on ühinenud ülemaailmse metaaniheite vähendamise lubadusega*;
 - iii) *teave selle kohta, kas ta esitab kohaldatavatel juhtudel riiklikke inventuuriaruandeid kooskõlas UNFCCC nõuetega*;
 - iv) teave selle kohta, kas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kohaselt esitatud riiklikud inventuuriandmed hõlmavad kohaldatavatel juhtudel kolmanda tasandi aruandlust metaaniheite kohta energeetikasektoris *ning kolmandal tasandil teatatud metaaniheite kategooriate täpsustamist*;

- v) kohaldatavatel juhtudel metaani heitkogus energeetikasektoris, nagu on täpsustatud UNFCCC kohaselt esitatud riiklikes inventuuriaruannetes, ning teave selle kohta, kas kõnealuseid andmeid on sõltumatult kontrollitud;
- vi) *olemasolu korral elektroonilised lingid riiklikele andmeallikatele, mis sisaldavad teavet metaaniheite kohta energiasektoris;*
- c) iga *liikmesriigi kohta* loetelu importijatest, *kes lasevad liidu turule toornaftat, maagaasi või sütt;*
- d) *iga punktis a osutatud kolmanda riigi kohta järgmine teave:*
 - i) *loetelu toornafta, maagaasi või söe tootjatest või liitu eksportijatest, nagu on kohaldatav, ning see, kas nad osalevad mis tahes üleilmses metaaniheite vähendamise algatuses, nagu OGMP ja rutiinse tõrvikpõletamise kaotamise algatus;*
 - ii) *soovituslikud väärtused, millega hinnatakse toornafta, maagaasi ja söe transpordiga seotud metaaniheidet.*

■ *Metaaniheite* läbipaistvusandmebaas *on teabevahend*, mis on üldsusele ■ tasuta kättesaadav ■ .

Metaaniheite läbipaistvusandmebaasis märgitakse juhud, kus esitatud teabe kvaliteeti ja usaldusvärsust on kontrollinud sõltumatud kolmandad isikud.

3. *Komisjon avaldab metaaniheite läbipaistvusandmebaasis kättesaadava teabe põhjal hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] liikmesriikide ja kohaldatavatel juhtudel liidu tootjate või importijate, kes lasevad liidu turule toornaftat, maagaasi või sütt, ning kolmandate riikide tootjate või eksportijate, kes tarnivad neid liitu, metaaniheiteprofiilid.*
4. *Lõike 3 kohaselt avaldatavaid metaaniheiteprofiile ajakohastatakse igal aastal ning need sisaldavad vähemalt ja kohaldatavatel juhtudel järgmist:*
- a) *liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söega seotud metaaniheide ning teatatud metaaniheite andmete kvaliteedi hindamine, sealhulgas OGMP 2.0 raamistiku kohase aruandluse tase, kui see on kohaldatav;*
 - b) *hinnang jõupingutustele, mida võtavad liidu tootjad või importijad, samuti kolmandate riikide tootjad või eksportijad, kes lasevad liidu turule toornaftat, maagaasi või sütt, metaaniheite seireks, aruandluseks ja vähendamiseks, sealhulgas asjakohastel juhtudel piirkondade kaupa;*
 - c) *liikmesriikides või kolmandates riikides, kust liit impordib toornaftat, maagaasi või sütt, toimunud suuremahulist heidet põhjustavad sündmuste analüüs ning see, kuidas neid sündmusi käsitleti.*

5. ***Lõike 3 kohaselt avaldatud metaaniheiteprofiilid tehakse internetis üldsusele tasuta kättesaadavaks.***
6. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira direktiivi (EL) 2016/943 kohaldamist.

Artikkel 31

Üleilmne metaaniseire vahend **ja kiirreageerimismehhanism**

1. Komisjon loob ... [kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] üleilmse metaaniseire vahendi, mis põhineb satelliidiandmetel ning sisendandmetel mitmelt sertifitseeritud andmepakkujalt ja andmeteenuuse osutajalt, sealhulgas määrusega (EL) 2021/696 loodud liidu kosmoseprogrammi allprogrammist Copernicus. ***Selleks võib komisjon kasutada olemasolevaid rahvusvahelisi vahendeid või raamistikke, kui need on olemas.***

Üleilmne metaaniseire vahend tehakse üldsusele kättesaadavaks ja selle raames antakse korrapäraselt ajakohastatud teavet vähemalt suurt metaaniheidet tekitavate sündmuste esinemise, ulatuse ja asukoha kohta ***liidus või väljaspool liitu.***

2. ***Hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] loob komisjon kiirreageerimismehhanismi suuremahulist heidet põhjustavate sündmuste käsitlemiseks.***

Komisjon teavitab viivitamata igast avastatud suuremahulist heidet põhjustavast sündmusest liikmesriiki või kolmandat riiki, kelle jurisdiktsiooni all sündmus toimus, kui see on asjakohane. Kui see on teostatav, teavitab komisjon ka tootjat, kes on seotud metaani eraldava allika või ühendatud allikate kogumiga. Kõnealune teade sisaldab taotlust esitada viivitamata lisateavet suuremahulist heidet põhjustava sündmuse kohta ning sündmuse mõju leevendamiseks või sündmuse peatamiseks võetud või kavandatud parandusmeetmete kohta, sealhulgas nende meetmete rakendamise ajakava. Komisjon võtab ühendust kõikide vajalike kontaktidega, et saada ja kontrollida sündmusega seoses saadud teavet, sealhulgas kohaldatavatel juhtudel koostöös pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega. Selleks võib komisjon kasutada olemasolevaid rahvusvahelisi vahendeid või raamistikke, kui need on olemas.

3. *Komisjon teeb ettepaneku alustada liidu nimel kahepoolseid dialooge kolmandate riikidega, kust liit impordib toornaftat, maagaasi või sütt, et luua teabevahetuse raamistik ning varajase avastamise ja hoiatamise süsteem, et avastada suuremahulist heidet põhjustavaid sündmusi ja hoiatada üksteist nende eest ning anda teada selliste sündmuste ennetamiseks või peatamiseks võetud või võetavatest parandusmeetmetest. Nimetatud dialoogide eesmärk on ka teha kindlaks viisid, kuidas kiirendada metaaniheite vähendamist energiasektoris, ning vajaduse korral pakkuda parimate tavade vahetamist ja nõuandeid, et kehtestada seire-, aruandlus-, kontrolli- ja vähendamismeetmed, mis on samaväärsed käesolevas määruses sätestatuga.*

Komisjon ei tee ettepanekut selliste kolmandate riikidega peetavate kahepoolsete dialoogide alustamiseks juhtudel, millega hoitaks kõrvale ELi toimimise lepingu artikli 215 kohaselt vastu võetud piiravatest meetmetest, mis käsitlevad toornafta, maagaasi ja söe importi.

4. *Lõigetes 2 ja 3 osutatud dialoogide raames tehtud seire põhjal teavitab komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu teadetest suuremahulist heidet põhjustavate sündmuste kohta ning parandusmeetmete rakendamisest liidus ja kolmandates riikides, kust liit impordib toornaftat, maagaasi või sütt, ning igasugusest võimalikust mõjust energiavarustuskindlusele liidu ja riiklikul tasandil.*
5. Käesoleva artikli kohaldamine *ei piira* direktiivi (EL) 2016/943 kohaldamist.

6. peatükk

Lõppsätted

Artikkel 32

Standardid ja tehnilised nõuded

1. *Komisjon taotleb kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõigetega 1–5 ühelt või mitmelt Euroopa standardiorganisatsioonilt harmoneeritud standardite koostamist järgmise kohta:*
- a) *artikli 12 lõikes 5 osutatud metaaniheite mõõtmine ja kvantifitseerimine;*
 - b) *artikli 14 lõikes 1 osutatud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringud;*
 - c) *artikli 15 lõigetes 3 ja 5 osutatud seadmed;*
 - d) *artikli 18 lõikes 3 osutatud metaaniheite kvantifitseerimine ning*
 - e) *artikli 20 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 2 osutatud metaaniheite mõõtmine ja kvantifitseerimine.*

Kui komisjon on Euroopa standardiorganisatsiooni standardi kavandi kätte saanud, hindab ta selle vastavust asjaomasele standardimistaotlusele, käesolevale määrusele ja muule kohaldatavale liidu õigusele.

Komisjonil on kooskõlas artikliga 34 õigus võtta käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, kehtestades kohustuslikud standardid või nende osad, nagu on osutatud käesolevas lõikes.

2. *Kui käesoleva artikli lõike 1 kohaselt ei ole delegeeritud õigusakte vastu võetud, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 34 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, kehtestades kohustuslikud tehnilised nõuded või nende osad, et käsitleda järgmist:*

- a) *artikli 12 lõikes 5 osutatud metaaniheite mõõtmine ja kvantifitseerimine;*
- b) *artikli 14 lõikes 1 osutatud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringud;*
- c) *artikli 15 lõigetes 3 ja 5 osutatud seadmed;*
- d) *artikli 18 lõikes 3 osutatud metaaniheite kvantifitseerimine ning*
- e) *artikli 20 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 2 osutatud metaaniheite mõõtmine ja kvantifitseerimine.*

Komisjon võib kõnealused delegeeritud õigusaktid vastu võtta üksnes juhul, kui ta on esitanud ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile standardimistaotluse ja täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- a) *taotlust ei ole vastu võetud;*
- b) *taotletud standardeid ei ole ettenähtud tähtaja jooksul esitatud;*
- c) *Euroopa standardiorganisatsioonide välja töötatud standardid ei vasta taotlusele või*
- d) *Euroopa standardiorganisatsiooni välja töötatud standardeid peetakse ebapiisavaks, et täielikult või osaliselt käesoleva määruse nõudeid täita.*

Artikkel 33

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks.

Kehtestatud karistused on mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning *hõlmavad* muu hulgas *vähemalt* järgmist:

- a) keskkonnakahjuga ning *inimeste ohutusele ja tervisele avalduva mõjuga* proportsionaalsed trahvid, mis on kehtestatud tasemel, mis:
 - i) jätab vastutavad isikud ilma *vähemalt* rikkumisest tegelikult saadud majanduslikust kasust ning
 - ii) suureneb järk-järgult korduvate tõsiste rikkumiste korral;
- b) sunniraha, millega sunnitakse käitajaid, *ettevõtjaid, kaevanduste käitajaid või importijaid* kohaldataval juhul rikkumist lõpetama, täitma otsust nõutavate heastamis- või parandusmeetmete kohta, esitama teavet või võimaldama inspekteerimist.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt ... [**12** kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatustest.

2. *Liikmesriigid tagavad kooskõlas riigisisese õigusega, et pädevatel asutustel on õigus määrata artikli 12, artikli 14 lõike 14, artikli 16 lõike 2, artikli 20, artikli 23 lõike 1, artikli 27 lõike 1, artikli 28 lõigete 1 ja 2 ning artikli 29 lõigete 1 ja 2 rikkumiste eest vähemalt järgmisi halduskaristusi ja haldusmeetmeid, tingimusel et need ei ohusta energiavarustuskindlust:*

- a) võtta vastu otsus, millega nõutakse isikult rikkumise lõpetamist;*
- b) konfiskeerida rikkumise tulemusel teenitud kasum või välditud kahjum, kui sellist kasumit või kahjumit on võimalik kindlaks teha;*
- c) esitada avalikud hoiatused või teadaanded;*
- d) võtta vastu otsus, millega määratakse sunniraha;*
- e) võtta vastu otsus, millega määratakse haldustrahvid.*

Juriidiliste isikute puhul ei ole punktis e osutatud haldustrahvide summa suurem kui 20 % eelmise majandusaasta käibest. Füüsiliste isikute puhul ei ole nende trahvide summa suurem kui 20 % eelmise kalendriaasta aastasest sissetulekust.

3. *Kui liikmesriigi õigussüsteemis ei ole haldustrahve ette nähtud, võivad pädevate asutuste taotlusel määrata trahve liikmesriigi pädevad kohtud. Kõnealused trahvid on mõjusad ja nende mõju on samaväärne haldusasutuste määratud haldustrahvide mõjuga.*
4. *Käesoleva artikli kohaste volituste täitmisel teevad pädevad asutused tihedat koostööd, et tagada oma volituste täitmine ning enda määratavate halduskaristuste ja haldusmeetmete kavandamine ja kohaldamine tulemuslikul ja järjepideval viisil kogu liidus.*
5. Karistusi kohaldatakse vähemalt järgmiste rikkumiste korral:
- a) käitaja, *ettevõtja*, kaevanduse käitaja *või importija* ei osuta pädevatele asutustele või kontrollijatele abi, mida on vaja nende ülesannete täitmiseks kooskõlas käesoleva määrusega;
 - b) käitaja või kaevanduse käitaja ei kohalda artikli *6 lõigetes 5 ja 6* osutatud inspekteerimisaruandes kirjeldatud meetmeid;
 - c) käitaja *või* kaevanduse käitaja ei esita *artikli 12, artikli 18 lõike 3, artikli 20 ja artikli 25 lõike 6* kohaselt nõutavaid metaaniheitearuandeid ega nende koosseisu kuuluvaid artikli *8 lõike 4* kohaseid sõltumatu kontrollija koostatud kontrolliaruandeid;

- d) käitaja ei *esita lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmi vastavalt artikli 14 lõikele 1 või* ei tee lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringut vastavalt artikli 14 lõigetele 2, 5 ja 6;
- e) käitaja ei kõrvalda lekkeid ega asenda komponente, ei jälgi neid pidevalt ega registreeri lekkeid vastavalt artikli 14 lõigetele 8–13;
- f) käitaja ei esita artikli 14 lõike 14 kohast aruannet;
- g) käitaja või kaevanduse käitaja kasutab atmosfääri laskmist või tõrvikpõletamist, sealhulgas *rutiinset tõrvikpõletamist*, välja arvatud olukordades, mis on sätestatud artikli 15 lõigetes 2 ja 3, artikli 22 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 26 lõikes 2;
- h) käitaja või kaevanduse käitaja ei tõenda kooskõlas artikli 15 lõigetega 4 ja 6, artikli 22 lõigetega 1 ja 2 ja artikli 26 lõikega 2 vajadust kasutada tõrvikpõletamise asemel atmosfääri laskmist või käitaja ei tõenda vajadust kasutada metaani tagasijuhtimise, kohapeal kasutamise, hiljem kasutamiseks hoiustamise või turule suunamise asemel tõrvikpõletamist või kaevanduse käitaja ei tõenda vajadust kasutada kasutuselevõtu või heite vähendamise asemel tõrvikpõletamist;
- i) *käitajad ei asenda ega kasuta atmosfääri laskmise seadmeid vastavalt artikli 15 lõigetele 5 ja 7;*

- j) käitaja või kaevanduse käitaja ei teata ega anna aru atmosfääri laskmise juhtumitest või tõrvikpõletamise juhtumitest, nagu on kohaldatavatel juhtudel ette nähtud artikli **16 lõikega 1**, artikli **23 lõikega 1** või artikliga 26; ■
- k) kasutatakse tõrvikpõletustorne või põletusseadmeid, mis ei vasta **artiklites 17, 22 ja 23** sätestatud nõuetele;
- l) **vastutav isik ei kohalda leevendusmeetmeid vastavalt artikli 18 lõigetele 6 ja 9;**
- m) importija ei esita artikli **27 lõike 1** ja IX lisa kohaselt nõutavat teavet;
- n) **importija ei esita artikli 28 lõike 1 ja 2 kohaselt nõutavat teavet;**
- o) **liidu tootja või importija ei esita artikli 29 lõike 1 ja 2 kohaselt nõutavat teavet;**
- p) **liidu tootja või importija ei järgi artikli 29 lõike 6 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides esitatud maksimaalseid metaanimahukuse väärtusi.**

6. ***Kui artikli 15 lõikes 8 sätestatud tingimused on täidetud, kaaluvad liikmesriigid käitajale määratud karistuste vähendamist või karistuste määramata jätmist rakendusperioodiks, mida riikide ametiasutused peavad vajalikuks.***
7. Liikmesriigid võtavad karistuste määramisel võimaluse korral arvesse vähemalt järgmisi soovituslikke kriteeriume:
- a) rikkumise laad, raskusaste ja kestus või ajaline mõju;
 - b) käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja ***või importija*** võetud mis tahes meetmed kahju õigeaegseks vähendamiseks või heastamiseks;
 - c) asjaolu, kas rikkumine oli tahtlik või tulenes hooletusest;
 - d) käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja ***või importija*** varasemad ***või korduvad*** rikkumised;
 - e) rikkumise tulemusena ettevõtja, käitaja, kaevanduse käitaja või importija otseselt või kaudselt saadud majandusliku kasu või ära hoitud kahju ulatus, kui vastavad andmed on kättesaadavad;

- f) käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja **või importija** suurus;
- g) **asutustega** koostöö tegemise ulatus;
- h) viis, kuidas **asutused** rikkumisest teada said, eelkõige see, kas **käitaja, ettevõtja, kaevanduse käitaja või importija** teatas õigeaegselt rikkumisest ja millises ulatuses ta seda tegi;
- i) juhtumi asjaoludest tulenevad mis tahes muud raskendavad või kergendavad tegurid, **sealhulgas kolmanda isiku tegevus**.

8. Liikmesriigid avaldavad igal aastal teabe käesoleva määruse alusel ■ määratud karistuste liigi ja suuruse, asjaomaste rikkumiste ning karistuse saanud käitajate, **ettevõtjate, kaevanduste käitajate ja importijate** kohta.

Kui see on kohaldatav, esitatakse selline teave kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL)...³⁰⁺ artikliga 22.

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL)..., ..., keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu ning direktiivide 2008/99/EÜ ja 2009/123/EÜ asendamise kohta (ELT ..., ELI ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis 2021/0422(COD) sisalduva direktiivi number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse direktiivi kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

Artikkel 34

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 22 lõikes 3, artikli 27 lõikes 1, **artikli 29 lõikes 4 ja 6 ning artiklis 32** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **viieks aastaks** alates ...
[käsitleva määruse jõustumise kuupäev] **ning seda pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks.**
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 22 lõikes 3, artikli 27 lõikes 1, **artikli 29 lõigetes 4 ja 6 ning artiklis 32** osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teavitab ta sellest üheaegselt nii Euroopa Parlamenti kui ka nõukogu.
6. Artikli 22 lõike 3, artikli 27 lõike 1, **artikli 29 lõigete 4 ja 6 või artikli 32** alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 35

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EL) 2018/1999 artikli 44 kohaselt loodud energialiidu komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. ***Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.***

Artikkel 36

Komisjoni järelevalve, läbivaatamine ja aruanded

1. Komisjon ***teeb*** käesoleva määruse ***kohaldamise üle järelevalvet ja vaatab selle läbi ning esitab 1. jaanuariks 2028 ja seejärel iga viie aasta järel*** Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande.
2. ***Lõikes 1 osutatud aruandes vaadatakse läbi eeskätt järgmist:***
 - a) ***käesoleva määruse tulemuslikkus ja tõhusus läbipaistvate ja täpsete mõõtmis-, aruandlus- ja kontrollinormide kehtestamisel ning liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmisega seotud metaaniheite vähendamisel;***
 - b) ***kui see on teostatav, siis käesoleva määruse tulemusel liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmisega seotud metaaniheite vähendamise saavutatud tase;***
 - c) ***kas on vaja täiendavaid või alternatiivseid meetmeid, et edendada ja kiirendada metaaniheite vähendamist liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe väärtusahelas, et toetada liidu eesmärki saavutada 2050. aastaks kasvuhoonegaaside netonullheide ja Pariisi kokkuleppest tulenevaid liidu kohustusi.***

Kõnealusel läbivaatamisel võetakse arvesse asjaomaseid liidu õigusakte asjaomastes valdkondades. Komisjon esitab, kui see on asjakohane, Euroopa Parlamendile ja nõukogule koos oma aruandega seadusandliku ettepaneku, võttes arvesse asjaomaseid liidu õigusakte asjaomastes valdkondades.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel võib komisjon küsida liikmesriikidelt ja pädevatelt asutustelt teavet ning võtab eelkõige arvesse teavet, mille liikmesriigid on kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999 esitanud oma lõimitud energia- ja kliimakavas ja selle ajakohastatud versioonides ning oma riiklikes energia- ja kliimaalastes eduaruannetes.

Artikkel 37

Määruse (EL) 2019/942 muutmine

Määruse (EL) 2019/942 artiklisse 15 lisatakse järgmine lõige:

- „5. ACER kehtestab iga kolme aasta järel **pärast liikmesriikidega konsulteerimist** selliste näitajate ja neile vastavate võrdlusväärtuste kogumi, mis võimaldavad sarnaste projektide puhul võrrelda metaani heitkoguste mõõtmise, **kvantifitseerimise, seire**, neist aru andmise, **kontrollimise** ja vähendamise, **käsitledes muu hulgas atmosfääri laskmist ja tõrvikpõletamist**, seotud investeeringute ühikukulused, ning teeb selle üldsusele kättesaadavaks. Ta annab soovitusi investeeringute ühikukulude näitajate ja võrdlusväärtuste kohta, et täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL).../...* tulenevaid kohustusi, nagu on sätestatud kõnealuse määruse artiklis 3 **█** .

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., ..., milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (ELT L..., ELI...)+.“

+ Väljaannete talitus: palun sisestada teksti käesoleva määruse number ja joonealusesse märkusesse käesoleva määruse (2021/0423 (COD)) number, vastuvõtmise kuupäev ja ELT viide.

Artikkel 38

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

I LISA

ARTIKLIS 14 OSUTATUD LEKETE TUVASTAMISE JA KÕRVALDAMISE UURINGUD

1. osa

Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute sagedus

1. *Kõigi pealmaa- ja allmaakomponentide puhul, välja arvatud jaotus- ja ülekandevõrgud, viiakse lekete tuvastamise ja kõrvaldamise ehk LDAR-uuringud läbi järgmise miinimumsagedusega:*

<i>LDAR-uuringu tüüp</i>	<i>Komponendi liik</i>	<i>Sagedus</i>
<i>1. tüübi LDAR-uuring</i>	<i>Kompressorjaam</i>	<i>4 kuud</i>
	<i>Maa-alune hoidla maagaaasi veeldusjaam Reguleer- ja mõõtejaam</i>	
	<i>Ventiilijaam</i>	<i>9 kuud</i>
<i>2. tüübi LDAR-uuring</i>	<i>Kompressorjaam</i>	<i>8 kuud</i>
	<i>Maa-alune hoidla maagaaasi veeldusjaam Reguleer- ja mõõtejaam</i>	
	<i>Ventiilijaam</i>	<i>18 kuud</i>

<i>LDAR-uuringu tüüp</i>	<i>Materjali tüüp</i>	<i>Sagedus</i>
<i>1. tüübi LDAR-uuring</i>	<i>Bituumenleht</i>	<i>3 kuud</i>
	<i>Hallmalm</i>	
	<i>Asbest</i>	<i>6 kuud</i>
	<i>Keragrafiitmalm</i>	
	<i>Kaitsmata teras</i>	<i>9 kuud</i>
	<i>Vask</i>	
	<i>Polüetüleen</i>	<i>15 kuud</i>
	<i>Polüvinüülkloriid</i>	
	<i>Kaitstud teras</i>	
<i>2. tüübi LDAR-uuring</i>	<i>Bituumenleht</i>	<i>6 kuud</i>
	<i>Hallmalm</i>	
	<i>Asbest</i>	<i>12 kuud</i>
	<i>Keragrafiitmalm</i>	
	<i>Kaitsmata teras</i>	<i>18 kuud</i>
	<i>Polüetüleen</i>	
	<i>Polüvinüülkloriid</i>	
	<i>Vask</i>	
	<i>Kaitstud teras</i>	<i>30 kuud</i>

Kui materjali liiki ei ole võimalik kindlaks määrata, kasutatakse vastava lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu suurimat sagedust.

2. *Kõigi jaotus- ja ülekandevõrkude komponentide puhul viiakse lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringud läbi järgmise miinimumsagedusega:*

<i>LDAR-uuringu tüüp</i>	<i>Komponendi liik</i>	<i>Sagedus</i>
<i>1. tüübi LDAR-uuring (disainirõhk > 16 baari)</i>	<i>Kompressorjaam Reguleer- ja mõõtejaam</i>	<i>4 kuud</i>
	<i>Ventiilijaam</i>	<i>9 kuud</i>
<i>2. tüübi LDAR-uuring (disainirõhk > 16 baari)</i>	<i>Kompressorjaam Reguleer- ja mõõtejaam</i>	<i>8 kuud</i>
	<i>Ventiilijaam</i>	<i>18 kuud</i>
<i>2. tüübi LDAR-uuring (disainirõhk ≤ 16 baari)</i>	<i>Reguleer- ja mõõtejaam</i>	<i>9 kuud</i>
	<i>Ventiilijaam</i>	<i>21 kuud</i>

<i>LDAR-uuringu tüüp</i>	<i>Materjali tüüp</i>	<i>Uuringu sagedus</i>
<i>1. tüübi LDAR-uuring (disainirõhk > 16 baari)</i>	<i>Hallmalm</i>	<i>3 kuud</i>
	<i>Bituumenleht</i>	
	<i>Asbest</i>	<i>6 kuud</i>
	<i>Keragrafiitmalm</i>	
	<i>Kaitsmata teras</i>	<i>12 kuud</i>
	<i>Vask</i>	
	<i>Polüetüleen</i>	<i>24 kuud</i>
<i>Polüvinüülkloriid</i>		
<i>Kaitstud teras</i>		
<i>2. tüübi LDAR-uuring (disainirõhk > 16 baari)</i>	<i>Hallmalm</i>	<i>6 kuud</i>
	<i>Bituumenleht</i>	
	<i>Asbest</i>	<i>12 kuud</i>
	<i>Keragrafiitmalm</i>	
	<i>Kaitsmata teras</i>	<i>24 kuud</i>
	<i>Vask</i>	
	<i>Polüetüleen</i>	<i>36 kuud</i>
<i>Polüvinüülkloriid</i>		
<i>Kaitstud teras</i>		
<i>2. tüübi LDAR-uuring (disainirõhk ≤ 16 baari)</i>	<i>Hallmalm</i>	<i>6 kuud</i>
	<i>Bituumenleht</i>	
	<i>Asbest</i>	<i>12 kuud</i>
	<i>Keragrafiitmalm</i>	
	<i>Kaitsmata teras</i>	<i>24 kuud</i>
	<i>Vask</i>	

	<i>Polüetüleen</i> <i>Polüvinüülkloriid</i> <i>Kaitstud teras</i>	<i>36 kuud</i>
--	---	----------------

Kui materjali liiki ei ole võimalik kindlaks määrata, kasutatakse vastava LDAR-uuringu suurimat sagedust.

Lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid võib teha kaheetapilist lähenemisviisi kasutades: kõigepealt kaugusest ja üksnes siis kui leke on tuvastatud, allikale võimalikult lähedal teise tuvastamise kaudu.

Maa-aluste ja merepinnast allpool asuvate kaitstud terasest torujuhtmete puhul, mille disainirõhk on üle 16 baari, teostavad käitajad lekete vältimiseks ka riskipõhist ennetavat torujuhtmete terviklikkuse haldamist kooskõlas asjakohaste Euroopa standardite või riigisiseste torujuhtmete terviklikkuse haldamist käsitlevate õigusaktidega. Ennetav torujuhtmete terviklikkuse haldamine hõlmab süsteemis transporditava gaasi voolu, vedeliku koostise, rõhu ja temperatuuri pidevat jälgimist, et tagada nende parameetrite vastavus kohaldatavatele torujuhtmete terviklikkuse spetsifikatsioonidele, samuti määrata kindlaks võimaliku metaaniheite allikas ja seda hinnata. Võttes arvesse selle ennetava torujuhtmete terviklikkuse haldamise tulemusi, võib pädev asutus heaks kiita muu sageduse, mis on 1. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu puhul kuni 36 kuud ja 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu puhul kuni 48 kuud.

3. ***Kõigi avamerekomponentide puhul tehakse lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringuid järgmise miinimumsagedusega:***

<i>LDAR-uuringu tüüp</i>	Komponendi tüüp	<i>Sagedus</i>
<i>1. tüübi LDAR-uuring</i>	<i>Avamerekomponendid merepinnast kõrgemal</i>	<i>12 kuud</i>
	<i>Avamerekomponendid merepinnast allpool</i>	<i>24 kuud</i>
	<i>Avamerekomponendid merepõhjast allpool</i>	<i>36 kuud</i>
<i>2. tüübi LDAR-uuring</i>	<i>Avamerekomponendid merepinnast kõrgemal</i>	<i>24 kuud</i>

4. ***Kõigi muude komponentide puhul tehakse 1. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringud iga kuue kuu järel ja 2. tüübi lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringud tehakse iga 12 kuu järel.***

2. osa

Nõutav teave lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringutes kasutatavate seadmete kohta

Artikli 14 lõikes 1 osutatud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmi raames peavad käitajad esitama järgmise:

1. tootja andmed seadme kohta;
2. teave, mis käsitleb seadme lekke avastamise suutlikkust, usaldusväarsust ja piiranguid, sealhulgas (kuid mitte ainult) võime tuvastada konkreetseid lekkeid või kohti, tuvastamispiirid ja kasutuspiirangud, samuti toetavad andmed;
3. kirjeldus selle kohta, kus, millal ja kuidas seadmeid kasutatakse.

II LISA

Artiklis 14 osutatud lekete kõrvaldamise ja seire ajakavad

Lekete kõrvaldamise ajakava

Lekete kõrvaldamise ajakava sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

- 1) kõikide kontrollitud komponentide loetelu ja identifitseerimisandmed;*
- 2) kontrollimise tulemus ehk kas tuvastati metaanikadu ja kui tuvastati, siis kao suurus;*
- 3) komponentide puhul, mille lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu käigus leiti eralduvat heidet, mis vastas artikli 14 lõikes 8 sätestatud künnistele või oli nendest suurem, teave selle kohta, kas lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu käigus komponendid parandati või asendati, ja kui mitte, siis miks, võttes arvesse elemente, mis võivad õigustada komponentide parandamise või asendamise edasilükkamist, nagu on osutatud artikli 14 lõikes 9, ning lekete kõrvaldamise ajakava, milles on märgitud komponentide parandamise või asendamise kuupäev;*
- 4) komponentide puhul, mille varasema lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu käigus leiti eralduvat heidet alla artikli 14 lõikes 8 sätestatud künniste, kuid mille puhul leiti metaanikao suuruse võimaliku muutumise kontrollimiseks tehtud uuringujärgsel seirel, et heidet eraldub sellisel künnisel või rohkem, teave selle kohta, kas komponendid parandati või asendati viivitamata, ja kui mitte, siis miks, võttes arvesse elemente, mis võivad õigustada komponentide parandamise või asendamise edasilükkamist, nagu on osutatud artikli 14 lõikes 8, ning lekete kõrvaldamise ajakava, milles on märgitud komponentide parandamise või asendamise kuupäev.*

Kõnealusele lekete kõrvaldamise ajakavale järgneb lekete kõrvaldamise järgse seire ajakava, et märkida, millal komponentide parandamine või asendamine tulemuslikult tehtud sai.

Seire ajakava

Seire ajakava sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

- 1) kõikide kontrollitud komponentide loetelu ja identifitseerimisandmed;*
- 2) kontrollimise tulemus ehk kas tuvastati metaanikadu ja kui tuvastati, siis kao suurus;*
- 3) komponentide puhul, kust on varasema lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu käigus leitud eralduvat heidet artikli 14 lõikes 8 sätestatud künnisel või rohkem, teave parandatud või asendatud komponentide kohta ning komponentide parandamise või asendamise edukuse kontrollimiseks tehtud lekete kõrvaldamisjärgse seire tulemused;*
- 4) komponentide puhul, kust on varasema lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu käigus leitud eralduvat heidet alla artikli 14 lõikes 8 sätestatud künnise, lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu järgselt metaanikao suuruse võimaliku muutumise kontrollimiseks tehtud seire tulemused ning nendest tulemustest lähtuvad soovitused.*

III LISA

Artiklis 16 osutatud atmosfääri laskmise juhtumitest ja tõrvikpõletamise juhtumitest teatamine

Käitajad teatavad pädevatele asutustele atmosfääri laskmise juhtumite ja tõrvikpõletamise juhtumite puhul vähemalt järgmise teabe:

- 1) käitaja nimi;*
- 2) vara asukoht, nimi ja liik;*
- 3) asjaomased seadmed;*
- 4) juhtumi avastamise või alguse ja lõpu kuupäev(ad) ja kellaaeg (kellaajad);*
- 5) atmosfääri lastud või tõrvikpõletatud metaani kvantifitseeritud kogus;*
- 6) hävitamise ja eemaldamise tõhususe tase tõrvikpõletustorni või muu kasutatud põletusseadme konstruktsiooni ja liigi kaupa;*
- 7) juhtumi põhjus ja laad;*
- 8) juhtumi kestuse ja ulatuse piiramiseks võetud meetmed;*
- 9) selliste juhtumite põhjuse kõrvaldamiseks ja nende kordumise ärahoidmiseks võetud parandusmeetmed;*
- 10) iga kahe nädala järel artikli 17 kohaselt tehtud tõrvikpõletustornide või muude põletusseadmete ning kaug- või automatiseeritud seire süsteemide kontrollimiste tulemused, nagu on kohaldatav, eelkõige siis, kui on tuvastatud normide rikkumine;*
- 11) otsus atmosfääri laskmise seadme asendamise kohta ning asendamise ajakava, kui see on kohaldatav.*

IV LISA

Tõrvikpõletustornide ja muude põletusseadmete kontrollimine

Tõrvikpõletustornide ja muude põletusseadmete kontrollimine hõlmab põhjalikku audiovisuaalset ja lõhnakontrolli, sealhulgas tõrvikpõletustornide või muude põletusseadmete välist visuaalset kontrolli, kuuldavate rõhukadude ja vedelikulekete kontrolli ning ebaharilike ja tugevate lõhnade kontrolli.

Aruanne sisaldab järgmisi tähelepanekuid:

- 1) süüdatud leegiga tõrvikpõletustornide või muude põletusseadmete puhul: kas põlemist peetakse piisavaks või ebapiisavaks;*
- 2) tõrvikpõletustornide või muude põletusseadmete puhul, kus leeki ei ole süüdatud: kas seadmest vabaneb gaasi atmosfääri või mitte; kui tõrvikpõletustorn või muu põletusseade on varustatud kaug- või automatiseeritud seire süsteemiga, arvutatakse metaaniheide, juhul kui gaasi vabaneb atmosfääri, voolukiiruse ja põletamata jääva metaani põhjal.*

Punkti 1 kohaldamisel määratletakse ebapiisav põlemine kui põlemine, mille puhul nähtav heide on mis tahes kahe järjestikuse tunni jooksul täheldatav kokku enam kui viie minuti vältel, või tõrvikpõletustorni või muu põletusseadme puhul, mis on varustatud kaug- või automatiseeritud seire süsteemiga, põlemine, mille puhul nähtav heide on mis tahes kahe järjestikuse tunni jooksul täheldatav kokku enam kui viie minuti vältel, registreerituna reaalaajas.

V LISA

Artiklis 18 osutatud loetelud ja leevenduskavad mitteaktiivsete puuraukude, ajutiselt suletud puuraukude ning lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude jaoks

1. osa

- 1. Mitteaktiivsete puuraukude, ajutiselt suletud puuraukude ning lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude loetelud sisaldavad vähemalt järgmisi elemente:*
 - a) käitaja, omaniku või loahoidja nimi ja aadress, nagu on kohaldatav;*
 - b) puuraugu või puurimiskoha nimi, liik ja asukoht, täpsustades, kas tegemist on mitteaktiivse puuraugu, ajutiselt suletud puuraugu või lõplikult suletud ja mahajäetud puurauguga;*
 - c) kui see on teostatav, kaart, millel on märgitud puuraugu või puurimiskoha piirid;*
 - d) metaani õhku- ja vetteheite teostatud kvantifitseerimise tulemused.*

2. *Mitteaktiivsete puuraukude, ajutiselt suletud puuraukude ning lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude loetelud võivad sisaldada järgmiseid elemente:*

- a) *esmase puurimise ja viimase käitamise kuupäevad;*
- b) *suund (vertikaalne, horisontaalne ja kaldu);*
- c) *puuraugu üldsügavus;*
- d) *kas puurimisprotsessi käigus on juhtunud midagi märkimisväärset, näiteks ootamatu sissevool puurauku („kicks“);*
- e) *kas puurauk on puutunud kokku gaasiga, mis sisaldab märkimisväärses koguses väävliühendeid (väävlirikas gaas) või väävliühendite mikrokoguseid (väävlivaene gaas);*
- f) *seismilised andmed, mis on puuraugu kohta kättesaadavad selle trajektoori ülemise 1000 m ulatuses 1000 m raadiuses;*
- g) *viimane puuraugu terviklikkuse hindamise aruanne;*
- h) *kas tegemist on uuringu- või tootmispuurauguga;*

- i) kas puurauk on puutunud kokku pinnalähedaste gaasitaskute, pinnalähedaste gaasitsoonide või ringluskaotsoonidega;*
- j) kas puurauk asub maismaal (märkida, kas tegu on linna-, maa- või muu piirkonnaga) või avamerel (märkida vee sügavus);*
- k) avamere puuraukude puhul teave mis tahes tingimuste kohta merepõhjas, mis võivad hõlbustada metaani liikumist läbi veesamba ülespoole;*
- l) teave puuraugu olelusringistaatuse kohta (aktiivne, mitteaktiivne, suletud, pinnal olevad osad kasutuselt kõrvaldatud jne);*
- m) kas kasutuselt kõrvaldatud puuraugu korgil on ventilatsiooniava.*

3. Lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude loetelud sisaldavad ka järgmist:

- a) viimased teadaolevad metaani õhku- ja vetteheite mõõtmised või kvantifitseerimised, kui neid on;*
- b) teave, mis näitab, et asjaomane pädev asutus on tõendanud, et puurauk või puurimiskoht vastab artikli 2 punktis 40 sätestatud kriteeriumidele;*

- c) *dokumendid, mis on piisavad tõendamaks, et puuraugust või puurimiskohast ei ole metaaniheidet, sealhulgas heitekoefitsiendil põhinev või proovipõhine kvantifitseerimine või usaldusväärsed tõendid püsiva maa-aluse isolatsiooni kohta vastavalt rahvusvahelisele standardile ISO 16530–1:2017:*
- i) *kõikide puuraukude kohta, mis on lõplikult suletud ja maha jäetud ... [30 aastat enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast seda;*
 - ii) *olemasolu korral kõigi enne ... [30 aastat enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] lõplikult suletud ja mahajäetud puuraukude kohta.*

2. osa

Mitteaktiivsete puuraukude ja ajutiselt suletud puuraukude leevenduskavad sisaldavad vähemalt järgmisi elemente:

- 1) *iga mitteaktiivse puuraugu ja ajutiselt suletud puurauguga tegelemise ajakava, sealhulgas võetavad meetmed;*
- 2) *mitteaktiivse puuraugu või ajutiselt suletud puuraugu käitaja, omaniku või loahoidja nimi ja aadress, nagu on kohaldatav;*
- 3) *mitteaktiivsete puuraukude ja ajutiselt suletud puuraukude puhastamise, tervendamise või sulgemise eeldatav lõppkuupäev.*

VI LISA

Artiklis 20 osutatud aktiivseid söekaevandusi käsitlevad aruanded

1. osa

Aktiivseid allmaa söekaevandusi käsitlevad aruanded sisaldavad vähemalt järgmisi elemente:

- 1) kaevanduse käitaja nimi ja aadress;***
- 2) söekaevanduse aadress;***
- 3) söekaevanduses toodetud söe kogus tonnides söeliikide kaupa;***
- 4) iga söekaevanduses kasutusel oleva ventilatsioonišahti puhul:***
 - a) nimi (kui see on olemas);***
 - b) kasutamise ajavahemik, kui see erineb aruandeperioodist;***
 - c) koordinaadid;***
 - d) otstarve (siseneva või väljuva õhu jaoks);***
 - e) metaani heite mõõtmiseks ja kvantifitseerimiseks kasutatavate mõõteseadmete tehnilised spetsifikatsioonid ja tootja määratletud optimaalsed käitamistingimused;***

- f) ajahulk, mil pideva mõõtmise seade töötab;*
- g) viide kohaldatavatele standarditele või tehnilistele nõuetele, mis käsitlevad järgmist:*
- metaanimõõteseadme proovivõtukohta määramine;*
 - voolukiiruse mõõtmiseks;*
 - metaani kontsentratsiooni mõõtmiseks;*
- h) pideva mõõtmise seadmega registreeritud metaani heitkogus (tonnides);*
- i) igakuise proovivõtu tulemusena registreeritud metaani heitkogus (tonnides tunnis), sealhulgas järgmine teave:*
- proovivõtu kuupäev;*
 - proovivõtumeetod;*
 - atmosfääritingimusi kajastavate näitajate (rõhu, temperatuuri, niiskuse) näidud, mis on võetud sobival kaugusel, et võimaldada kajastada pideva mõõtmise seadme töötamise tingimusi;*
- j) kui söekaevandus on ühendatud mõne teise söekaevandusega mis tahes viisil, mis võimaldab õhu liikumist söekaevanduste vahel, siis teise asjaomase söekaevanduse nimi;*

- 5) *kaevandamise järgsed heitekoefitsiendid ja nende arvutamiseks kasutatud meetodi kirjeldus;*
- 6) *kaevandamise järgsed heitkogused (tonnides).*

2. osa

Aktiivseid pealmaakaevandusi käsitlevad aruanded sisaldavad vähemalt järgmisi elemente:

- 1) *kaevanduse käitaja nimi ja aadress;*
- 2) *söekaevanduse aadress;*
- 3) *söekaevanduses toodetud söe kogus tonnides söeliikide kaupa;*
- 4) *kõikide söekaevanduses kasutusele võetud lasundite kaart, millel on märgitud nimetatud lasundite piirid;*
- 5) *iga söelasundi puhul:*
 - a) *nimi (kui see on olemas);*
 - b) *kasutamise ajavahemik, kui see erineb aruandeperioodist;*
 - c) *kaevandamistegevusest tulenevate metaani heitkoguste määramiseks kasutatava katsemeetodi üldkirjeldus, mis hõlmab ka ümbritsevatest kihtidest tuleneva metaaniheite arvessevõtmiseks valitud meetodit;*

- 6) *kaevandamise järgsed heitekoefitsiendid ja nende arvutamiseks kasutatud meetodi kirjeldus;*
- 7) *kaevandamise järgsed heitkogused.*

3. osa

Ärastusjaamasid käsitlevad aruanded sisaldavad vähemalt järgmisi elemente:

- 1) *kaevanduse käitaja nimi ja aadress;*
- 2) *kaevanduse või kaevanduste ärastussüsteemi kaudu transporditud metaani kogus tonnides kaevanduste kaupa;*
- 3) *atmosfääri lastud metaani kogus tonnides;*
- 4) *tõrvikpõletatud metaani kogus tonnides;*
- 5) *tõrvikpõletustorni või muu põlemisseadme hävitamise ja põlemise tõhususe tase;*
- 6) *kogutud metaani kasutamine.*

VII LISA

Artiklis 23 osutatud ärastusjaamades toimunud atmosfääri laskmise juhtumitest ja tõrvikpõletamise juhtumitest teatamine

***Ärastusjaamade käitajad teatavad pädevatele asutustele atmosfääri laskmise juhtumite ja
tõrvikpõletamise juhtumite puhul vähemalt järgmised elemendid:***

- 1) ärastusjaama käitaja nimi ja aadress;***
- 2) juhtumi tuvastamise aeg;***
- 3) juhtumi põhjus;***
- 4) tõrvikpõletamise asemel atmosfääri laskmise kasutamise põhjendus, kui see on kohaldatav;***
- 5) atmosfääri lastud ja tõrvikpõletatud metaani kogus tonnides või hinnatav kogus, kui kvantifitseerimine ei ole võimalik.***

VIII LISA

Artiklites 24, 25 ja 26 osutatud suletud allmaasöekaevanduste ja mahajäetud allmaasöekaevanduste loetelud, aruanded ja leevenduskavad

1. osa

1. Artiklites 24 ja 25 osutatud suletud allmaasöekaevanduste ja mahajäetud allmaasöekaevanduste loetelu sisaldab iga tegevuskoha kohta vähemalt järgmisi elemente:

- 1.1. käitaja, omaniku või loahoidja nimi ja aadress, nagu on kohaldatav;*
- 1.2. tegevuskoha aadress;*
- 1.3. kaart, millel on märgitud söekaevanduse piirid;*
- 1.4. söekaevanduse kaeveõõnte skeemid ja kaeveõõnte staatus;*
- 1.5. allika tasandil metaani otsese mõõtmise või kvantifitseerimise tulemused järgmistes heite punktallikates:*
 - a) kõik söekaevanduse aktiivse oleku ajal kasutatud šahtid; seda teavet täiendatakse järgmiste andmetega:*
 - i) šahtide koordinaadid;*
 - ii) šahtide nimed (kui need on olemas);*
 - iii) sulgemisandmed ja sulgemismeetod, kui see on teada;*

- b) mittekasutatavad ventilatsioonitorud;*
- c) mittekasutatavad gaasiärastuspuuraugud;*
- d) muud võimalikud registreeritud heite punktallikad.*

2. Punktis 1.5 osutatud mõõtmised tehakse kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

2.1. mõõtmised tehakse võimaliku metaanilekke tuvastamise võimaldamiseks atmosfäärirõhul ja kooskõlas asjakohaste teaduslike standarditega;

2.2. mõõtmised tehakse teha seadmetega, mille puhul on täpsus vähemalt 0,5 tonni aastas;

2.3. mõõteandmetele lisatakse järgmine teave:

- a) mõõtmise kuupäev;*
- b) õhurõhk;*
- c) mõõteseadme tehnilised üksikasjad;*

2.4. ventilatsioonišahtid, mida on varem kasutatud kahe või enama söekaevanduse jaoks, tuleb lugeda vaid ühe söekaevanduse juurde kuuluvaks, et hoida ära mitmekordset arvessevõtmist.

2. osa

Artikli 25 lõikes 6 osutatud andmed sisaldavad järgmisi elemente:

1. *käitaja, omaniku või loahoidja nimi ja aadress, nagu on kohaldatav;*
2. *tegevuskoha aadress;*
3. *metaaniheide kõikides 1. osas kirjeldatud heite punktallikates, sealhulgas järgmised andmed:*
 - a) *heite punktallika liik;*
 - b) *metaaniheite arvutamiseks, kasutatud mõõteseadmete ja meetodi tehnilised üksikasjad, sealhulgas tundlikkus;*
 - c) *mõõteseadmete suhteline tööaeg;*
 - d) *mõõteseadmega registreeritud metaani kontsentratsioon;*
 - e) *hinnanguline metaaniheide heite punktallikast.*

3. osa

1. Artikli 26 lõikes 1 kirjeldatud leevenduskava sisaldab vähemalt järgmisi elemente:
 - 1.1. kõigi 1. osas toodud heite punktallikate loetelu;
 - 1.2. metaaniheite piiramise tehniline teostatavus tegevuskoha tasandil, tuginedes heite punktallikatele;
 - 1.3. iga tegevuskoha metaaniheite piiramise ajakava;
 - 1.4. mahajäetud söekaevanduste metaaniheite kogumise projektide tõhususe hindamine, kui neid rakendatakse.
2. Leevenduskava võib sisaldada ülevaadet metaaniheite vähendamiseks kasutatavatest leevendustavadeist, nagu geotermiliste ja soojuse salvestamise projektide arendamine üleujutatud söekaevandustes, hüdroenergia rakenduste arendamine üleujutamata söekaevandustes, metaani kogumine degaseerimise teel, ohutuse seisukohast oluliste degaseerimisseadmete kasutamine, kaevandusgaasi kasutamine energiaressursina või kaevandusvee tõkestamine ja muud võimalikud kasutusviisid.

IX LISA

Teave, mille importijad peavad esitama vastavalt artikli 27 lõikele 1, artikli 28 lõigetele 1, 2 ja 3 ning artikli 29 lõikele 1

Importijad esitavad järgmise teabe:

- 1) eksportija nimi ja aadress ning tootja nimi ja aadress, kui see erineb eksportija nimest ja aadressist;***
- 2) liidu ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse NUTS 1. tasandi klassifikatsiooni kohaselt need eksportivad kolmandad riigid ja piirkonnad, kus tooted toodeti, ning NUTSi 1. tasandi klassifikatsiooni kohaselt need riigid, mille kaudu toimus toodete transport enne nende liidus turule laskmist;***
- 3) toornafta ja maagaasi puhul teave selle kohta, kas tootja või eksportija, nagu on kohaldatav, teeb allika ja tegevuskoha tasandil mõõtmisi ja kvantifitseerimist, kas nende andmete suhtes kohaldatakse sõltumatu kolmanda isiku poolset kontrolli, kas asjakohasest metaaniheitest teatatakse kas sõltumatult või osana kohustusest esitada riiklikud kasvuhoonegaaside inventuuriandmed kooskõlas UNFCCC nõuetega ning kas need on kooskõlas UNFCCC aruandlusnõuetega või OGMP 2.0 standarditega; sellele teabele lisatakse koopia viimasest metaaniheitearuandest, mis muu hulgas sisaldab olemasolu korral artikli 12 lõikes 4 osutatud teavet, kui see on aruandes esitatud; samuti märgitakse iga metaaniheite liigi puhul aruandes kasutatud kvantifitseerimismeetod (näiteks vastav UNFCCC tasand või OGMP 2.0 tasand);***

- 4) *toornafta ja maagaasi puhul teave selle kohta, kas tootja või eksportija, nagu on kohaldatav, kohaldab regulatiivseid või vabatahtlikke meetmeid oma metaaniheite kontrollimiseks, sealhulgas selliseid meetmeid nagu lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringud või atmosfääri laskmise juhtumite ja tõrvikpõletamise juhtumite kontrollimise ja piiramise meetmed, sealhulgas nende meetmete kirjeldus ning olemasolu korral lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute ning atmosfääri laskmise juhtumite ja tõrvikpõletamise juhtumite aruanded viimase kättesaadava kalendriaasta kohta;*
- 5) *sõe puhul teave selle kohta, kas tootja või eksportija, nagu on kohaldatav, teeb allika tasandil metaaniheite mõõtmisi ja kvantifitseerimist, kas need metaaniheited arvutatakse ja kvantifitseeritakse kooskõlas VI artikliga, kas nende andmete suhtes kohaldatakse sõltumatu kolmanda isiku poolset kontrolli, kas asjakohasest metaaniheitest teatatakse kas sõltumatult või osana kohustusest esitada riiklikud kasvuhooonegaaside inventuuriandmed kooskõlas UNFCCC nõuetega ning kas need on kooskõlas UNFCCC aruandlusnõuetega või Euroopa või muu rahvusvaheliste standardiga, mis käsitleb metaaniheite seiret, selle kohta aru andmist ja selle kontrollimist; sellele teabele lisatakse koopia viimasest metaaniheitearuandest, mis muu hulgas sisaldab artikli 20 lõikes 6 osutatud teavet, kui see on kättesaadav; samuti märgitakse iga metaaniheite liigi puhul aruandes kasutatud kvantifitseerimismeetod (näiteks vastav UNFCCC tasand);*

- 6) *sõe puhul teave selle kohta, kas tootja või eksportija kohaldab regulatiivseid või vabatahtlikke meetmeid oma metaaniheite piiramiseks, sealhulgas meetmeid atmosfääri laskmise juhtumite ja tõrvikpõletamise juhtumite kontrollimiseks ja piiramiseks, ning võimaluse korral iga söekaevanduse kohta vähemalt viimase kalendriaasta jooksul arvatatud atmosfääri lastud ja tõrvikpõletatud metaani kogused ning iga söekaevanduse puhul olemasolevad leevenduskavad koos nende meetmete kirjeldusega, sealhulgas olemasolu korral atmosfääri laskmise juhtumite ja tõrvikpõletamise juhtumite aruanded viimase kättesaadava kalendriaasta kohta;*
- 7) *punktides 3 ja 5 osutatud aruannete kolmanda isiku poolse sõltumatu kontrolli teostanud üksuse nimi, kui selline kontroll on läbi viidud;*
- 8) *artikli 28 lõike 1 või 2 kohane teave, nagu on kohaldatav ja millest nähtub, et toornafta, maagaasi või sõe suhtes kohaldatakse tootja tasandil seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmeid, mis on samaväärsed käesolevas määruses sätestatud meetmetega lepingute puhul, mis on sõlmitud või mida on uuendatud ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] või pärast seda, ning teave jõupingutuste kohta, mida on tehtud selleks, et tagada enne ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] sõlmitud lepingute alusel tarnitud toornafta, maagaasi või sõe suhtes tootja tasandil seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmed, mis on samaväärsed käesolevas määruses sätestatuga;*

- 9) *teave selle kohta, kas tarnelepingutes kasutatakse artikli 28 lõikes 3 osutatud näidisklausleid, täpsustades seejuures, milliseid näidisklausleid;*
- 10) *artikli 29 lõike 1 kohane teave asjaomaste tarnelepingute alusel liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukuse kohta.*
-